

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο Σχέδιο Νόμου Υπουργείου Εσωτερικών

«Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) - Ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία, τα οικονομικά και το προσωπικό των Ο.Τ.Α. - Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας - Μητρώο Πολιτών και άλλες διατάξεις»

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

«Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.)»

A. Επί της αρχής.

Ο ν. 1069/80 (Α' 191), το θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), επί τρεις δεκαετίες και πλέον, αποτέλεσε ένα πλήρες και αξιόπιστο θεσμικό και αναπτυξιακό εργαλείο, για τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και την αναβάθμιση των υπηρεσιών στον τομέα ύδρευσης-αποχέτευσης της χώρας (πλην των περιοχών Αθήνας και Θεσσαλονίκης). Με το νόμο αυτό, προβλέφθηκε η ίδρυση και τέθηκε το πλαίσιο λειτουργίας αυτοτελών και, σε μεγάλο βαθμό, αυτόνομων ως προς τους Δήμους επιχειρήσεων, που, με κοινωφελή και μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα, διαχειρίζονται το σημαντικότερο φυσικό, δημόσιο αγαθό, το νερό. Είναι γεγονός ότι, πριν από τη συγκρότηση του υφιστάμενου πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α., η κατάσταση των δικτύων και των υποδομών και ο τρόπος παροχής των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στην περιφέρεια της χώρας εγκυμονούσαν σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον.

Τριάντα επτά έτη μετά τη θέσπιση του ν. 1069/1980, είναι αυτονόητο ότι το θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α. θα πρέπει να επικαιροποιηθεί, να εκσυγχρονιστεί και να διαμορφωθεί κατά τρόπο που θα ενσωματώνει την πλούσια εμπειρία από την έως τώρα δραστηριότητα των Δ.Ε.Υ.Α., θα ανταποκρίνεται στις σημερινές συνθήκες και θα αντιμετωπίζει με αποτελεσματικότητα τις ανάγκες της κοινωνίας ως προς τη διαχείριση και τη χρήση του σημαντικότερου φυσικού, δημόσιου αγαθού, του νερού. Από την άλλη πλευρά, η ίδια η εμπειρία από την εφαρμογή και επί των Δ.Ε.Υ.Α. ρυθμίσεων οριζόντιου χαρακτήρα, που δεν προσιδιάζουν στη φύση, το χαρακτήρα και τον καταστατικό σκοπό των επιχειρήσεων αυτών, επιβάλλουν την επανεξέταση συγκεκριμένων πτυχών του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας και στελέχωσής τους, κατά τρόπο εξειδικευμένο, που θα ανταποκρίνεται σε προφανείς ιδιαιτερότητες των Δ.Ε.Υ.Α. σύμφυτες με το ίδιο το αντικείμενό τους.

Από το 1980, έτος ψήφισης του ιδρυτικού νόμου των Δ.Ε.Υ.Α., μέχρι σήμερα, επιχειρήθηκε αρκετές φορές η αναθεώρησή του, με σκοπό την άρση επιμέρους προβλημάτων και δυσλειτουργιών που παρουσιάζονταν, κατά την εφαρμογή του. Στο πλαίσιο αυτό, συντελέστηκαν αρκετές τροποποιήσεις, που αφορούσαν ιδίως τη διαδικασία σύστασης των Δ.Ε.Υ.Α., τη διαδικασία ελέγχου των αποφάσεων των Δ.Σ., τη διαδικασία κατανομής του ειδικού τέλους 3%, την παράταση της διάρκειας του ειδικού τέλους του 80% κ.α. Η τελευταία τροποποίηση του ν. 1089/80 έγινε με τον ν. 4071/2012 (κατοχύρωση παγίου τέλους, επιχορήγηση των Δ.Ε.Υ.Α. μέσω των Κ.Α.Π., έλεγχος των αποφάσεων του Δ.Σ. των επιχειρήσεων, τιμολόγια για ευπαθείς κοινωνικές ομάδες). Οι τροποποιήσεις αυτές, όμως, ήταν κυρίως αποτέλεσμα γενικότερων θεσμικών αλλαγών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση (π.χ. μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στις Περιφέρειες, «Καλλικράτης») και είχαν αποσπασματικό, παρακολουθηματικό ή επικαιρικό χαρακτήρα, περισσότερο, παρά επιχειρησαν συστηματικές κατατάξεις και αναπροσαρμογές του γενικού θεσμικού πλαισίου των Δ.Ε.Υ.Α. Επιπλέον, με τις τροποποιήσεις αυτές δεν αντιμετωπίστηκαν ζητήματα επί των οποίων είχαν αναφυεί ερμηνευτικές αμφισβητήσεις και δυσχέρειες, όπως λχ θέματα σχετικά με τη σύνθεση των ΔΣ των Δ.Ε.Υ.Α., ή με τη διαδικασία λύσης των επιχειρήσεων και τα οποία, ελλείψει ειδικών ρυθμίσεων, αντιμετωπίζονται μέχρι σήμερα με προσφυγή στις γενικές διατάξεις του Δημοτικού Κώδικα, σύμφωνα με σχετική ρητή παραπομπή.

Πέρα, όμως, από την ανάγκη ρυθμιστικής αντιμετώπισης αντίστοιχων κενών ή αδυναμιών του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, η οργανωτική και λειτουργική αναβάθμιση των Δ.Ε.Υ.Α. προκύπτει σήμερα ως ανάγκη και ενόψει σημαντικών εξελίξεων και νέων δεδομένων που έχουν προκύψει, κατά τις τρεις αυτές δεκαετίες ισχύος του ν. 1069/1980 και οι οποίες τα οποία θα πρέπει να ληφθούν υπόψη στην προσπάθεια εκσυγχρονισμού και αναδιοργάνωσης του θεσμικού πλαισίου των Δ.Ε.Υ.Α. Ειδικότερα:

Η λειτουργία των Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης και του ΕΣΠΑ, από τις αρχές της δεκαετίας του '90 μέχρι σήμερα, βελτίωσαν σημαντικά το χρηματοδοτικό καθεστώς του ν. 1069/80 που ήταν εξαιρετικά δυσμενές για τις ΔΕΥΑ και είχε οδηγήσει τις περισσότερες επιχειρήσεις στο δανεισμό. Σχετικά πρόσφατα, μάλιστα, εξαλείφθηκε η ίδια συμμετοχή των Δ.Ε.Υ.Α. στον προϋπολογισμό των έργων τους που σημειωτέον είναι υψηλότατου κόστους κι όχι άμεσης απόδοσης. Οι αναπτυξιακές και επενδυτικές προοπτικές και δυνατότητες, εντούτοις, των Δ.Ε.Υ.Α. δεν μπορούν να εξαντλούνται στη εισροή πόρων από ενωσιακά χρηματοδοτικά εργαλεία. Η περιβαλλοντική, κοινωνική, οικονομική και αναπτυξιακή σημασία των έργων που εντάσσονται στο πεδίο δραστηριότητας των Δ.Ε.Υ.Α. είναι τέτοια, που καθιστά απολύτως αναγκαία την πρόβλεψη ρυθμίσεων, που θα παρέχουν νέες αναπτυξιακές δυνατότητες και πρόσβαση των Δ.Ε.Υ.Α. σε επενδυτικά εργαλεία που θα τους επιτρέψουν να ανταποκριθούν στις νέες προκλήσεις της εποχής και στην ανάγκη εκσυγχρονισμού των υποδομών και των υπηρεσιών τους.

Μία κρίσιμη καμπή στην πορεία των Δ.Ε.Υ.Α. υπήρξε ο ν. 3852/2010 (το

πρόγραμμα «Καλλικράτης»). Με βάση τον «Καλλικράτη» και τις αλλαγές στον αυτοδιοικητικό χάρτη οι Δ.Ε.Υ.Α. συγχωνεύθηκαν μεταξύ τους και προέκυψαν μεγαλύτερες Δ.Ε.Υ.Α., με διευρυμένη χωρική αρμοδιότητα και μεγαλύτερο αντικείμενο. Οι Δ.Ε.Υ.Α. που δεν συγχωνεύθηκαν, επέκτειναν τη χωρική τους αρμοδιότητα στο σύνολο του «Καλλικρατικού» Δήμου με αποτέλεσμα σήμερα να λειτουργούν 130 Δ.Ε.Υ.Α. που εξυπηρετούν 5.221.077 κατοίκους σε 3.800 περίπου Δημοτικά Διαμερίσματα, δηλ. τον μισό πληθυσμό της χώρας. Μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» οι Δ.Ε.Υ.Α. έπρεπε να ενσωματώσουν το προσωπικό των Δ.Ε.Υ.Α. που συγχωνεύθηκαν, να λειτουργήσουν το σύνολο των εγκαταστάσεων και δικτύων με ενιαίο τρόπο στο σύνολο της νέας χωρικής τους αρμοδιότητας και να συνεχίσουν και ολοκληρώσουν την εκτέλεση των έργων ύδρευσης-αποχέτευσης παρέχοντας ταυτοχρόνως υψηλού επιπέδου υπηρεσίες ύδρευσης-αποχέτευσης στους πολίτες. Ωστόσο, η υπαγωγή τους σε ρυθμίσεις που εφαρμόσθηκαν με οριζόντιο τρόπο στο δημόσιο τομέα (π.χ. αναστολή προσλήψεων προσωπικού αορίστου χρόνου) δημιούργησαν σοβαρά εμπόδια στην εύρυθμη λειτουργία των επιχειρήσεων και περιόρισαν το δυναμικό τους σε μια περίοδο που αυτό, ακριβώς λόγω της διεύρυνσης του χωρικού πεδίου αρμοδιότητάς των επιχειρήσεων, θα έπρεπε να ενισχυθεί.

Η Οδηγία-Πλαίσιο 2000/60/ΕΕ για μία κοινή πολιτική υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, νομοθέτημα με σοβαρούς περιβαλλοντικούς στόχους και πρωτοποριακό χαρακτήρα, η οποία ενσωματώθηκε στο εθνικό δίκαιο με τον ν. 3199/2003 και το π.δ. 51/2007 αποτελεί, επίσης, ένα σημαντικό ορόσημο για τις Δ.Ε.Υ.Α. Οι Δ.Ε.Υ.Α. πλέον, και σε αντίθεση με τον ν. 1739/87 που τις θεωρούσε χρήστες και όχι διαχειριστές των υδατικών πόρων, όπως στην πραγματικότητα είναι, συμμετέχουν σε οργανωμένα και θεσμοθετημένα σχήματα και όργανα διαμόρφωσης και άσκησης της υδατικής πολιτικής της χώρας. Η Οδηγία αυτή και το εθνικό δίκαιο που την ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη, επηρεάζει σημαντικά τις Δ.Ε.Υ.Α., κυρίως σε ό, τι αφορά την τιμολογιακή τους πολιτική. Συγκεκριμένα, οι ΔΕΥΑ θα πρέπει να διαμορφώνουν την τιμολογιακή τους πολιτική σύμφωνα με την αρχή της ανάκτησης του κόστους (οικονομικό κόστος, κόστος φυσικών πόρων, περιβαλλοντικό κόστος) του ύδατος, που προβλέπει η εν λόγω Οδηγία και η αντίστοιχη εθνική νομοθεσία. Η πρόβλεψη αυτή θα πρέπει να ενσωματωθεί στο θεσμικό πλαίσιο των ΔΕΥΑ, ώστε να δεσμεύει τις επιχειρήσεις με τρόπο σαφή και ξεκάθαρο.

Με βάση όλα τα παραπάνω και λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία του βασικού δημόσιου φυσικού αγαθού που διαχειρίζονται οι Δ.Ε.Υ.Α., του νερού, αλλά και την ευρωπαϊκή εμπειρία του τομέα ύδρευσης - αποχέτευσης, σύμφωνα με την οποία κυρίαρχη τάση στις χώρες-μέλη της Ε.Ε. είναι οι υπηρεσίες ύδρευσης-αποχέτευσης να παρέχονται από δημόσιες και κυρίως δημοτικές επιχειρήσεις, που λειτουργούν με οικονομική, διοικητική και λειτουργική αυτοτέλεια, το πλαίσιο ρυθμίσεων που εισάγεται με το παρόν σ/ν, περιλαμβάνει διατάξεις που κατατείνουν στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που διέπει τις Δ.Ε.Υ.Α., σε μία σειρά από τομείς της οργάνωσης και λειτουργίας τους.

Β. Επί των άρθρων.

Με το άρθρο 1 αντικαθίσταται το άρθρο 1 του ν. 1069/1980. Με τη νέα διατάξιμη του άρθρου προβλέπεται ρητά ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας των Δ.Ε.Υ.Α., παρατίθενται αναλυτικότερα τα πεδία δραστηριότητας των Δ.Ε.Υ.Α., με τη λήψη υπόψη των σύγχρονων αναγκών και όρων λειτουργίας των Δ.Ε.Υ.Α. και το σήμερα ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης, ενώ προβλέπεται η σύνταξη οικονομικοτεχνικής μελέτης, ως απαραίτητος όρος για τη σύσταση Δ.Ε.Υ.Α., με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου και έγκριση του Συντονιστή ή του ασκούντος καθήκοντα Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Με το άρθρο 2 αντικαθίσταται το άρθρο 3 του ν. 1069/1980. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ορίζεται αναλυτικά η σύνθεση και ο τρόπος ορισμού του Δ.Σ. των Δ.Ε.Υ.Α (tόσο για την περίπτωση Δ.Ε.Υ.Α. στις οποίες συμμετέχει ένας μόνο Δήμος, όσο και στις περιπτώσεις συμμετοχής περισσότερων του ενός Δήμων), προβλέπεται ότι, στην περίπτωση των αιρετών μελών του Δ.Σ., ένα τουλάχιστον μέλος υποδεικνύεται από τη μειοψηφία του Δημοτικού Συμβουλίου, ενώ προβλέπεται ακόμη και η συμμετοχή στη διοίκηση εκπροσώπου των εργαζομένων και εκπροσώπου ενός περιβαλλοντικού ή κοινωνικού φορέα του οικείου Δήμου.

Με το άρθρο 3 αντικαθίσταται το άρθρο 5 του ν. 1069/1980, με σκοπό να την προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας και των αρμοδιοτήτων της διοίκησης των Δ.Ε.Υ.Α., στις σύγχρονες απαιτήσεις κάθε μιας επιχείρησης, με σημαντικό αναπτυξιακό και επενδυτικό έργο. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, εναρμονίζεται η διαμόρφωση της τιμολογιακής πολιτικής των Δ.Ε.Υ.Α. με την ανάγκη ανάκτησης του κόστους του νερού, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 51/2007 και τις εκάστοτε αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, που αναφέρονται στους γενικούς κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδρευσης. Η αρμοδιότητα του ΔΣ για το διορισμό του Γενικού Διευθυντή επεκτείνεται και στους Διευθυντές των Υπηρεσιών των Δ.Ε.Υ.Α., σύμφωνα με τις αντίστοιχες προβλέψεις των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, ενώ δίνεται η δυνατότητα στο Δ.Σ., δεδομένης της παρατεταμένης δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας, να λαμβάνει αποφάσεις σχετικές με το διακανονισμό οφειλών των καταναλωτών προς τις Δ.Ε.Υ.Α., με σκοπό την αύξηση της εισπραξιμότητας, αλλά και τη διευκόλυνση ευπαθών ιδίως κοινωνικών ομάδων, να ανταποκριθούν στις σχετικές οφειλές τους.

Με το άρθρο 4 αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 1069/1980, με σκοπό να προσαρμοστούν τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή, στις αναπροσαρμογές που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο αναφορικά με το πεδίο αρμοδιοτήτων των διοικήσεων των Δ.Ε.Υ.Α.

Με το άρθρο 5 αντικαθίσταται το άρθρο 10 του ν. 1069/1980 και συμπεριλαμβάνονται, πλέον, στα έσοδα των Δ.Ε.Υ.Α. το τέλος χρήσης δικτύων

αποχέτευσης και ομβρίων, το τέλος αντικατάστασης υδρομετρητή, καθώς και τα έσοδα από την άρδευση, στην περίπτωση που η Δ.Ε.Υ.Α. αναλαμβάνει και το αντικείμενο αυτό. Επίσης, δεδομένων των αμφισβητήσεων που έχουν κατά καιρούς παρατηρηθεί αναφορικά με την υποχρέωση και των φορέων του Δημοσίου να καταβάλουν το ειδικό τέλος 80 % για τη μελέτη, κατασκευή και επέκταση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, η διάταξη ορίζει ρητά ότι οι φορείς αυτοί δεν απαλλάσσονται του τέλους αυτού.

Με τη διάταξη του άρθρου 6, προστίθενται παρ. 3, 4 και 5 και εισάγονται νέες ρυθμίσεις αναφορικά με το ειδικό τέλος για τη μελέτη, κατασκευή και επέκταση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης. Ειδικότερα: Με το άρθρο 11 παρ. 1 του ν. 1069/1980, προβλέπεται η υποχρέωση είσπραξης εκ μέρους των Δ.Ε.Υ.Α., τέλους, σε ποσοστό 80% επί της αξίας του καταναλισκόμενου ύδατος, προς σκοπό τη μελέτη, κατασκευή ή επέκταση έργων ύδρευσης και αποχέτευσης. Η υποχρέωση αυτή επιβλήθηκε αρχικά για μία δεκαετία, ενώ με νεότερες διατάξεις η επιβολή του τέλους επεκτεινόταν για μεγαλύτερα χρονικά διαστήματα με αποτέλεσμα να ισχύει έως σήμερα. Με τη διάταξη του άρθρου 6 του παρόντος, παρέχεται η δυνατότητα στις Δ.Ε.Υ.Α., είτε να αναστέλλουν την είσπραξη του ανωτέρω ειδικού τέλους, εφόσον υφίσταται η προϋπόθεση της μη ύπαρξης οικονομικών υποχρεώσεων που να συνδέονται με τα έργα, για την εκτέλεση των οποίων επιβάλλεται και τα οποία χρηματοδοτούνται από το εν λόγω τέλος, είτε να ορίσουν ποσοστό μικρότερο από αυτό, επί του οποίου υπολογίζεται το εν λόγω τέλος (80%). Επίσης, προβλέπεται ότι είναι νόμιμες αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Δ.Ε.Υ.Α., με βάση τις οποίες οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν προχώρησαν στην είσπραξη αυτού του τέλους, εφόσον κατά το χρόνο λήψης της σχετικής απόφασης ίσχυε η ανωτέρω προϋπόθεση. Τέλος, με την παρ. 2 του άρθρου 6, ρυθμίζεται η νομιμότητα των λειτουργικών δαπανών Δ.Ε.Υ.Α. που καλύφθηκαν με διάθεση του ειδικού εσόδου του άρθρου 11 του ν. 1069/1980 και αναστέλλεται κάθε πειθαρχική ή ποινική διαδικασία ή διαδικασία καταλογισμού, σε βάρος των μελών των οικείων Διοικητικών ή Δημοτικών Συμβουλίων.

Με τη διάταξη του άρθρου 7, αντικαθίσταται το άρθρο 18 του ν. 1069/1980 και προβλέπεται διαδικασία υποβολής προσφορών για την επιλογή των ορκωτών ελεγκτών που διενεργούν τον διαχειριστικό έλεγχο των Δ.Ε.Υ.Α., με σκοπό την εξοικονόμηση μίας δαπάνης, που σήμερα είναι συχνά δυσανάλογη του ανατιθέμενου έργου και δημιουργεί σε πολλές Δ.Ε.Υ.Α. σημαντικό οικονομικό κόστος.

Με τη διάταξη του άρθρου 8, προβλέπεται η αντικατάσταση του άρθρου 19 του ν. 1069/1980 και παρέχεται η δυνατότητα στις Δ.Ε.Υ.Α. να εκπληρώνουν τη βασική τους υποχρέωση για ενημέρωση του καταναλωτικού κοινού και των δημοτών, όχι πλέον μόνο με την έκδοση του Ειδικού Ενημερωτικού Τεύχους Καταναλωτή, αλλά - διαζευκτικά και για λόγους εξοικονόμησης της σχετικής δαπάνης- και μέσω της ανάρτησης των σχετικών στοιχείων στον διαδικτυακό τους τόπο.

Με τη διάταξη του άρθρου 9 τροποποιείται το άρθρο 22 του ν. 1069/1980, προκειμένου να επικαιροποιηθεί η διαδικασία ανάθεσης έργων και προμηθειών των Δ.Ε.Υ.Α. και να προσαρμοστεί στα γενικώς ισχύοντα για τις δημόσιες συμβάσεις.

Με το άρθρο 10, ενοποιούνται τα άρθρα 25 και 26 του ν. 1069/1980 σε ένα ενιαίο άρθρο, που καθορίζει τους όρους διαμόρφωσης της τιμολογιακής πολιτικής των Δ.Ε.Υ.Α και προβλέπει ότι αυτή θα προσδιορίζεται με βάση την αρχή της ανάκτησης του κόστους του νερού, σύμφωνα με το αρ. 8 του π.δ. 51/2007, τον ν. 4117/2013 και τις εκάστοτε Αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων, που αναφέρονται στους γενικούς κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος. Επίσης, προβλέπεται η δυνατότητα καθορισμού ειδικών τιμολογιών για ευπαθείς κοινωνικά ομάδες, σύμφωνα με το αρ. 10 του ν. 4071/2012.

Ο ν. 1069/1980 δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις για τη διαδικασία λήψης απόφασης περί λύσης των Δ.Ε.Υ.Α. ούτε και για τη διαδικασία εκκαθάρισης που θα πρέπει να ακολουθεί τη λύση αυτών. Δεδομένου ότι στο παρελθόν υπήρξαν περιπτώσεις Δ.Ε.Υ.Α. οι οποίες καταργήθηκαν χωρίς σοβαρό λόγο και στη συνέχεια διαποτώθηκε η ανάγκη ίδρυσή τους εκ νέου, αλλά και ενόψει της σημασίας των επιχειρήσεων του αντικειμένου αυτού για τις τοπικές κοινωνίες, με τις διατάξεις του άρθρου 11, προβλέπεται ότι, για τη λήψη απόφασης περί λύσης των Δ.Ε.Υ.Α., απαιτείται πλειοψηφία των $\frac{3}{4}$ του συνόλου των μελών του οικείου ή των οικείων Δημοτικών Συμβουλίων και προσδιορίζεται ο τρόπος και η διαδικασία εκκαθάρισης που ακολουθεί τη λύση των Δ.Ε.Υ.Α.

Με τη διάταξη του άρθρου 12, παρατείνεται εκ νέου η προθεσμία επέκτασης της χωρικής αρμοδιότητας των Δ.Ε.Υ.Α. Η παρούσα ρύθμιση κρίνεται επιβεβλημένη, καθώς υπάρχουν περιπτώσεις δήμων, οι οποίοι, λόγω ελλιπούς στελέχωσης, δεν έχουν ολοκληρώσει ακόμη τις απαιτούμενες ενέργειες, προκειμένου να ληφθεί η σχετική απόφαση επέκτασης της χωρικής αρμοδιότητας των Δ.Ε.Υ.Α. τους.

Με τη διάταξη του άρθρου 13, αποκαθίσταται το νομικό κενό που έχει προκύψει, αναφορικά με την εφαρμογή διατάξεων που αφορούν συγχωνεύσεις κοινωφελών επιχειρήσεων και ειδικότερα το βαθμό κατά τον οποίο, στις σχετικές ρυθμίσεις περί της κατάταξης στις νέες επιχειρήσεις του προσωπικού των συγχωνευθεισών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβάνεται ή όχι και το προσωπικό της προϋπάρχουσας - απορροφώσας- επιχείρησης. Ειδικότερα: Με το άρθρο 109 του ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87) ρυθμίστηκε η διαδικασία της υποχρεωτικής συγχώνευσης των δημοτικών επιχειρήσεων ύδρευσης και αποχέτευσης των ΟΤΑ που συνενώνονται σε μία, με ταυτόχρονη μεταφορά όλου του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των συγχωνεύμενων επιχειρήσεων, στη νέα επιχείρηση. Για τη νομιμότητα της, κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων, μεταφοράς προσωπικού κατά την έννοια των διατάξεων αυτών αρκούσε το πραγματικό γεγονός της απασχόλησης και με απλή σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, καθώς σκοπός του νόμου ήταν η αντιμετώπιση του ανακόπτοντος κοινωνικού ζητήματος της απώλειας

μακροχρόνιας, κατά κανόνα, εργασίας των υπαλλήλων στις λυθείσες δημοτικές επιχειρήσεις, καθώς και η αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας τους, σε όφελος της νέας επιχείρησης που προκύπτει. Η εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης είχε ως αποτέλεσμα να καταταγούν οι εργαζόμενοι που μεταφέρθηκαν σε θέσεις εργασίας αορίστου χρόνου και να συνεχίσουν να απασχολούνται και να αμειβονται στο πλαίσιο έγκυρων συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕφΔωδ 31/2014, ΕλΣυν Τμ. Ι. Πράξη 138/2012, 48/2012, 6/2012, 165/2011, 208/2011, 218/2010, Γνωμ ΝΣΚ 194/2013, 203/2012).

Ωστόσο, από την ανωτέρω ρύθμιση εξαιρέθηκαν αναιτιολόγητα οι εργαζόμενοι της προϋπάρχουσας Δημοτικής Επιχείρησης 'Υδρευσης και Αποχέτευσης στην οποία συγχωνεύθηκαν ή απορροφήθηκαν οι υπόλοιπες του Δήμου, παρά το γεγονός μάλιστα, πως, σε αρκετές περιπτώσεις, η σχέση εργασίας αορίστου χρόνου που τους συνδέει με τις ΔΕΥΑ έχει διαγνωσθεί και δικαστικώς ή βεβαιώνεται και από τους ίδιους τους εργοδότες τους. Η παράλειψη του νομοθέτη -οφειλόμενη προδήλως σε νομοτεχνική αβλεψία ή παραδρομή- να εντάξει και το εν λόγω προσωπικό στη δυνατότητα κατάταξης σε θέσεις εργασίας αορίστου χρόνου στη νέα δημοτική επιχείρηση που προέκυψε δια συγχωνεύσεως ή απορροφήσεως, τελεί εξ αντικειμένου σε αντίθεση με την περί ισότητας διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 4 του Συντάγματος. Τούτο καθώς εισάγει διαφορετική μεταχείριση, όσον αφορά την εφαρμογή ενός ευνοϊκού μέτρου, μεταξύ εργαζομένων, οι οποίοι παρέχουν την εργασία τους με την ίδια έννομη σχέση, υπό τις ίδιες ακριβώς συνθήκες και σε όμοιους φορείς, ενώ δεν συντρέχει λόγος γενικότερου δημοσίου συμφέροντος, ο οποίος θα μπορούσε να δικαιολογήσει τη διαφορετική αυτή μεταχείριση (Γνωμ. ΝΣΚ 39/2011).

Με την διάταξη, συνεπώς, του άρθρου 13 αποκαθίσταται το ανωτέρω νομοθετικό κενό, το οποίο πρέπει να καλυφθεί με αναλογική εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 109 v. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87).

Η διάταξη του άρθρου 14 προβλέπει ένα πλαίσιο δυνητικής παροχής ταμειακών διευκολύνσεων προς τις Δ.Ε.Υ.Α., με τη πρόβλεψη της δυνατότητας εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών τους προς τους οικείους Δήμους, με καταβολή σε πολλαπλές ισόποσες δόσεις και χρονικό ορίζοντα δέκα ετών, καθώς και της δυνατότητας διαγραφής προστίμων και προσαυξήσεων σε ήδη βεβαιωμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές τους προς τους Δήμους. Αντίστοιχα, παρέχεται και η δυνατότητα συμψηφισμού οφειλών των οικείων Δήμων προς τις Δ.Ε.Υ.Α, με σκοπό την ταμειακή διευκόλυνση αμφοτέρων.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

«Ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία, τα οικονομικά και το προσωπικό των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων αυτών»

Γενικά επί των ρυθμίσεων του Μέρους Δεύτερου.

Το πλέγμα των διατάξεων που συγκροτούν το πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των νομικών τους προσώπων, διέπουν τους όρους της οικονομικής τους διοίκησης, διαμορφώνουν τα μέσα σχεδιασμού της αναπτυξιακής τους πολιτικής και ρυθμίζουν τους όρους διορισμού, υπηρεσιακών μεταβολών και εργασίας του προσωπικού τους, καλύπτει ένα ευρύτατο πεδίο θεματικών και, όπως είναι ευνόητο, αντιμετωπίζει ρυθμιστικά ένα μεγάλο φάσμα ζητημάτων είτε θεσμικού - οργανωτικού χαρακτήρα είτε και λεπτομερειακού. Το ίδιο το γεγονός ότι, υπέρ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σύμφωνα με τις συνταγματικές προδιαγραφές οργάνωσης και λειτουργίας της, συντρέχει γενικό τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων, αφενός καθιστά πρόδηλη την ευρύτητα και τη συνθετότητα των σχετικών με αυτή δυνητικών πεδίων ρυθμιστικής παρέμβασης και διατηρεί, ως εκ τούτου, πάντοτε επίκαιρο το αίτημα για βελτιωτικές ή και διορθωτικές παρεμβάσεις, αφετέρου όμως προσδιορίζει και τη φύση, την οικονομία και τα αναγκαία χαρακτηριστικά τέτοιων παρεμβάσεων από τον κρατικό νομοθέτη, ο οποίος, καταλείποντας στους αυτοδιοικητικούς θεσμούς το ευρύτερο δυνατό πεδίο αυτοτέλειας στη διοίκηση των θεμάτων της αρμοδιότητάς τους, θα πρέπει, κατά κανόνα, να επιχειρεί παρεμβάσεις συστηματικό, δομικό και οριζόντιου χαρακτήρα.

Στο πλαίσιο αυτό, ήδη μετά την ολοκλήρωση του έργου της Επιτροπής του άρθρου 5 του ν. 4368/2016, για την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, βρίσκεται σε εξέλιξη ένας ευρύτατος διάλογος για την οργάνωση και το σχεδιασμό μίας συνολικής μεταρρυθμιστικής πρότασης, που θα καλύπτει όλο το εύρος των θεσμικών, οργανωτικών και λειτουργικών, παραμέτρων, που υλοποιούν το αποκεντρωτικό πρόταγμα, μέσα από τους θεσμούς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Είναι σαφές ότι κάθε τέτοια μεταρρυθμιστική παρέμβαση, πέρα από μία εξαντλητική διαβούλευση με τους θεσμικούς εκπροσώπους των αυτοδιοικητικών φορέων και μία συστηματική επεξεργασία όλων των επιμέρους δομικών παραμέτρων του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προϋποθέτει και έναν αναστοχασμό, αναφορικά με το βαθμό εκπλήρωσης των στόχων κάθε προηγούμενης μεταρρύθμισης, προκειμένου να καταστεί δυνατή, μέσα από τη διαμόρφωση των ευρύτερων δυνατών συναινέσεων, η υπέρβαση των όποιων διαπιστούμενων αδυναμιών και η επίτευξη ουσιαστικών βελτιώσεων.

Όπως είναι ευνόητο, μία τέτοια διαδικασία προϋποθέτει έναν αναγκαίο χρόνο ωρίμασης, μπορεί δε να πραγματωθεί με όρους επιτυχίας, μόνον αν καταστρώνεται με αξιώσεις ρύθμισης των σχετικών ζητημάτων κατά τρόπο διαρκή και με ορίζοντα μακροχρόνιο, απαλλαγμένη από την ανάγκη άμεσης ρυθμιστικής απάντησης σε ζητήματα επιμέρους, παροδικά ή συνδεόμενα με την τρέχουσα επικαιρότητα. Είναι, ωστόσο, επίσης ευνόητο ότι, ενόσω διαρκεί μία τέτοια διαδικασία, ζητήματα παρόμοιου χαρακτήρα, που αναφύονται από την υφιστάμενη πραγματικότητα και που συνδέονται με την παρούσα συγκυρία, προκύπτουν κατά τρόπο επιτακτικό και καθιστούν αναγκαία μία άμεση αντιμετώπιση, η οποία εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να συγχρονιστεί με τη ωρίμαση μίας συνολικής μεταρρυθμιστικής παρέμβασης. Αντίστοιχα ζητήματα, είναι δυνατόν να αναφύονται σε όλο το εύρος

των αυτοδιοικητικών θεμάτων, από την άμεση δε ρυθμιστική τους αντιμετώπιση μπορεί να συναρτάται η υπέρβαση σοβαρών λειτουργικών δισχερειών των αυτοδιοικητικών φορέων, η αποτροπή ή η επίλυση σοβαρών οικονομικών ή κοινωνικών προβλημάτων, για τους φορείς αυτούς, το προσωπικό τους ή ευρύτερα για τις τοπικές κοινωνίες.

Με το Μέρος Δεύτερο του παρόντος Σχεδίου Νόμου και ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη μία ευρεία διαβούλευση για τη συγκρότηση μίας συνολικής μεταρρυθμιστικής πρότασης για το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σκοπείται η αντιμετώπιση μίας σειράς επιμέρους ζητημάτων, που οι ίδιοι οι θεσμικοί εκπρόσωποι φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι φορείς εκπροσώπησης των εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά και η ίδια η πραγματικότητα και η παρούσα οικονομική και κοινωνική συγκυρία έχουν αναδείξει ως χρήζοντα μίας επείγουσας ρυθμιστικής αντιμετώπισης. Όσο και αν τα ζητήματα αυτά είναι, από τη φύση τους, αποσπασματικά ή εμφανίζονται ως αποτελέσματα αδυναμιών του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου -και επομένως η επίλυσή τους θα μπορούσε να επιτευχθεί στο πλαίσιο μιας συνολικής αναμόρφωσης του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης-, ο επείγων χαρακτήρας τους ή, κατά περίπτωση, η σοβαρότητα που θα μπορούσε να έχει η χρονική μετάθεση της αντιμετώπισής τους, καθιστούν αναγκαία μία άμεση ρυθμιστική παρέμβαση.

Με το Κεφάλαιο Α', σκοπείται η αντιμετώπιση μίας σειράς ζητημάτων που σχετίζονται με την οργάνωση και λειτουργία των Ο.Τ.Α. και των νομικών τους προσώπων. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού αντιμετωπίζουν ιδίως θέματα σχετικά με τη λύση επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. και σοβαρές εκκρεμότητες που δημιουργούνται σε σχέση με την περιουσία και το προσωπικό τέτοιων επιχειρήσεων, τη διασφάλιση της συνέχισης προγραμμάτων ή την αξιοποίηση πόρων και χρηματοδοτικών εργαλείων που πρέπει να κατευθυνθούν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, την προστασία και διευκόλυνση λειτουργίας βασικών κοινωνικών δομών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, την ειδική μέριμνα για παραμεθόριους και μικρούς νησιωτικούς ή ορεινούς δήμους, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη διευκόλυνση της άσκησης των καθηκόντων των αιρετών εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Με το Κεφάλαιο Β', αντιμετωπίζονται ζητήματα σχετικά με την οικονομική λειτουργία, τα έσοδα, την περιουσία και την αναπτυξιακή πολιτική της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού καλύπτουν ρυθμιστικά ζητήματα που σχετίζονται με τη χρηστή και αποδοτική διαχείριση των οικονομικών των Ο.Τ.Α., την καταγραφή και αποτύπωση των οικονομικών τους στοιχείων, παρέχουν τη δυνατότητα διευθέτησης οφειλών μεταξύ Ο.Τ.Α. και νομικών τους προσώπων ή έναντι του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, διευκολύνουν σημαντικά τη δυνατότητα εξόφλησης ληξιπρόθεσμων οφειλών πολιτών έναντι Ο.Τ.Α. μέσα από την εισαγωγή της ευχέρειας συνομολόγησης ρυθμίσεων που αφενός διευκολύνουν σημαντικά τους πολίτες σε μια ιδιαίτερα δισχερή οικονομική και κοινωνική συγκυρία και αφετέρου επιτρέπουν την αύξηση της εισπραξιμότητας των εοδών των Ο.Τ.Α., διοχετεύουν σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους διαθεσίμων που

είχαν συγκεντρωθεί από την είσπραξη του φόρου ζύθου και παρέμεναν, από την κατάργηση του φόρου αυτού και εντεύθεν, ανενεργά, ρυθμίζουν τη μεταβίβαση των ακινήτων των σχολικών μονάδων στους δήμους κ.α.

Τέλος, με τις ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' εισάγονται ρυθμίσεις σχετικές με το προσωπικό των Ο.Τ.Α. με γνώμονα τόσο τη διευκόλυνση της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιακών τους μονάδων όσο δύναται και την αναβάθμιση των όρων παροχής της εργασίας τους και της διασφάλισης της υγείας και ασφάλειας κατά την παροχή των υπηρεσιών τους. Με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, ειδικότερα, ρυθμίζονται ζητήματα που σχετίζονται με εκκρεμότητες από παλαιές προκηρύξεις διαγωνισμών πρόσληψης στους Ο.Τ.Α. που δεν είχαν ολοκληρωθεί λόγω της αναστολής των προσλήψεων, επεκτείνονται και επί του προσωπικού των Ο.Τ.Α. διατάξεις σχετικές με υπηρεσιακές μεταβολές και μετακινήσεις που ισχύουν επί του προσωπικού του δημοσίου και είναι σημαντικές για τη λειτουργική διευκόλυνση των αντίστοιχων υπηρεσιών, αποκαθίστανται αδικίες που παρέμεναν σε εκκρεμότητα και παρήγαν επί σειρά ετών δυσμενή αποτελέσματα για συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων, που είχαν υποστεί διακριτικά δυσμενή μεταχείριση, με ρυθμίσεις όπως οι σχετικές με την υποχρεωτική θέση αυτών σε διαθεσιμότητα, προβλέπονται σειρά ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία -όπως οι σχετικές με τα Μέσα Ατομικής Προστασίας και ιδίως η σχετική με τη συμπεριληφθη στους δικαιούχους αυτών και των εργαζομένων με συμβάσεις ορισμένου χρόνου ή έργου- ή για την παροχή ενός στοιχειώδους μισθολογικού αντισταθμίσματος για κατηγορίες εργαζομένων που απασχολούνται σε συνθήκες που επιβαρύνουν την υγεία τους ή τους εκθέτουν ακόμα σε επαγγελματικούς κινδύνους, ρυθμίσεις που διευκολύνουν λειτουργικά τους Ο.Τ.Α., όπως η βελτίωση του καθεστώτος εκτέλεσης έργων με αυτεπιστασία ή για την ανάθεση καθηκόντων σε υπαλλήλους Περιφερειακών Ενοτήτων σε νησιωτικές περιοχές, ρυθμίσεις σχετικές με την υπηρεσιακή κατάσταση και τη διευκόλυνση παροχής των υπηρεσιών των μουσικών των Ο.Τ.Α. κ.α.

Ειδικότερα επί των άρθρων του Μέρους Δεύτερου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

«Διατάξεις σχετικές με την οργάνωση και λειτουργία των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων αυτών - Διατάξεις σχετικές με την καταστατική θέση των αιρετών»

Άρθρο 15

Θέματα λύσης επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η συστηματοποίηση των διατάξεων καθώς και η επίλυση ζητημάτων που έχουν προκύψει κατά τη διαδικασία λύσης των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 αναδιατυπώνονται οι παράγραφοι 7, 7α, 7β, 8 και 9 του άρθρου 109 του ν. 3852/2010, έτσι ώστε να επιτευχθεί μια ορθολογικότερη, συστηματικότερη και πιο κατανοητή περιγραφή του άρθρου αυτού. Πράγματι, οι συνεχείς τροποποιήσεις, συμπληρώσεις ή αντικαταστάσεις του προαναφερόμενου άρθρου με σειρά μεταγενέστερων νόμων, καθιστούσαν δυνονόητη την ανάγνωση και ερμηνεία του, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται παρερμηνείες. Με τον τρόπο αυτό, λοιπόν, επιδιώκεται να ξεκαθαριστούν τα ζητήματα που ανακύπτουν από την ερμηνεία της διάταξης αυτής. Ειδικότερα, ρυθμίζεται το ζήτημα της κάλυψης της ζημίας που προκύπτει κατά τη συγχώνευση κοινωφελών επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή Δημοτικών Επιχειρήσεων 'Υδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.), με τροποποιήση διατάξεων του άρθρου 109 του ν. 3852/2010. Επιπλέον, όπως και στην προηγούμενη ρύθμιση, επαναλαμβάνεται ότι σε περίπτωση λύσης κοινωφελούς επιχείρησης ή Δ.Ε.Υ.Α. και ανάληψης των δραστηριοτήτων της από τον οικείο δήμο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου αυτού, το προσωπικό της με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και ορισμένου χρόνου μεταφέρεται στον αντίστοιχο φορέα και κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις αντίστοιχες των τυπικών του προσόντων. Προς άρση δε αμφιβολιών που είχαν δημιουργηθεί ως προς την ερμηνεία των συναφθεισών συμβάσεων εργασίας, διευκρινίζεται αφενός ότι η ρύθμιση αυτή καταλαμβάνει όλους τους εργαζόμενους, ανεξαρτήτου τρόπου πρόσληψης, και αφετέρου ότι ισχύει και για το προσωπικό που απασχολούταν πραγματικά σε τέτοια επιχείρηση κατά την 30.05.2011 και το οποίο, αν και πληρούσε τις προϋποθέσεις μεταφοράς, εν τέλει δεν μεταφέρθηκε.

Περαιτέρω, δίδεται η δυνατότητα στους Ο.Τ.Α και τους λοιπούς φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης που κατέχουν την πλειοψηφία ή το σύνολο των μετοχών ανωνύμων και αναπτυξιακών εταιρειών Ο.Τ.Α. να καταβάλουν τις οφειλές των εταιρειών αυτών προς το Ελληνικό Δημόσιο, τα ασφαλιστικά ταμεία και προς τρίτους, περιλαμβανομένων και δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, εφόσον αυτές τελούν υπό εκκαθάριση ή λυθούν και τεθούν υπό εκκαθάριση μέχρι τις 30.09.2017. Επιπλέον, ορίζεται ότι το ύψος των οφειλών που μπορεί να αναλάβει ο κάθε φορέας προκύπτει από το λόγο συμμετοχής του στο εταιρικό κεφάλαιο. Με τη διάταξη αυτή ουσιαστικά δίδεται παράταση σε προηγούμενη αντίστοιχη ρύθμιση που είχε εισαχθεί με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4257/2014 και η οποία προέβλεπε την δυνατότητα καταβολής των ανωτέρω υποχρεώσεων από τον οικείο Ο.Τ.Α. μέχρι τις 30.06.2015. Δεδομένου, λοιπόν, ότι κάποιοι ΟΤΑ είτε δεν πρόλαβαν, είτε δεν έλαβαν γνώση της σχετικής διάταξης, κρίνεται απαραίτητη η επέκταση της σχετικής προθεσμίας.

Με την παράγραφο 2 δίνεται η δυνατότητα στο προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου ανωνύμων εταιρειών Ο.Τ.Α., περιλαμβανομένων των ανωνύμων αναπτυξιακών εταιρειών πρώην Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που λύονται, να μεταφέρεται με την ίδια σχέση εργασίας σε μέτοχο φορέα τοπικής αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού, εφόσον αφενός η συμμετοχή του οικείου φορέα στην εταιρεία αυτή είναι ίση ή υπερβαίνει το 90% του μετοχικού κεφαλαίου και αφετέρου η εταιρεία έχει ήδη λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση, η οποία

όμως δεν έχει περατωθεί, ή λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση μέχρι 30.09.2017. Σε κάθε περίπτωση διευκρινίζεται ότι ο χρόνος λύσης δεν μπορεί να είναι προγενέστερος της έναρξης ισχύος του ν. 3852/2010.

Προς αποφυγή ερμηνευτικών προβλημάτων διευκρινίζεται ότι το προσωπικό που μεταφέρεται με την ως άνω διαδικασία κατατάσσεται σε προσωποπαγείς θέσεις, αντίστοιχες των τυπικών προσόντων του, με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμό οργάνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, λαμβανομένης υπόψη της προϋπηρεσίας του για κάθε μισθολογική, βαθμολογική και ασφαλιστική συνέπεια. Επιπλέον, οφειλές των επιχειρήσεων που λύονται και των οποίων το προσωπικό μεταφέρεται στον οικείο Ο.Τ.Α., προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, περιλαμβανομένων των δεδουλευμένων αποδοχών του μεταφερόμενου προσωπικού τους, μπορούν να καταβάλλονται από τον οικείο Ο.Τ.Α., μετά από αιτιολογημένη απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του.

Με την παράγραφο 3 παρέχεται η δυνατότητα στο προσωπικό δημοτικών επιχειρήσεων με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού σταθμού, οι οποίες έχουν λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να μεταφερθούν στον οικείο Δήμο. Προϋπόθεση για τη μεταφορά αυτή είναι το προσωπικό που μεταφέρεται να απασχολούταν πραγματικά, κατά την ημερομηνία λήψεως της απόφασης λύσης, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και να είναι ήδη εγγεγραμμένο στο μητρώο ανθρωπίνου δυναμικού ελληνικού δημοσίου. Ως εκ τούτου η ολοκλήρωση της διαδικασίας μεταφοράς δε συνιστά νέα πρόσληψη. Παρόμοια διάταξη είχε προβλεφθεί και στην παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4071/2012 με την οποία οριζόταν ότι με τη λύση των επιχειρήσεων αυτών μεταφέρεται και το αντίστοιχο προσωπικό, εφαρμοζόμενων των κείμενων διατάξεων. Εντούτοις, η ρύθμιση αυτή κατέστη αλυσιτελής, δεδομένου ότι οι διατάξεις στις οποίες παρέπεμπε και μπορούσαν να εφαρμοστούν είχαν καταργηθεί κατά την ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4071/2012. Προς αποκατάσταση λοιπόν της σύγχυσης και των αδικιών που δημιουργήθηκαν εξαιτίας της διάταξης αυτής κρίνεται αναγκαία η διευκρίνιση του ζητήματος αυτού με την εισαγωγή της προτεινόμενης διάταξης.

Τέλος, ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), στο δέκατο μέρος αυτού με τίτλο «Επιχειρήσεις Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (άρ. 252-270), που, σύμφωνα με το άρθρο τέταρτο του κυρωτικού αυτού νόμου, ίσχυσε από 08.06.2006, θέσπιζε κανόνες ιδρυσης, λειτουργίας, στελέχωσης και λύσης των επιχειρήσεων των Δήμων και Κοινοτήτων. Περαιτέρω, καθέρωνε ένα μεταβατικό στάδιο προσαρμογής των ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων, στο προβλεπόμενο, με τις ίδιες διατάξεις, νομικό πλαίσιο. Με τις διατάξεις των παρ. 3 και 8 του άρθρου 269 του ΚΔΚ, συνδυαστικά ερμηνευόμενες, προβλέφθηκε ότι υφιστάμενες, κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, αμιγείς

επιχείρησης του άρθρου 277 του π.δ. 410/1995, ήταν δυνατό να μετατραπούν, ως προς τους εμπορικούς και βιομηχανικούς σκοπούς που επιδιώκουν, χωρίς στάδιο εκκαθάρισης, σε ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. ή σε δημοτικές ή κοινοτικές ανώνυμες εταιρείες. Η μετατροπή αυτή έπρεπε να λάβει χώρα, αρχικά μέχρι 31.12.2007, και εν συνεχεία, με νέες παρατάσεις (βλ. ν. 3812/2009) μέχρι 31.12.2010. Περαιτέρω, προβλέφθηκε ότι είναι δυνατή η μεταφορά προσωπικού της αμιγούς επιχείρησης στη νέα εταιρεία, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και ύστερα από πρόταση του διοικητικού συμβουλίου της νέας επιχείρησης, υπό την προϋπόθεση ότι το μεταφερόμενο προσωπικό απασχολούταν στις ως άνω επιχειρήσεις με σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, μέχρι την 31.12.2005. Εν συνεχεία, με το άρθρο 25 παρ. 2 περ. α' του ν. 3613/2007 (Α' 263) προβλέφθηκε ότι το ως άνω προσωπικό, εφόσον δεν έχει μεταφερθεί στη νέα ανώνυμη εταιρεία, μπορούσε να μεταφερθεί, με την ίδια σχέση εργασίας σε οποιαδήποτε Περιφέρεια ή Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση της Χώρας, καθώς και σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου του δημοσίου τομέα. Τέλος, στο άρ. 17 του ν. 3812/2009 (Α' 234) ορίστηκε ότι, στους φορείς στους οποίους μπορεί να μεταφερθεί το ως άνω προσωπικό, περιλαμβάνονται και οι Δήμοι της χώρας, καθώς και τα ΝΠΔΔ αυτών.

Από την ερμηνεία των προαναφερθέντων διατάξεων προκύπτει ότι με τον ΚΔΚ επιχειρήθηκε ο εξορθολογισμός και εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των επιχειρήσεων Ο.Τ.Α. α' βαθμού και συγχρόνως καθοριζόταν το χρονοδιάγραμμα προσαρμογής της λειτουργίας των ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων στο νέο καθεστώς ή διαφορετικά η συγχώνευση και λύση τους. Παράλληλα, λαμβανόταν πρόνοια για το πλεονάζον προσωπικό των επιχειρήσεων που λύνονται, συγχωνεύονται ή μετατρέπονται λόγω της εφαρμογής του νέου θεσμικού πλαισίου, ώστε να αντιμετωπισθεί με χρηστότητα και ευαισθησία το ανακύπτον κοινωνικό ζήτημα της απώλειας εργασίας των απασχολούμενων σ' αυτές καθώς και να αξιοποιηθεί η αποκτηθείσα εμπειρία τους. Σύμφωνα δε με τον ως άνω σκοπό του νόμου και προς αποφυγή καταστρατήγησής του, για την κατά τα ανωτέρω νόμιμη μεταφορά του προσωπικού λυθείσας, συγχωνεύεσας ή μετατραπείσας δημοτικής επιχείρησης, θα έπρεπε αυτό να απασχολείται μέχρι τις 31.12.2005, με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου σε δημοτική επιχείρηση. Καθίσταται δηλαδή, σαφές, ότι για να είναι νόμιμη η μεταφορά του προσωπικού, αρκεί να απασχολούταν αυτό με την ως άνω εργασιακή σχέση, κατά την ως άνω ημερομηνία, χωρίς να απαιτείται να έχει εργαστεί και για κάποιο χρονικό διάστημα πριν την ημερομηνία αυτή. Δεδομένου, λοιπόν, ότι έχουν προκύψει ζητήματα από την εφαρμογή των προαναφερθέντων διατάξεων, λόγω ερμηνειών που έρχονται σε αντίθεση με το γράμμα και το σκοπό τους, κρίθηκε αναγκαίο να διευκρινιστεί, με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, ότι οι μεταφορές προσωπικού που έγιναν κατ' εφαρμογή των παρ. 3 και 8 του άρ. 269 του ΚΔΚ, της παρ. 2 του άρ. 25 του ν. 3613/2007 της και παρ. 2 του άρ. 17 του ν. 3812/2009, θεωρούνται νόμιμες, εφόσον το μεταφερόμενο προσωπικό απασχολούταν, με νόμιμη σύμβαση εργασίας αορίστου χρόνου, κατά την 31.12.2005, ανεξαρτήτως του χρονικού διαστήματος της απασχόλησής τους που προηγήθηκε της ημερομηνίας αυτής και με την προϋπόθεση ότι συνέχισε να απασχολείται με την ίδια σχέση εργασίας μέχρι και την ημερομηνία μεταφοράς του.

Άρθρο 16

Ρυθμίσεις σχετικές με τις πολυμετοχικές αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις της παρ. 1 του παρόντος άρθρου, εξειδικεύονται και διευκρινίζονται οι υφιστάμενες ρυθμίσεις του άρθρου 252 του ν.3463/2006 για τη λειτουργία των πολυμετοχικών Αναπτυξιακών Ανωνύμων Εταιριών Ο.Τ.Α., με ρητή πρόβλεψη περί μη ένταξης στους Φορείς του Δημοσίου Τομέα και της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς οι εταιρείες αυτές δεν υλοποιούν αυτοδιοικητικές αρμοδιότητες και δεν ανήκουν σε ΟΤΑ κατά την έννοια της επίτευξης αυτοδιοικητικού σκοπού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 252 παρ. 1 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΔΚ) που κυρώθηκε με το ν. 3463/2006 (Α'114) οι επιχειρήσεις, τις οποίες μπορούν να συνιστούν ή στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν οι ΟΤΑ, κατά τα ειδικώς προβλεπόμενα στις ανωτέρω διατάξεις, ορίζονται, κατά τρόπο αποκλειστικό, με δύο μορφές, ήτοι των δημοτικών ή κοινωφελών επιχειρήσεων και των ανωνύμων εταιρειών ΟΤΑ (βλ. ΕΣ 126/2010 Πράξη-Τμ. VII). Υπό το σχήμα των ανωνύμων εταιρειών συνιστώνται και λειτουργούν οι αναπτυξιακές ανώνυμες εταιρείες Ο.Τ.Α. πολυμετοχικού χαρακτήρα οι οποίες συνιστώνται και λειτουργούν με τη συμμετοχή των αποκλειστικώς οριζομένων προσώπων (είτε μόνον ΟΤΑ α' ή β' βαθμού ή και άλλων φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης, είτε των ανωτέρω νομικών προσώπων με τη συμμετοχή φορέων του δημοσίου τομέα, συνεταιρισμών, επιστημονικών φορέων κ.λ.π.), κατά τα ειδικώς οριζόμενα στο άρθρο 252 παρ. 3 περ. β' του ΚΔΚ. Στις εταιρείες αυτές, οι ΟΤΑ και οι λοιποί φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης κατέχουν, απαραιτήτως, την πλειοψηφία του εταιρικού κεφαλαίου. Η οργάνωση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των ΟΤΑ στο σχήμα των αναπτυξιακών εταιρειών εκφράζει το σκοπό δημιουργίας ενός πολυμετοχικού σχήματος, αφού στις εταιρείες αυτές μπορούν να συμμετέχουν στο μετοχικό τους κεφάλαιο φορείς του ιδιωτικού δικαίου και φορείς Τοπικής Αυτοδιοίκησης με κοινό στόχο την προώθηση της ανάπτυξης (βλ. Γνηδ ΝΣΚ 33/2013). Τέλος, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 262 του ΚΔΚ οι ως άνω επιχειρήσεις αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου.

Προκύπτει, δηλαδή, ότι οι πολυμετοχικές αναπτυξιακές εταιρείες διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, δική τους περιουσία και πόρους για τη λειτουργία και την αντιμετώπιση των εξόδων τους, που προέρχονται αποκλειστικά από την καταβολή αμοιβής στα πλαίσια συμβάσεων παροχής υπηρεσιών και προγραμματικών συμβάσεων, που η ίδιες συνάπτουν. Όπως εξάλλου έχει κριθεί η οικονομική τους διαχείριση ενεργείται με βάση δικό τους προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων και ως εκ τούτου, το ταμειακό τους συμφέρον δεν ταυτίζεται με το δημόσιο συμφέρον (βλ. και ΟΛΑΠ 5/2011). Επίσης, δεν επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ή από ΝΠΔΔ, ενώ απαγορεύεται και η άμεση ή έμμεση επιχορήγησή τους από τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού (άρ. 265 παρ. 3 ΚΔΚ). Ως προς τη διοίκηση των εταιρειών αυτών, αυτή εκλέγεται από τη ΓΣ των μετόχων της και λειτουργεί αποκλειστικά σύμφωνα με τις ωχύουσες διατάξεις για τις ανώνυμες εταιρείες του ιδιωτικού τομέα, χωρίς να ασκείται εποπτεία από κάποιον φορέα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ενώ οι πολυμετοχικές αναπτυξιακές εταιρείες δεν υπάγονται ούτε στον

προληπτικό και κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρ. 275 και 276 του Ν. 3852/2010). Ο έλεγχος επί των επιχειρήσεων αυτών ασκείται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και από ουδεμία διάταξη προκύπτει ότι παρεμβάλλεται οποιοδήποτε όργανο ΟΤΑ στη διαδικασία λειτουργίας, λήψης αποφάσεων και την εν γένει δραστηριότητά τους.

Ενόψει των ανωτέρω συνάγεται ότι οι εταιρείες αυτές δεν υπάγονται στην ευρεία έννοια του Δημοσίου τομέα (άρ. 51 παρ. 1 του ν. 1892/1990) και δεν αποτελούν «δημόσιες επιχειρήσεις» κατά την έννοια του άρ. 1 παρ. 1-3 του ν. 3429/2005, αλλά ούτε και στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, δεδομένου μάλιστα ότι δεν πληρούνται τα κριτήρια του ΕΣΟΛ, καθώς οι πολυμετοχικές αναπτυξιακές εταιρείες δεν χρηματοδοτούνται ούτε ελέγχονται από την Κεντρική Διοίκηση (βλ. ΜΠρΚαβ 27/2016, ΜΠΑ 2310/2014, ΜΠρΕδ 71/2015 ασφ., ΜΠρΠρεβ 182/2015).

Αυτονόητο δε είναι ότι οι εταιρείες αυτές, έχοντας τη μορφή ανωνύμων εταιρειών που λειτουργούν στα πλαίσια της ιδιωτικής οικονομίας, υπόκεινται ως προς τον έλεγχο και την εποπτεία τους στις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από ειδικότερη διάταξη νόμου.

Περαιτέρω, με την εισαγόμενη στην παρ. 2 τροποποίηση η συνέχιση της λειτουργίας ανωνύμων αναπτυξιακών εταιρειών οι οποίες αν και παρουσιάζουν τρεις συνεχόμενες ζημιογόνες εταιρικές χρήσεις πληρούν ορισμένες άλλες προϋποθέσεις που δικαιολογούν τη συνέχιση της λειτουργίας τους. Η εξαιρετική αυτή ρύθμιση περιορίζεται στις ανώνυμες εταιρείες ΟΤΑ στις οποίες μετέχουν μόνον ΟΤΑ α' και β' βαθμού και οι οποίες συμμετέχουν, κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, σε ενεργά εθνικά ή/και ευρωπαϊκά προγράμματα, χρηματοδοτούμενα από εθνικούς πόρους ή και πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε θέματα που άπονται των αρμοδιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ο δικαιολογητικός λόγος θέσπισης της παρούσας εξαιρετικής ρύθμισης εδράζεται καταρχάς στο πραγματικό γεγονός ότι η ενεργή συμμετοχή μιας τέτοιας εταιρείας σε Εθνικό ή Ευρωπαϊκό πρόγραμμα όπως, για παράδειγμα, αυτά που χρηματοδοτούνται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα χρηματοδοτικά της Προγράμματα (πχ Προγράμματα Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας - Horizon - Life - Citizen κλπ) συνιστά έμπρακτη απόδειξη της φερεγγυότητας και αξιοπιστίας της Εταιρείας ως εξωστρεφούς αναπτυξιακού μηχανισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης καθώς και της δυνατότητάς της να αντιμετωπίζει επιτυχώς τις χρηματοδοτικές ανάγκες και τις οικονομικές υποχρεώσεις της.

Περαιτέρω συνάδει και εξυπηρετεί γενικότερους σκοπούς δημοσίου συμφέροντος λαμβανομένου υπόψη ότι μια παρόμοια εταιρεία προωθεί την εκτέλεση προγραμμάτων, δραστηριοτήτων και έργων που στοχεύουν στην εξυπηρέτηση του κοινού και την ανάπτυξη και πρόοδο της τοπικής κοινωνίας και οικονομίας.

Επί πλέον με την υπόψη ρύθμιση αντιμετωπίζονται και μια οειρά δυσεπίλυτων προβλημάτων που αναπόδραστα προκύπτουν από τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της λύσης τους (σε περίπτωση συνεχόμενων ζημιογόνων χρήσεων επί τριετία) όπως η ενδεχόμενη μεταβίβαση του προσωπικού τους και των οικονομικών οφειλών τους στους μετόχους τους

ΟΤΑ α' και β' βαθμού, η αβέβαιη τύχη των προγραμμάτων στα οποία συμμετέχουν και οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από την ανώμαλη εξέλιξή τους για τις ίδιες τις εταιρείες και τους μετόχους τους (δοθέντος μάλιστα του διεθνούς ή/και Ευρωπαϊκού χαρακτήρα τους), η αναπόφευκτη αναστάτωση που θα προκληθεί στην τοπική κοινωνία και οικονομία από την ενδεχόμενη ματαίωση των προγραμμάτων, δραστηριοτήτων και έργων που τρέχουν οι εν λόγω εταιρείες κ.α.

Κρίνεται, λοιπόν, νομοθετικά επιβεβλημένη η συνέχιση λειτουργία των επιχειρήσεων αυτών, κατά παρέκκλιση της ρύθμισης του εδ. β' της παρ. 8 του άρθρου 265 του ΚΔΚ. Για να αποφευχθούν, όμως, φαινόμενα καταστρατήγησης της διάταξης αυτής από μη βιώσιμες εταιρείες ή εταιρείες για τις οποίες έχει εκκινήσει η διαδικασία εκκαθάρισης, προβλέπεται ως προϋπόθεση αφενός ότι η τελευταία, πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος (άρα του έτους 2016), εταιρική χρήση πρέπει να είναι θετική και αφετέρου ότι η εταιρεία δεν έχει ήδη τεθεί σε εκκαθάριση. Το ανωτέρω κρίνεται εύλογο και δικαιολογεί την παρούσα ρύθμιση καθώς η εμφάνιση κερδοφόρων εταιρικών χρήσεων σηματοδοτεί τη βελτίωση της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας που δικαιολογεί την συνέχιση λειτουργίας της. Επιπλέον, συμπλέει με την υπόλουπη ρύθμιση της υπόψη διάταξης (μείωση των ιδίων κεφαλαίων κάτω του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας για τρεις φορές εντός δεκαετίας) και δεν ανατρέι τον αρχικό σκοπό της διάταξης για προστασία του δημοσίου χρήματος και αποφυγή διασπάθισή του. Αυτονόητο δε είναι ότι αν η εταιρεία εμφανίσει εκ νέου τρεις συνεχόμενες αρνητικές εταιρικές χρήσεις, λύνεται άνευ άλλου τινός.

Άρθρο 17

Ερμηνευτική διάταξη

Κατά την παρ. 4 του άρθρου 252 του ν. 3463/2006, οι επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. που συνιστώνται βάσει ειδικών διατάξεων νόμου, οι οποίες διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους, αποτελούν αντίστοιχες επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ειδικού σκοπού. Περαιτέρω, σύμφωνα με την περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 107 του ν. 3852/2010 παρέχεται η δυνατότητα στους δήμους να έχουν μόνον μία επιχείρηση με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφόσον λειτουργούσαν αντίστοιχες στους οικείους δήμους. Από τις ανωτέρω διατάξεις, συνδυαστικά ερμηνεύομενες, προκύπτει ότι οι ΟΤΑ μπορούν να συνιστούν και να συμμετέχουν σε δημοτική επιχείρηση με χαρακτήρα διάφορο από τις λοιπές επιχειρήσεις. Μία από τις περιπτώσεις δημοτικών επιχειρήσεων διαφορετικού, άλλως ειδικού χαρακτήρα δύναται να αποτελεί και επιχείρηση με ειδικό σκοπό την ενημέρωση, ψυχαγωγία κλπ. των δημοτών της περιφέρειας του Δήμου, η οποία θα λειτουργεί στα πλαίσια των ειδικών διατάξεων του ν. 1730/1987, του π.δ. 25/1988 και του νεότερου ν. 2328/1995, σε συνδυασμό με το άρθρο 15 του Συντάγματος, του οποίου εξάλλου επίκληση γίνεται και στο προοίμιο του π.δ. 25/1988 (βλ. πράξη ΕλΣυν υπ' αριθμ. 380/2009). Η επιχείρηση αυτή, μη έχουσα κερδοσκοπικό χαρακτήρα και μη δυνάμενη να επιβάλλει τέλη, δεν είναι δυνατόν να εξασφαλίσει τη λειτουργία της κατ' άλλο τρόπο, παρά μόνο με την οικονομική αρωγή του ΟΤΑ στον οποίο συνεστήθη, δεδομένου ότι οι λοιπές επιχειρήσεις των ΟΤΑ εξασφαλίζουν την

επιβίωσή τους με την επιβολή τελών και δικαιωμάτων, λειτουργούσες με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια προς εξυπηρέτηση του κοινού (βλ. ΣτΕ 4740/1998). Ως εκ τούτου, αφενός σε συμμόρφωση προς εκδοθείσες πράξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου και γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ επί του ζητήματος (βλ. 32/2013 και 380/2009 πράξεις του VII Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και υπ' αριθμ. 51/2002 γνωμοδότηση του ΝΣΚ) και αφετέρου προς αποφυγή αντίθετων ερμηνειών, διευκρινίζεται ότι η διάταξη του άρ. 4 παρ. 3 του π.δ. 25/1988, η οποία προβλέπει τη δυνατότητα, χωρίς περιορισμό, χρηματοδότησης από τον οικείο ΟΤΑ συσταθέντος ραδιοφωνικού (πλέον ραδιοτηλεοπτικού) σταθμού, ως ειδική διάταξη, δεν καταργήθηκε αλλά εξακολουθεί να ισχύει και μετά τη δημοσίευση και ισχύ νεότερων διατάξεων, γενικού χαρακτήρα, οι οποίες αναφέρονται κατά τρόπο γενικό στην απαγόρευση επιχειρήσεων πράξης από τους ΟΤΑ των υπ' αυτών συνιστώμενων δημοτικών επιχειρήσεων (βλ. άρ. 277 παρ. 8 του π.δ. 410/1995, άρ. 202, 259 και 265 του ν. 3463/2006). Και τούτο διότι οι επιχειρήσεις στις οποίες αναφέρονται οι διατάξεις αυτές έχουν διαφορετικό σκοπό από τις επιχειρήσεις ραδιοτηλεόρασης, που συνιστώνται επί τη βάσει ειδικού νομοθετικού πλαισίου.

Άρθρο 18

Κατάργηση παρ. 8 του άρθρου 282 του ν. 3852/2010

Με την παρ. 8 του άρθρου 282 του ν. 3852/2010 προβλέφθηκε η αναστολή των προσλήψεων ειδικά για τις δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού. Επίσης δόθηκε η δυνατότητα, κατόπιν απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, να αρθεί η αναστολή αυτή. Εντούτοις, ούτε από την αιτιολογική έκθεση του νόμου ούτε από κάπου αλλού προκύπτει η σκοπιμότητα και η αναγκαιότητα της εν λόγω αναστολής ειδικά για τις επιχειρήσεις αυτές. Ως εκ τούτου, με την προτεινόμενη διάταξη, προς αποκατάσταση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καταργείται η ρύθμιση αυτή ώστε να ισχύσει για τις προσλήψεις στις δημοτικές αυτές επιχειρήσεις ο, τι ισχύει γενικά για τους Ο.Τ.Α. και τα νομικά πρόσωπα αυτών.

Άρθρο 19

Συμμετοχή περισσότερων δήμων σε δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού

Με την προτεινόμενη διάταξη, παρέχεται η δυνατότητα σε δήμους, στα όρια των οποίων δε λειτουργούσαν και δε λειτουργούν δημοτικές επιχειρήσεις με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, να συμμετέχουν σε υφιστάμενες τέτοιες επιχειρήσεις οι οποίες λειτουργούν σε όμορους δήμους ή τουλάχιστον σε δήμους που βρίσκονται εντός της ίδιας περιφέρειας. Η ρύθμιση αυτή καθίσταται αναγκαία καθώς, σύμφωνα με την ισχύουσα διάταξη της παρ. 1γ του άρθρου 107 του ν. 3852/2010, η δυνατότητα συμμετοχής σε τέτοιες επιχειρήσεις περιορίζεται μόνο για τους δήμους εκείνους, στα χωρικά όρια των οποίων λειτουργούσαν αυτές ήδη, κατά την ημερομηνία εφαρμογής του ν. 3852/2010.

Δεδομένου, λουπόν, ότι δεν είναι πλέον δυνατή η σύσταση τέτοιων επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα υφίσταται έντονο το ενδιαφέρον από πολλούς Δήμους να συμμετέχουν σε τέτοιου είδους επιχειρήσεις.

Λόγω της καινοφανούς αυτής ρύθμισης, η οποία εισάγει ένα νέο μοντέλο συμμετοχής σε δημοτικής επιχειρήσεις ραδιοτηλεόρασης, κρίθηκε αναγκαίο να προβλεφθεί η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί προκειμένου να καταστεί δυνατή η συμμετοχή αυτή, ενώ παράλληλα προβλέπεται και ο τρόπος λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών μετά την είσοδο νέων δήμων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ομαλή συνέχιση της λειτουργίας των επιχειρήσεων αυτών καθώς και η ισότιμη μεταχείριση των δήμων που συμμετέχουν σε αυτές, με σεβασμό στους σκοπούς και τη λειτουργία τους. Ειδικότερα, για τη διασφάλιση της οικονομικής βιωσιμότητας των επιχειρήσεων αυτών προβλέπεται ότι οι δήμοι που συμμετέχουν θα τις επιχορηγούν κατά το ποσοστό της συμμετοχής τους σε αυτές, σύμφωνα με την ισχύουσα ρύθμιση του άρθρου 4 παρ. 3 του π.δ. 25/1988. Επιπλέον, προς διασφάλισης της λειτουργικής τους ανεξαρτησίας, προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις αυτές θα διοικούνται από διοικητικό συμβούλιο στο οποίο θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των δήμων που τις επιχορηγούν. Παράλληλα, προς διασφάλιση των συμφερόντων των εργαζομένων αλλά και της αμεροληψίας των μέσων αυτών προβλέπεται η συμμετοχή στο ΔΣ τόσο εκπροσώπου των εργαζομένων όσο και εκπροσώπου της οικείας ενώσεως συντακτών. Τέλος, διευκρινίζεται ότι η συμμετοχή και άλλων δήμων στις επιχειρήσεις αυτές δε θα επηρεάσει τις υφιστάμενες θέσεις εργασίας.

Άρθρο 20

Επιχορήγηση από Ο.Τ.Α. α' βαθμού νομικών προσώπων αυτών, που συνιστώνται για την υποστήριξη της υποψηφιότητάς τους για το θεσμό της «Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης»

Ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης μπορεί να αποτελεί ένα σημαντικό όχημα για την πολιτιστική, οικονομική, τουριστική και εν γένει αναπτυξιακή αναβάθμιση και ενίσχυση μιας πόλης. Σε περιπτώσεις όπου μία πόλη επιτυγχάνει να αναλάβει τη φιλοξενία του θεσμού είναι σημαντικό να δύναται να αξιοποιήσει κάθε δυνατή ενίσχυση που είναι σε θέση να της προσφέρει ο οικείος δήμος. Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, ενισχύεται το ήδη υφιστάμενο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, που προβλέπει τη σύσταση δημοτικών επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν την υποστήριξη της υποψηφιότητας μιας πόλης και προβλέπεται η δυνατότητα επιχορήγησης της αντίστοιχης επιχείρησης από τον οικείο Ο.Τ.Α., καθώς και τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ τους, προκειμένου να διευκολυνθεί η επιτυχής διοργάνωση των εκδηλώσεων και των σχετικών δράσεων, ενώ προβλέπεται η υποχρεωτική λύση και εκκαθάριση των επιχειρήσεων αυτών, μετά την ολοκλήρωση του σκοπού τους αυτού.

Άρθρο 21

Μεταφορά στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων από ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ. και λοιπούς φορείς αυτών

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, δίνεται παγίως η δυνατότητα μεταφοράς προγραμμάτων από ν.π.δ.δ. των Ο.Τ.Α. στους οικείους δήμους, με την αντίστοιχη μεταφορά του προσωπικού που καλύπτει τις ανάγκες των προγραμμάτων, υπό την προϋπόθεση να δύναται, εκ του σχετικού θεσμικού πλαισίου, ο δήμος να υλοποιήσει το πρόγραμμα, με σκοπό την αδιάλειπτη παροχή των αντίστοιχων υπηρεσιών και την απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων, ιδιαίτερα στις περιπτώσεις μετάβασης των προγραμμάτων στην τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο του ΕΣΠΑ 2016-2020, που έχει ήδη εκκινήσει και, για το λόγο αυτό, προβλέπεται αναδρομικότητα από 1/7/2016 και μεταγενέστερα. Με την εν λόγω ρύθμιση, ορίζεται επίσης ότι τα έργα που υλοποιούνταν από καταργηθέντα ν.π.δ.δ., των οποίων η περιουσία περιήλθε στους οικείους δήμους, καθώς και τα απαιτούμενα χρηματικά εργαλεία, χρηματοδοτήσεις, ευρωπαϊκά επενδυτικά προγράμματα κ.λπ., τα οποία τους είχαν μεταβιβασθεί, περιέρχονται στους διαδόχους τους Ο.Τ.Α., α' βαθμού, από την κατάργησή τους, με απόφαση του αρμόδιου δημοτικού συμβουλίου. Με την εν λόγω διάταξη ρυθμίζεται επίσης και το ζήτημα της, αναγκαίας για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, παράτασης ή ανανέωσης, από τους δήμους, των αντίστοιχων συμβάσεων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Διευκρινίζεται, τέλος, ότι, για τη μεταφορά των προγραμμάτων, δεν τίθεται ως προϋπόθεση η κατάργηση του ν.π.δ.δ.

Άρθρο 22

Ρυθμίσεις για την εύρυθμη λειτουργία των Δημοτικών Περιφερειακών Θεάτρων

Με τη συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη, τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα της χώρας («ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.») εξαιρούνται από τη ρύθμιση που εισήχθη με την παρ. 8 του άρθρου 265 του ν.3463/2006 για τις ανώνυμες εταιρείες των ΟΤΑ και επεκτάθηκε σε όλες τις κατηγορίες δημοτικών επιχειρήσεων που η σύστασή τους γίνεται μετά την 1.1.2011, με τις όμοιες της παρ. 8 του άρθρου 262 του ν.3852/2010, περί υποχρεωτικής λύσης, εφόσον για τρεις συνεχείς εταιρικές χρήσεις, μετά διετία από την ίδρυσή τους, είναι ζημιογόνες, ή τα ίδια κεφάλαια μειωθούν κάτω του 50% του μετοχικού τους κεφαλαίου. Δεδομένου ότι τα «ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.» λειτουργούν στην πλειοψηφία τους με τη μορφή κοινωφελούς επιχείρησης ή ανώνυμης εταιρείας, με σκοπό αποκλειστικά τη διάχυση πολιτισμικών δράσεων και ελεύθερης καλλιτεχνικής έκφρασης, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με ιδιαίτερο τρόπο σε σχέση με τις λοιπές εταιρείες των ΟΤΑ και να τους δοθεί η δυνατότητα λειτουργίας και η απρόσκοπη άσκηση του πνευματικού τους ρόλου, ως κέντρα πολιτισμού.

Εν δευτέροις, δεδομένου ότι με τις διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου 4405/2016 προβλέφθηκε ειδική αποζημίωση για μετακινήσεις εκτός έδρας, καθώς και για τη διανυκτέρευση των μετακινούμενων με εντολή του Εθνικού Θεάτρου και του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδας και στο πλαίσιο της αρχής της ίσης μεταχείρισης, κρίνεται ως αναγκαία η επέκταση της ευμενούς αυτής διάταξης και στα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα της χώρας, ως δομές που παρέχουν εξίσου

καλλιτεχνικό έργο με τις δύο παραπάνω κρατικές σκηνές και η απρόσκοπη μεταφορά των μετακινούμενων εργαζομένων, με σκοπό την προετοιμασία, οργάνωση και εκτέλεση των καλλιτεχνικών παραγωγών τους, χρήζει διασφάλισης.

Άρθρο 23

Συνέχιση υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων της Ε.Ε.

Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν.3463/2006), σε συνδυασμό με αυτές της παρ. 2 του άρθρου 111 του ν.3852/2010 όπως ισχύει, οι διαδημοτικές επιχειρήσεις του τελευταίου εδαφίου της ως άνω παραγράφου υποχρεούνται σε λύση μετά το πέρας του χρόνου λήξης που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη, κατ' εφαρμογή της παρ. 9 του άρθρου 269 του ν.3463/2006, κρίνεται αναγκαία η προτεινόμενη ρύθμιση, προκειμένου οι επιχειρήσεις αυτές, των οποίων ο χρόνος λειτουργίας έχει παρέλθει βάσει του καταστατικού τους χωρίς να έχουν εκπληρωθεί οι σκοποί που τίθενται από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα στα οποία συμμετείχαν, να συνεχίσουν να λειτουργούν μέχρι την εκπλήρωση των σκοπών αυτών. Η διάρκεια τους παρατείνεται, δηλαδή, αναδρομικά από τη λήξη της αρχικής.

Άρθρο 24

Όροι, προϋποθέσεις και δικαιολογητικά για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επικαιροποιείται η νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση KYA που ρυθμίζει τους όρους, τις προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά για τη χορήγηση αδειών ίδρυσης και λειτουργίας παιδότοπων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για τη λειτουργία τους, προκειμένου να περιληφθεί στους συνυπογράφοντες το σύνολο των συναρμόδιων Υπουργών, ενόψει ιδίως της λειτουργίας παιδότοπων και εντός ξενοδοχείων και τουριστικών καταλυμάτων, καθώς και εντός πλοίων. Επίσης προβλέπεται ρητά η ισχύς της υφιστάμενης KYA υπ' αριθμ. 36873/2.7.2007 (Β' 1364) μέχρι την έκδοση της νέας απόφασης.

Άρθρο 25

Ρυθμίσεις για την παροχή διοικητικής υποστήριξης

Με την διάταξη αυτή διευκρινίζεται ότι μπορεί να εντάσσονται σε καθεστώς διοικητικής υποστήριξης για όλη τη μεταβατική περίοδο δήμοι που ενώ οργάνωσαν τις δικές τους υπηρεσίες προκειμένου να ασκήσουν αυτοτελώς συγκεκριμένες αρμοδιότητες, στη συνέχεια κατέστη αδύνατη η ασκησή τους λόγω έλλειψης

προσωπικού. Η αδυναμία αυτή εστιάζεται κυρίως στην υποστελέχωση των υπηρεσιών με ειδικευμένο προσωπικό καθώς τα τελευταία έτη οι ανθρώποι πόροι περιορίστηκαν σημαντικά είτε λόγω του περιορισμού των προσλήψεων είτε για διάφορους άλλους λόγους (κινητικότητα, συνταξιοδότηση κλπ). Η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού οδηγεί συχνά σε αδιέξοδο δήμους, οι οποίοι δεν μπορούν να ασκήσουν καίριες αρμοδιότητές τους, όπως οι πολεοδομικές, οι οποίες τους ανατέθηκαν με τον ν. 3852/2010. Με απόφαση του Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα για την άσκηση της διοικητικής υποστήριξης για τη συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ τα υπόλοιπα θέματα συνεχίζουν να ρυθμίζονται από το άρθρο 95 του ν. 3852/2010 και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεις.

Άρθρο 26

Προσθήκη εδαφίου στην παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 2503/1997

Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίνεται στις περιφέρειες η δυνατότητα να εξουσιοδοτούν τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τα ιδρύματα της χωρικής τους αρμοδιότητας, προκειμένου να πραγματοποιούν τα ίδια την προμήθεια καυσίμων και τροφίμων, κατ' εξαίρεση των οριζόμενων στην παρ. 6 του άρθρου 13 του ν. 2503/1997 (Α' 107). Στην ρύθμιση, όπως είναι ευνόητο, δεν εμπίπτουν τα νομικά πρόσωπα της οικείας Περιφέρειας.

Άρθρο 27

Αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 176 του ν.3852/2010

Γίνεται διόρθωση της παρ. 2 του άρθρου 176 του νόμου 3852/2010, κατά την αναφορά στην αριθμηση της περίπτωσης ια' αντί της σωστής ιβ'. Λόγω προφανούς σφάλματος εκ παραδρομής έχει τεθεί η αναφορά της περ. ια, η οποία δεν συνδέεται νοηματικά με την ρύθμιση και ως εκ τούτου έχει δημιουργήσει προβλήματα στην εφαρμογή της.

Άρθρο 28

Παράταση προθεσμίας άρθρου 43 του ν.4369/2016 (Α' 33)

Με την παρ. 2 του άρθρου 43 του ν.4369/2016 (Α' 33) ορίστηκε ότι έως την έκδοση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των δημοτικών παιδικών σταθμών μέχρι τις 31.12.2016, θέση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας επέχει για τους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων ή ως υπηρεσία αυτών, η συστατική πράξη του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ο οργανισμός εσωτερικής υπηρεσίας του δήμου, εφόσον πρόκειται για υπηρεσία.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η προθεσμία της παρ.2 του άρθρου 43 του ν.4369/2016 (31.12.2016) έχει παρέλθει χωρίς να έχει ολοκληρωθεί το θεομικό πλαίσιο για την

έκδοση άδειας και λειτουργίας των δημοτικών παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών με την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος που προβλέπεται στην παρ.1 του ως άνω άρθρου είναι αναγκαία η παράταση της ως άνω τασσόμενης προθεσμίας από τη λήξη της και μέχρι την 31.7.2018, προκειμένου οι δημοτικοί παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, που λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων ή ως υπηρεσία αυτών, να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην συγχρηματοδοτούμενη πράξη «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» του Ε.Σ.Π.Α. μέχρι να ολοκληρωθεί το θεσμικό πλαίσιο αδειοδότησής τους.

Άρθρο 29

Ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών

Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η αρμοδιότητα του Περιφερειάρχη να καθορίζει το ωράριο λειτουργίας των Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας της οικείας Περιφέρειας σε σχέση με την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών που προκύπτουν από φυσικά φαινόμενα ή τεχνολογικά συμβάντα, όπως, λόγου χάρη, σεισμοί, πλημμύρες, χιονοπτώσεις, σε 24ωρη ή 12ωρη βάση κατά τις εργάσιμες ημέρες του έτους, τις Κυριακές και τις εξαιρέσιμες ημέρες του έτους, με απόφαση του, προς κάλυψη σχετικού νομοθετικού κενού στην υφιστάμενη νομοθεσία. Η απόφαση των οικείου Περιφερειάρχη εκδίδεται στην αρχή κάθε έτους και συνοδεύεται από πρόβλεψη για τη δέσμευση της σχετικής δαπάνης.

Άρθρο 30

Βραβεία και χορηγίες για την ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων και των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών

Με την παρούσα διάταξη επεκτείνεται η αρμοδιότητα των Περιφερειών για θέσπιση βραβείων και χορηγιών και στον τομέα των ψηφιακών δεξιοτήτων και δεξιοτήτων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η εφαρμογή του εν λόγω θεσμού θα αποφέρει συνεργασίες ωφέλιμες για την πολύπλευρη ανάπτυξη του τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και θα βοηθήσει στην άρση των οικονομικών και γραφειοκρατικών αντικινήτρων.

Παράλληλα, υλοποιούνται οι κοινοί στόχοι, που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ, για την ενίσχυση της καινοτομίας και της πλήρους αξιοποίησης των δυνατοτήτων που προσφέρει η ψηφιοποίηση, οι ΤΠΕ και οι νέες τεχνολογίες, ενώ αυξάνονται και οι ευκαιρίες για απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων, στόχος που αποτελεί βασική προτεραιότητα της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής 2016 – 2021.

Άρθρο 31

Τροποποίηση του Π.Δ. 75/2011

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού τροποποιείται η πρώτη παράγραφος του

άρθρου 16 του Π.Δ. 75/2011 σχετικά με τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (Π.Ε.Δ.). Πιο συγκεκριμένα με την προτεινόμενη τροποποίηση διευκρινίζεται ότι για τη συνεδρίαση της Π.Ε.Δ. σε τόπο διαφορετικό από την έδρας αυτής αρκεί η σύμφωνη γνώμη της απλής πλειοψηφίας των μελών του Δ.Σ.

Επίσης, δεδομένου ότι η πρώτη παράγραφος του άρθρου 21 του Π.Δ. 75/2001, ορίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Π.Ε.Δ., με απόλυτη πλειοψηφία των μελών του, αποφασίζει για τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας και για τον Κανονισμό Προσωπικού των Π.Ε.Δ., με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου, ορίζεται ότι οι περαιτέρω νόμιμες ενέργειες, προκειμένου οι αποφάσεις αυτές του Δ.Σ. των Π.Ε.Δ. να αποκτήσουν κανονιστική ισχύ, είναι η έγκρισή τους από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης και, ακολούθως, η δημοσίευσή τους στο Φύλλο Εφημερίδας της Κυβέρνησης.

Άρθρο 32

Παροχή κινήτρων σε εργαζόμενους από Ο.Τ.Α. παραμεθόριων και νησιωτικών περιοχών

Με την διάταξη του άρθρου αυτού, δίνεται η δυνατότητα στους ορεινούς Ο.Τ.Α. α' βαθμού, στους δήμους με πληθυσμό έως 30.000 κατοίκους των οποίων τουλάχιστον το 50% των δημοτικών ή κοινοτικών τους ενοτήτων χαρακτηρίζονται ως ορεινές στο Μητρώο Δήμων, Κοινοτήτων και Οικισμών της ΕΛΣΤΑΤ, στους νησιωτικούς δήμους με πληθυσμό μικρότερο των 18.000 κατοίκων, καθώς και στα Ν.Π.Δ.Δ. αυτών να παρέχουν δωρεάν σίτιση και κατάλληλο κατάλυμα διαμονής για τους υπαλλήλους τους, τους ιατρούς και νοσηλευτές του Κέντρου Υγείας, τους εκπαιδευτικούς και αναπληρωτές εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων, καθώς και για το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του ΕΚΑΒ, υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης των ανάλογων πόρων. Για το είδος και τη χρονική διάρκεια των παροχών αυτών, αποφασίζει κάθε φορά και για κάθε περίπτωση το οικείο Δημοτικό ή Διοικητικό Συμβούλιο αντίστοιχα. Για τον υπολογισμό δε του πληθυσμού, που αποτελεί ένα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας των δήμων, χρησιμοποιούνται τα στοιχεία πραγματικού πληθυσμού της τελευταίας απογραφής της ΕΛΣΤΑΤ.

Η εν λόγω ρύθμιση επιλύει σημαντικά προβλήματα που έχουν να κάνουν με την οικονομική ενίσχυση των ως άνω επαγγελματικών κατηγοριών που έχουν πληγεί από τη μακροχρόνια κρίση που βιώνει τα τελευταία χρόνια η χώρα μας, παρέχοντάς τους ταυτόχρονα και κίνητρα μετακίνησης σε παραμεθόριες και νησιωτικές περιοχές. Ταυτοχρόνως, δημιουργείται και η δυνατότητα οικονομικής ενίσχυσης των ως άνω περιοχών, δεδομένου ότι ανδάνεται η αγοραστική δύναμη των εν λόγω επαγγελματικών κατηγοριών, κάτι που επιδρά θετικά στην αύξηση της εγχώριας ζήτησης των παραμεθόριων και νησιωτικών περιοχών. Δεδομένου δε ότι η προβλεπόμενη ρύθμιση είναι δυνητική για τα υπόχρεα νομικά πρόσωπα, παρέχεται η δυνατότητα μετά από στάθμιση των οικονομικών τους δυνατοτήτων να

αποφασίσουν υπό ποιες προϋποθέσεις μπορούν να δώσουν κάποια ή κάποιες από τις παροχές και σε ποιους από τους δικαιούμενους.

Άρθρο 33

Αντιμισθία Αντιδημάρχων - Αποζημιώσεις δημοτικών συμβούλων

Με την παρούσα διάταξη προβλέπεται η δυνατότητα καταβολής αντιμισθίας σε όλους τους Αντιδημάρχους χωρίς τους υφιστάμενους πληθυσμιακούς περιορισμούς που θέτει η πρώτη παράγραφος του άρθρου 92 του ν. 3852/2010. Η απάλειψη της συνάρτησης της παροχής αντιμισθίας με το πληθυσμιακό κριτήριο αποσκοπεί στην αποκατάσταση της αρχής της ισότητας ενώ ταυτόχρονα ευνοεί τη συμμετοχή ικανών προσώπων, χωρίς οικονομική δυνατότητα, σε σημαντικές θέσεις της τοπικής αυτοδιοίκησης. Εξάλλου, η τροποποίηση αυτή θα έχει ελάχιστη -αν όχι μηδενική- επιβάρυνση στους προϋπολογισμούς των Δήμων καθώς, με βάση την ισχύουσα διάταξη του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 92 του ν. 3852/2010, τα αιρετά όργανα που δεν δικαιούνται αντιμισθίας λαμβάνουν τις πλήρεις αποδοχές της οργανικής τους θέσης, ενώ σε κάθε περίπτωση οι κατά τα ανωτέρω δαπάνες, καθώς και οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη, όπου αυτές προβλέπονται, βαρύνουν τον προϋπολογισμού του οικείου ΟΤΑ. Συνεπώς, με βάση το ισχύον καθεστώς, οι δήμοι είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν από τον προϋπολογισμό τους το μισθό της οργανικής θέσης των αντιδημάρχων που δε λαμβάνουν αντιμισθία, με αποτέλεσμα να έχουν προβλεφθεί ήδη σχετικές πιστώσεις στους προϋπολογισμούς τους.

Επιπλέον, με την τρίτη παράγραφο της προτεινόμενης ρύθμισης εισάγεται η υποχρεωτική αποζημίωση των μελών των Δημοτικών Συμβουλίων, εφόσον δεν λαμβάνουν αντιμισθία, για τη συμμετοχή τους σε ένα μέγιστο αριθμό συνεδριάσεων κάθε μήνα, το οποίο ορίζεται σε τέσσερις (4). Η αποζημίωση αυτή, η οποία θα βαρύνει τους προϋπολογισμούς των επιμέρους Δήμων, δεν αποτελεί αμοιβή αλλά καταβάλλεται με σκοπό την κάλυψη βασικών δαπανών σχετικών με τη συμμετοχή των συμβούλων στα δημοτικά συμβούλια. Για το λόγο αυτό, οι δικαιούχοι της καταβολής της αποζημίωσης περιορίζονται στους δημοτικούς εκείνους συμβούλους οι οποίοι εκλέγονται σε Δήμους της χώρας στους οποίους υφίστανται αντικειμενικές δυσκολίες πρόσβασης -ιδίως λόγω χλιομετρικής απόστασης- στη δημοτική ή τοπική κοινότητα που φιλοξενεί την έδρα του Δήμου. Έτσι, λοιπόν, κρίθηκε, κατ' αρχήν, σκόπιμο να εξαιρεθούν του δικαιώματος λήψης της αποζημιώσης οι δημοτικοί σύμβουλοι που εκλέγονται σε δημοτικές ενότητες Δήμων που βρίσκονται στις πέντε μεγάλες εκλογικές περιφέρειες της χώρας, ήτοι στην Α' και Β' Αθηνών, Α' και Β' Πειραιά και Α' Θεσσαλονίκης. Και τούτο διότι στις περιοχές αυτές η δυνατότητα μετακίνησης είναι αρκετά εύκολη και οικονομική, ενώ οι αποστάσεις σχετικά μικρές σε σύγκριση με δήμους της περιφέρειας, με αποτέλεσμα να μην υφίστανται οι δικαιολογητικοί εκείνοι λόγοι που θα επέτρεπαν την καταβολή της αποζημίωσης. Επιπλέον, με το ίδιο σκεπτικό, εξαιρούνται της καταβολής οι δημοτικοί εκείνοι σύμβουλοι που εκλέγονται στους λοιπούς Δήμους της Χώρας, εφόσον η κατοικία τους απέχει λιγότερο από 10χλμ από τη δημοτική ή τοπική κοινότητα που φιλοξενεί την έδρα του Δήμου. Συνεπώς, δικαιούνται αποζημίωσης οι δημοτικοί σύμβουλοι των οποίων η κατοικία βρίσκεται σε απόσταση μεγαλύτερη των δέκα χιλιομέτρων από την έδρα του

Δήμου, έστω και αν η δημοτική ή κοινοτική ενότητα στην οποία διαμένουν βρίσκεται εντός της δημοτικής ενότητας που φιλοξενεί την έδρα του Δήμου. Το ίδιο δε συμβαίνει και για τους δημοτικούς συμβούλους που εκλέγονται σε δημοτική ενότητα διαφορετική από αυτήν στην οποία βρίσκεται η έδρα του Δήμου με αποτέλεσμα να δικαιούνται της αποζημίωσης που εισάγεται με την παρούσα διάταξη μόνον αν η κατοικία τους απέχει πάνω από 10χλμ από την έδρα του Δήμου. Ευνόητο είναι ότι στη γενική εξαίρεση που αφορά στις προαναφερθείσες εκλογικές περιφέρειες δεν εμπίπτουν οι νησιωτικοί δήμοι των περιφερειών Α' και Β' Πειραιά, για τους οποίους ισχύει η ειδική εξαίρεση με βάση τη χιλιομετρική απόσταση από την έδρα του Δήμου. Οι προαναφερθείσες ρυθμίσεις καθίστανται αναγκαίες, διότι η καταβολή αντιμισθίας ή αποζημίωσης, η οποία να δύναται να καλύψει μέρος των εξόδων που προκύπτουν από την πραγματική και ουσιαστική άσκηση των καθηκόντων των αιρετών των Δήμων, αποτελεί στοιχείο ενίσχυσης της θεσμικής υπόστασης και του ρόλου που διαδραματίζουν. Επιπλέον, ειδικά για τους δήμους στους οποίους η συμμετοχή στο δημοτικό συμβούλιο προϋποθέτει να διανυθούν μεγάλες αποστάσεις, με την παρούσα ρύθμιση εξασφαλίζεται η συμμετοχή στα κοινά όλων των δημοτικών συμβούλων του Δήμου και όχι μόνον όσων διαμένουν στην έδρα ή έχουν τη σχετική οικονομική άνεση να μετακινηθούν, πράγμα που κατά κόρον συμβαίνει σήμερα.

Τέλος, εισάγεται, για πρώτη φορά ρητά, το δικαίωμα άρνησης λήψης της σχετικής αποζημίωσης ή αντιμισθίας, καθώς και η δυνατότητα παραχώρησης αυτής προς κοινωνικό σκοπό.

Άρθρο 34

Δαπάνες μετακίνησης αντιπεριφερειαρχών και περιφερειακών συμβούλων

Με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου τροποποιούνται και αναδιατυπώνονται οι διατάξεις των παρ. 2 και 3 του ν. 3852/2010 προκειμένου να αποσαφηνιστεί πλήρως το καθεστώς αποζημίωσης για τις μετακινήσεις των αιρετών των περιφερειών, δεδομένης της αλλαγής του θεσμικού πλαισίου για τις δαπάνες μετακίνησης που επήλθε με την υποπαράγραφο Δ9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 95). Ειδικότερα, προβλέπεται ότι οι δαπάνες μετακίνησης που καταβάλλονται σε εκείνους που μετακινούνται κατά την παρ. 1 του άρθρου 184 του ν. 3852/2010, ήτοι για την εκτέλεση υπηρεσίας εκτός έδρας, είναι εκείνες της υποπαρ. Δ9 του ν. 4336/2015, δεδομένου ότι ο ν. 2685/1999 (Α' 35) στον οποίο παρέπεμπε η τροποποιούμενη διάταξη τροποποιήθηκε από το νεότερο 4336/2015. Ακολούθως, προβλέπεται ότι οι αντιπεριφερειάρχες και οι περιφερειακοί σύμβουλοι, για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του περιφερειακού συμβουλίου, της εκτελεστικής επιτροπής, της οικονομικής επιτροπής και για μετακίνηση στην έδρα της περιφέρειας για εκτέλεση υπηρεσίας, δικαιούνται τις δαπάνες μετακίνησης της υποπαρ. Δ9 του ν. 4336/2015. Αποσαφηνίζεται, δηλαδή, ότι οι αντιπεριφερειάρχες και οι περιφερειακοί σύμβουλοι που μετακινούνται για τους λόγους που αναφέρονται στην παρ. 3 δικαιούνται, πέραν των ποσών που τυχόν προβλέπονται από άλλες διατάξεις νόμου, και έξοδα κίνησης, έξοδα διανυκτέρευσης και ημερήσια αποζημίωση. Δεδομένων δε των

ερμηνευτικών ζητημάτων που είχαν προκύψει από το συνδυασμό του τροποποιούμενου άρθρου με τις διατάξεις του ν. 4336/2015, κατέστη αναγκαία η πρόβλεψη αναδρομικής εφαρμογής των εν λόγω παραγράφων από 1-1-2016.

Άρθρο 35

Επιβοήθηση έργου αιρετών ΑμεΑ

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, διευκολύνεται η άσκηση των καθηκόντων προσώπων που έχουν εκλεγεί ως δημοτικοί ή περιφερειακοί σύμβουλοι και έχουν βαριά αναπηρία, ποσοστού 67% και άνω. Η πολύ περιορισμένη ανάδειξη ΑμεΑ σε θέσεις ευθύνης αιρετών και το υψηλό, καθημερινό και πρόσθετο κόστος που συνεπιφέρει η αναπηρία στη ζωή τους, περιορίζει, κατ' αποτέλεσμα, τη συμμετοχή της κατηγορίας αυτής πολιτών στα κοινά της τοπικής αυτοδιοίκησης. Με τη διάταξη αυτή σκοπείται η παροχή μέσων διευκόλυνσης της ισότιμης πρόσβασης των ΑμεΑ σε θέσεις αιρετών εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 36

Τροποποίηση άρθρου 243 του ν. 3852/2010

Με τη διάταξη του άρθρου 37, τροποποιούνται τα εδάφια α' και β' της παραγράφου 2 του άρθρου 243 του ν. 3852/2010. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι το έργο των ειδικών συμβούλων, των ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού δεν είναι ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του δικηγόρου, ούτε αναστέλλει την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος, σε αντίθεση με την τροποποιούμενη ρύθμιση που ανέστελλε την άσκηση αυτού. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 31 του νέου Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013), ρυθμίστηκε με ενιαίο τρόπο η δυνατότητα των δικηγόρων να διορίζονται σε θέσεις συμβουλευτικού - επιστημονικού χαρακτήρα σε γραφεία Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών, Υφυπουργών, Βουλευτών, Γενικών και Ειδικών Γραμματέων, χωρίς να υφίσταται η υποχρέωση αναστολής του δικηγορικού τους λειτουργήματος, καθώς κρίθηκε ότι η δυνατότητα διατήρησης μιας έστω περιορισμένης επαφής με τη νομική καθημερινότητα, καθιστά το δικηγόρο περισσότερο χρήσιμο στη συμβουλευτική του αποστολή στο πλευρό του δημόσιου λειτουργού όπου υπηρετεί. Επειδή οι αντίστοιχες ρυθμίσεις που αφορούν στους δικηγόρους που υπηρετούν σε θέσεις ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών συνεργατών ή ειδικών συνεργατών σε γραφεία Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών βρίσκονταν σε άλλο νόμο και συγκεκριμένα στον ν. 3852/2010 («Καλλικράτης»), διέλαθε της προσοχής του νομοθέτη να εφαρμόσει και σε αυτή την περίπτωση παρόμοια ρύθμιση, με αποτέλεσμα να παραμένει για τους εν λόγω δικηγόρους η υποχρέωση αναστολής του δικηγορικού τους λειτουργήματος. Με τον τρόπο αυτό, δημιουργείται άνιση μεταχείριση μεταξύ προσώπων που ασκούν το ίδιο λειτουργημα και, μάλιστα, προκαλείται το εξαιρετικά ανεπιεικές αποτέλεσμα, ενώ δεν υφίστανται την υποχρέωση αναστολής του λειτουργήματός τους, είτε εξαρχής

(ειδικοί και επιστημονικοί συνεργάτες) είτε κατόπιν απόφασης εξαίρεσης από την αναστολή (ειδικοί σύμβουλοι) οι δικηγόροι που υπηρετούν στις ανωτέρω ειδικές θέσεις σε γραφεία φορέων της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Λειτουργίας που έχουν αρμοδιότητα σε όλη την επικράτεια της χώρας, να υφίστανται την υποχρέωση αυτή οι δικηγόροι που υπηρετούν στις αντίστοιχες συμβουλευτικές - επιστημονικές θέσεις στα γραφεία φορέων της Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης, που έχουν μικρότερη εδαφική αρμοδιότητα. Με την προτεινόμενη τροποποίηση των εδαφίων α' και β' του ν. 3852/2010, αίρεται η υποχρέωση αναστολής δικηγορικού λειτουργήματος και για τους δικηγόρους που έχουν θέσεις ειδικών συμβούλων ή επιστημονικών συνεργατών ή ειδικών συνεργατών σε γραφεία Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών, στο πλαίσιο της ισότιμης μεταχείρισης από την Πολιτεία.

Παράλληλα, για όσους ασκούν έργο ειδικών συμβούλων, ειδικών συνεργατών και επιστημονικών συνεργατών Περιφερειαρχών και Αντιπεριφερειαρχών και έχουν την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία σε άλλο τομέα δραστηριότητας, η άσκηση του ελευθέριου επαγγέλματος είναι καταρχήν ασυμβίβαστη. Ωστόσο, με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού, στο πλαίσιο της συνταγματικώς κατοχυρωμένης διοικητικής αυτοτέλειάς τους, να εξαιρούν από τον περιορισμό αυτό περιπτώσεις ελεύθερων επαγγελματιών με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειακού Συμβουλίου και λήψη υπόψη των ιδιαίτερων κάθε φορά περιστάσεων. Σημειώνεται, άλλωστε, ότι η άκαμπτη απαγόρευση της διατήρησης της ιδιότητας του ελεύθερου επαγγελματία κατά τη διάρκεια της άσκησης καθηκόντων συμβούλου, ιδίως στη σύγχρονη ρευστή οικονομική πραγματικότητα, θα μπορούσε να οδηγήσει σε οικονομική του εξόντωση, ενδεχόμενο που θα παραβίαζε κατάφωρα την αρχή της αναλογικότητας. Εξάλλου, σε πολλές περιπτώσεις η αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας ελεύθερων επαγγελματιών, μπορεί να είναι σημαντική κατά την άσκηση καθηκόντων συμβούλων και να αξιοποιηθεί έτσι σε όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Για το λόγο αυτό, η απαγόρευση άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας κατά την πρόσληψη για την παροχή συμβουλευτικού έργου στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού, η οποία λειτουργούσε ως αντικίνητρο και οδηγούσε σε αποχή από τα αντίστοιχα καθήκοντα ικανούς επαγγελματίες, που θα μπορούσαν εισφέρουν τις γνώσεις και την εμπειρία τους στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πλέον αίρεται, με σκοπό την ενδυνάμωση αυτής.

Άρθρο 37

Αποζημίωση των μελών του Παρατηρητηρίου Οικονομικής Αυτοτέλειας των Ο.Τ.Α.

Με την ίδρυση, το 2013, και στη συνέχεια με τη λειτουργία του Οικονομικού Παρατηρητηρίου των Ο.Τ.Α. επιδιώχθηκε, σε μόνιμη βάση, η ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμών των Ο.Τ.Α., η παρακολούθηση των οικονομικών τους, καθώς και η οικονομική τους εξυγίανση. Οι υποδείξεις του Παρατηρητηρίου λαμβάνονται υπόψη για την κατάρτιση του ενοποιημένου προϋπολογισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης που αποτυπώνεται στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.). Προκειμένου να επιτελέσει το σύνθετο αυτό ρόλο του και λόγω της περιπλοκότητας των θεμάτων με τα οποία ασχολείται και της σημασίας του για τη

μείωση των δημοσίων ελλειμμάτων, κρίνεται αναγκαίο κατά τη λειτουργία του εκτός ωραρίου εργασίας των δημοσίων υπηρεσιών να καθορισθεί η σχετική αποζημίωση για τα μέλη του, προκειμένου να μην κωλύεται η λειτουργία του.

Άρθρο 38 **Επανασύνταση θέσεων δημοσιογράφων στις Περιφέρειες**

Με τη διάταξη του άρθρου 243 παρ. 3 του ν. 3852/2010 (Α' 87), συστάθηκαν σε κάθε Περιφέρεια δύο θέσεις δημοσιογράφων, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, που θα διαρκούσε όσο και η θητεία του Περιφερειάρχη. Για την πρόσληψη αυτών, ορίστηκε ότι δεν τηρείται η διαδικασία έγκρισης της τριμελούς εξ Υπουργών Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006 (Α' 280), όπως ισχύει, ενώ, με τη λήξη της θητείας του Περιφερειάρχη, προβλεπόταν η αυτοδίκαιη λύση της σύμβασης, αζημίως για την οικεία Περιφέρεια.

Με τις διατάξεις της περ. Γ της παρ. 1, της υποπαρ. ΣΤ.1 του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), καταργήθηκαν, από 1.1.2013, οι θέσεις δημοσιογράφων στις Περιφέρειες, δημιουργώντας ένα δυσαναπλήρωτο κενό στα θέματα ενημέρωσης και προβολής του έργου και των δράσεων των Περιφερειών.

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού προβλέπεται η επανασύνταση των θέσεων δημοσιογράφων στις Περιφέρειες, η οποία κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να αναβαθμιστεί το επίπεδο πληροφόρησης και ενημέρωσης των πολιτών και να ενισχυθεί το ενδιαφέρον συμμετοχής τους στις περιφερειακές υποθέσεις. Η ρύθμιση δεν αναμένεται να έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις, καθώς η καταβολή της μισθοδοσίας των δημοσιογράφων θα καλυφθεί από τις υφιστάμενες πιστώσεις των προϋπολογισμών των Περιφερειών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

«Διατάξεις σχετικές με την οικονομική λειτουργία, τα έσοδα, την περιουσία και την αναπτυξιακή πολιτική των Ο.Τ.Α.»

Άρθρο 39

Διαχείριση πάγιας προκαταβολής

Με τις διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 266 του ν. 3852/2010, στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες συστάθηκε πάγια προκαταβολή σε βάρος του σχετικού κωδικού αριθμού του προϋπολογισμού του οικείου δήμου με υπόλογο διαχειριστή τον πρόεδρο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητος ή τον εκπρόσωπο της τοπικής κοινότητος. Περαιτέρω στην περ. ι' του άρθρου 82 του ίδιου νόμου προβλέπεται ότι ο

πρόεδρος ή ο εκπρόσωπος της τοπικής κοινότητας ενεργεί πληρωμές από την πάγια προκαταβολή. Κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω διάταξης εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 74449/2010 Υπουργική Απόφαση (Β' 2044) με την οποία προβλέπεται η διαδικασία σύστασης της πάγιας προκαταβολής στις τοπικές και δημοτικές κοινότητες, το ύψος της, οι υπόλογοι διαχειριστές, οι δαπάνες που πληρώνονται με την πάγια προκαταβολή, καθώς και η διαδικασία αποκατάστασής της. Επιπρόσθετα, με το άρθρο 37 του Β.Δ 17/5/-15-06-1959 (Α' 114) «περί οικονομικής διοίκησης και λογιστικού των δήμων και κοινοτήτων» προβλέπεται ότι τα χρηματικά εντάλματα της πάγιας προκαταβολής, εφόσον δεν χρησιμοποιούνται αμέσως, κατατίθενται από τον υπόλογο στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος ή στο Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

Εντούτοις, από την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων, καθώς και από τις πρόσφατες νομοθετικές διατάξεις για τις τραπεζικές συναλλαγές προέκυψαν προβλήματα στη διαχείριση της πάγιας προκαταβολής από τους κατά νόμο υπολόγους. Τα προβλήματα αυτά συνίστανται κυρίως στο ότι: α) Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο έχει περιέλθει στην EUROBANK, η οποία δεν έχει υποκαταστήματα σε όλες τις έδρες των δήμων. β) Η κατάθεση του ποσού της πάγιας προκαταβολής γίνεται σε προσωπικό τραπεζικό λογαριασμό του υπολόγου και, για το λόγο αυτό, δεν εμπίπτει στους ακατάσχετους λογαριασμούς, με αποτέλεσμα, σε περίπτωση προσωπικής οφειλής, να κατάσχεται μέρος ή όλο το ποσό της πάγιας προκαταβολής που παρέχεται για συγκεκριμένες δαπάνες, που σχετίζονται με τις αρμοδιότητες των υπολόγων προέδρων - εκπροσώπων για την αντιμετώπιση ειδικά προσδιορισμένων αναγκών των τοπικών και δημοτικών κοινοτήτων. γ) Σε περίπτωση θανάτου του υπολόγου διαχειριστή ο οικείος δήμος δεν μπορεί να αναζητήσει τα ποσά που έχει καταβάλει, με αποτέλεσμα τη δικαστική διεκδίκηση τους από τους κληρονόμους του θανόντος ή άλλους δικαιούχους όπως ελληνικό δημόσιο, τράπεζες, κ.λπ.

Με την προτεινόμενη, λοιπόν, διάταξη αίρεται ο περιορισμός ως προς τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία μπορεί να γίνει η κατάθεση της πάγιας προκαταβολής και παρέχεται η δυνατότητα να κατατίθεται αυτή σε οποιοδήποτε τραπεζικό ίδρυμα εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Με τον τρόπο αυτό εξυπηρετούνται καλύτερα οι τοπικές κοινότητες που επιλέγουν τραπεζικό ίδρυμα με βάση τη δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά. Η κατάθεση γίνεται σε λογαριασμούς ειδικού σκοπού, των οποίων δεν είναι δικαιούχος ο υπόλογος, αλλά ο οικείος Δήμος ο οποίος δύναται να έχει ξεχωριστό λογαριασμό για κάθε τοπική ή δημοτική κοινότητα. Η επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος γίνεται μετά από πρόταση των υπολόγων διαχειριστών και απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Τέλος προβλέπονται οι υπεύθυνοι κίνησης των λογαριασμών αυτών οι οποίοι δύναται να είναι και άλλα πρόσωπα πλην του προέδρου της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και καθορίζονται με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

**Διπλογραφικό Σύστημα στα Νομικά Πρόσωπα Ο.Τ.Α. α' βαθμού και στους Ο.Τ.Α.
β' βαθμού**

Με τη ρύθμιση της πρώτης παραγράφου του άρθρου αυτού επέρχεται τροποποίηση στο άρθρο 33 του ν. 4257/2014. Η τροποποίηση αυτή κρίνεται απαραίτητη προς διευκόλυνση της διαδικασίας της υποχρεωτικής εφαρμογής του Διπλογραφικού Συστήματος Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής - Κοστολόγησης στα Ν.Π.Δ.Δ., ιδρύματα και συνδέσμους των δήμων. Η βασική δυσκολία εντοπίζεται στην έλλειψη υπαλλήλων - λογιστών στους ανωτέρω φορείς για την τήρηση του Διπλογραφικού Συστήματος Λογιστικής, σε συνδυασμό με τον περιορισμό που θέτει η ισχύουσα διάταξη για την ανάθεση της εν λόγω εργασίας σε εξωτερικό συνεργάτη, όταν αυτά εξυπηρετούνται ταμειακά από τον οικείο δήμο. Ταυτοχρόνως, δεν προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου η υποχρέωση του δήμου να αναλάβει παράλληλα με την ταμειακή εξυπρέτηση του νομικού του προσώπου και την τήρηση του διπλογραφικού συστήματος. Έτσι, με την παρούσα συμπλήρωση - τροποποίηση της διάταξης, ορίζεται ότι, όταν ο δήμος εξυπηρετεί ταμειακά τα νομικά του πρόσωπα και αυτά δεν διαθέτουν υπάλληλους με την απαίτουμενη άδεια λογιστή, μπορεί να αναλαμβάνει και την τήρηση του διπλογραφικού συστήματος λογιστικής τους, εφόσον διαθέτει το κατάλληλο προσωπικό με τα απαραίτητα τυπικά προσόντα, το οποίο μπορεί να ανταποκριθεί στις πρόσθετες υποχρεώσεις. Σε περίπτωση που ο δήμος δεν δύναται, λόγω έλλειψης κατάλληλου προσωπικού ή έλλειψης επαρκούς προσωπικού για την ανάληψη αυτής της υποχρέωσης, παρέχεται η δυνατότητα στο νομικό πρόσωπο, κατόπιν σχετικής βεβαίωσης της οικείας οικονομικής επιτροπής αναφορικά με την σχετικά αδυναμία, να αναθέσει σε εξωτερικό συνεργάτη-λογιστή, κάθε εργασία για την εφαρμογή του διπλογραφικού, βάσει της παρ. 8 του άρθρου 209 του ν. 3463/2006. Επίσης, το νομικό πρόσωπο μπορεί να προσφύγει στην εφαρμογή των ίδιων διατάξεων, όταν έχει μεν δική του ταμειακή υπηρεσία, αλλά δεν έχει το κατάλληλο προσωπικό, ήτοι το προσωπικό με τα απαραίτητα τυπικά προσόντα, για την τήρηση του διπλογραφικού συστήματος.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 11 του άρθρου 268 «Προγραμματισμός, προϋπολογισμός - λογιστικό σύστημα περιφερειών» του ν. 3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 43 του ν. 3979/2011 (Α' 138): «Οι διατάξεις του π.δ. 315/1999 (Α' 302) εφαρμόζονται, κατ' αναλογία, για το Διπλογραφικό Σύστημα Γενικής και Αναλυτικής Λογιστικής - Κοστολόγησης των Περιφερειών».

Η εφαρμογή του διπλογραφικού συστήματος συνεπάγεται σειρά επιμέρους εργασιών, από τη διενέργεια των κατάλληλων εγγραφών και την τήρηση των προβλεπόμενων στο π.δ. 315/1999 βιβλίων, έως την προετοιμασία και υπογραφή τους, ομοίως προβλεπόμενων, οικονομικών καταστάσεων τέλους χρήσης. Η διεκπεραίωση των ως άνω εργασιών απαιτεί την ενασχόληση λογιστή/ών με συγκεκριμένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, δεν ταυτίζεται δηλ. με τα καθήκοντα των υπηρετούντων στην οικονομική υπηρεσία που απορρέουν από την

αναγκαιότητα εφαρμογής των δημοσιολογιστικών διατάξεων. Με την προτεινόμενη διάταξη της παραγράφου 2, παρέχεται ρητά η δυνατότητα στις Περιφέρειες που εφαρμόζουν το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο π.δ. 315/1999, να αναθέτουν σε εξωτερικούς συνεργάτες ή λογιστικά γραφεία, που διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα και πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις, την οργάνωση και υποστήριξη των λογιστικών και οικονομικών υπηρεσιών τους, τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεών τους, καθώς και τη διεξαγωγή κάθε εργασίας απαραίτητης για την εφαρμογή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται, είτε εφόσον στην Περιφέρεια δεν υπηρετεί προσωπικό με τα κατάλληλα τυπικά ή ουσιαστικά προσόντα, είτε εφόσον ο αριθμός των λουπών υπαλλήλων δεν καλύπτει τις αντίστοιχες οργανικές θέσεις της οικείας υπηρεσίας. Η αδυναμία αυτή διαπιστώνεται από την οικονομική επιτροπή, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας. Επιπροσθέτως, προβλέπεται ρητά ότι, με την πρώτη τροποποίηση του Ο.Ε.Υ., θα πρέπει να συμπεριληφθούν αντίστοιχες θέσεις για την κάλυψη των σχετικών αναγκών, εφόσον αυτές δεν υφίστανται. Με τη ρύθμιση αυτή, συμπληρώνεται το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και αίρονται ερμηνευτικές αμφιβολίες ως προς τη νομιμότητα ανάθεσης τέτοιων εργασιών. Μάλιστα, η προτεινόμενη διάταξη εφαρμόζεται και σε κάθε ανάθεση που έχει γίνει από τον χρόνο υποχρεωτικής εφαρμογής του διπλογραφικού συστήματος από τις Περιφέρειες.

Άρθρο 41

Υποβολή οικονομικών στοιχείων Ο.Τ.Α.

Με τη προτεινόμενη στην πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού ρύθμιση, επιδιώκεται η διεύρυνση και συστηματοποίηση σε μια ενιαία διάταξη των υπόχρεων φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού για υποβολή των οικονομικών τους στοιχείων στις βάσεις δεδομένων που τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών, με απότερο στόχο την ολοκληρωμένη συγκέντρωση και επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων του συνόλου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ασκεί το ΥΠ.Ε.Σ. ως φορέας του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (v. 3852/2010) και υπεύθυνο για τη συλλογή στοιχείων των εν λόγω φορέων.

Με τη δεύτερη παράγραφο αποσκοπείται η αποτύπωση, σε ενιαία διάταξη, των κυρώσεων, σε περίπτωση μη ενσωμάτωσης ή καθυστερημένης ενσωμάτωσης των οικονομικών τους στοιχείων, με σκοπό να λειτουργήσει αυτό αποτρεπτικά στην εμφάνιση των εν λόγω συμπεριφορών από τους υπόχρεους φορείς. Ενδεικτικά, προβλέπεται ότι σε περίπτωση μη ενσωμάτωσης ή καθυστέρησης ενσωμάτωσης των στοιχείων, μπορεί, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών να επιβάλλεται παρακράτηση ή μη απόδοση μέρους ή συνόλου των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων στον οικείο Ο.Τ.Α.

Άρθρο 42

Προληπτικός έλεγχος δαπανών περιφερειών

Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 17 του άρθρου 282 του ν.3852/2010 προβλέπουν ότι, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος σταθεροποίησης και ανάπτυξης της οικονομίας της χώρας και σύμφωνα και με τις διατάξεις της σχετικής νομοθεσίας, η εκκαθάριση, ο έλεγχος νομιμότητας και η εντολή πληρωμής των δαπανών των περιφερειών διενεργείται από τις υπηρεσίες δημοσιονομικού ελέγχου (ΥΔΕ) του Υπουργείου Οικονομικών, που λειτουργούσαν σε κάθε περιφέρεια.

Με το άρθρο 69Γ του Υποκεφαλαίου 4 του ν.4270/2014, όπως τροποποιήθηκε με το ν.4337/2015 οι προϊστάμενοι οικονομικών υπηρεσιών των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειών, από 1.1.2017 καθίστανται αποκλειστικά υπεύθυνοι για τις αρμοδιότητες που αφορούν στη δημοσιονομική διαχείριση του φορέα τους και ασκούνται σήμερα από τις ΥΔΕ. Συνεπώς καθίσταται ανεφάρμοστο το πρώτο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 282 του ν.3852/2010.

Με την παρούσα προτεινόμενη διάταξη καταργείται και το δεύτερο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 282 του ν.3852/2010, που όριζε ότι κατά το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα δεν εφαρμόζεται το άρθρο 275 του ν.3852/2010, ήτοι ο προληπτικός έλεγχος δαπανών των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων δημοσίου δικαίου από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Επισημαίνεται ότι και πάλι με τον ν.4337/2015 τροποποιήθηκε το άρθρο 31 του ν.4270/2014 και προβλέπεται, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων του ν. 4129/2013, ότι δεν θα ασκείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο από 1.1.2019, προληπτικός έλεγχος στις δαπάνες των ΟΤΑ. Ωστόσο, μέχρι την προαναφερθείσα τουλάχιστον ημερομηνία κρίνεται σκόπιμο, στις δαπάνες των περιφερειών και των νομικών τους προσώπων, να ασκείται προληπτικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο οι δύο βαθμοί τοπικής αυτοδιοίκησης.

Άρθρο 43

Χρήση «Τερματικών αποδοχής καρτών πληρωμών και μέσων πληρωμής με κάρτα»

Με την προτεινόμενη διάταξη δίνεται η δυνατότητα και στους ΟΤΑ α' και β' βαθμού να εισπράττουν από τους εκάστοτε υπόχρεους, ειδικούς φόρους, παράβολα, τέλη ενσήμων, χαρτόσημα, πρόστιμα κλπ μέσω «Τερματικών αποδοχής καρτών πληρωμών και μέσων πληρωμής με κάρτα» (P.O.S.) καθώς και δια μεταφοράς χρημάτων μέσω τραπεζικών λογαριασμών (web banking).

Η πρόβλεψη αυτή κρίνεται απαραίτητη για τη διασφάλιση της νομιμότητας καταβολής των οφελόμενων, σύμφωνα με τα ανωτέρω, δηλαδή για να εξασφαλίζεται η σύννομη ταμειακή διαχείριση των ΟΤΑ α' και β' βαθμού και μάλιστα σε σχέση με τις εισπράξεις μέσω των ανωτέρω μεθόδων μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος . Συνολικά, οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού συμβάλλουν στην προσαρμογή των ταμειακών συναλλαγών των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα με τους πολίτες με όρους σύγχρονης

οικονομίας, προς διευκόλυνση των εν γένει συναλλαγών. Άλλωστε, υπό τις παρούσες οικονομικές περιστάσεις, η καταβολή των εν γένει οφειλών με μετρητά, χωρίς χρήση των σύγχρονων μεθόδων ηλεκτρονικής πληρωμής (web banking, κ.ά.) δεν διασφαλίζει την εμπρόθεσμη και τακτική ανταπόκριση των οφειλετών στις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Άρθρο 44

Ταμειακή υπηρεσία Ιδρυμάτων Περιφερειών - Οικονομική διοίκηση ιδρυμάτων δήμων

Βάσει της κείμενης νομοθεσίας περί δημοσίου λογιστικού και της προβλεπόμενης διαδικασίας περί ανάληψης υποχρεώσεων από τους διατάκτες, οι ΟΤΑ και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (νπδδ) και ιδρύματα αυτών, οφείλουν να προσαρμόζονται στα ειδικότερα διαλαμβανόμενα σε αυτή και ως εκ τούτου είναι απαραίτητη η ύπαρξη τόσο ταμειακής, όσο και γενικότερα οικονομικής υπηρεσίας. Ωστόσο, έχει παρατηρηθεί συχνά το φαινόμενο υποστελέχωσης των νπδδ και ιδρυμάτων των ΟΤΑ, με αποτέλεσμα την αδυναμία εφαρμογής των προαναφερόμενων διαδικασιών. Και ενώ για τα μεν νπδδ και ιδρύματα των δήμων υπάρχει νομοθετική διάταξη που προβλέπει τι γίνεται σε περίπτωση μη ύπαρξης τουλάχιστον ταμειακής υπηρεσίας (βλ. παρ. 6 του άρθρου 166 του ν.3463/2006), για την περίπτωση των ιδρυμάτων των περιφερειών υπάρχει νομοθετικό κενό (υπενθυμίζεται ότι οι περιφέρειες δεν έχουν νπδδ, άρθρο 201, ν.3852/2010). Με την ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου αυτού καλύπτεται το προαναφερθέν νομοθετικό κενό, αφού δίνεται η δυνατότητα στα ιδρύματα των περιφερειών που δεν έχουν επαρκές ή κατάλληλο προσωπικό να λειτουργήσει ολοκληρωμένα τόσο η ταμειακή όσο και γενικότερα η οικονομική υπηρεσία τους από αυτούς που τις ασκούν στην οικεία περιφέρεια, κατόπιν σχετικού αιτήματος του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος και απόφασης του περιφερειακού συμβουλίου.

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 236 του ν.3463/2006, σε συνδυασμό με τις όμοιες της παρ. 2 του άρθρου 240 του ιδίου νόμου, οι διατάξεις που ισχύουν για τους δήμους και αφορούν τον οργανισμό της εσωτερικής υπηρεσίας, τον προϋπολογισμό, το οικονομικό έτος, τον απολογισμό, την ταμειακή υπηρεσία, τη διαχείριση, τα δάνεια και την περιουσία, εφαρμόζονται και στα ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών. Δεν γίνεται όμως αναφορά για αναλογική εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων περί των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων που αυτοί υποχρεούνται να συντάσσουν, όπως π.χ. τους ισολογισμούς και τα αποτελέσματα χρήσης τους. Στην περίπτωση αυτή, ενώ για τους δήμους προβλέπεται πριν την υποβολή αυτών των οικονομικών καταστάσεων στο δημοτικό συμβούλιο για έγκριση, να ελέγχονται από έναν ορκωτό ελεγκτή - λογιστή, δεν υπάρχει αντίστοιχη ρητή πρόβλεψη για τα ιδρύματα και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ως εκ τούτου, η παράγραφος 2 της παρούσας διάταξης αντιμετωπίζει το παραπάνω ζήτημα, διασφαλίζει την αποτελεσματικότερη άσκηση ελέγχου και εποπτείας επί των ανωτέρω φορέων και θέτει μια ακόμη προϋπόθεση για

χρηστή διαχείριση των οικονομικών τους.

Άρθρο 45

Τροποποίηση του άρ. 79 του ν. 4316/2014

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η άρση της επιβάρυνσης βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων, έως την 30η Νοεμβρίου 2014, οφειλών των δήμων και των περιφερειών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, εφόσον πρόκειται για οφειλές που έχουν παραχθεί από τις διατάξεις του άρθρου 79 του ν. 4316/2014 (Α' 270), από την ημερομηνία έκδοσης των σχετικών Κοινών Υπουργικών Αποφάσεων του εδαφίου α' της περίπτ. α' της παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται η απαλλαγή αυτών των οφειλών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία από προσαυξήσεις, τόκους και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής. Η ρύθμιση αυτή αποβλέπει αφενός στη διευκόλυνση των οφειλετών Ο.Τ.Α. για την τακτοποίηση των οφειλών τους προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία και αφετέρου στην επαύξηση των δημοσίων εσόδων, λόγω απαλοιφής τυχόν επιβαρύνσεων επ' αυτών.

Άρθρο 46

Συμψηφισμός λειτουργικών δαπανών Ο.Τ.Α. και των Ν.Π.Δ.Δ. τους

Με την προτεινόμενη διάταξη, επιχειρείται η επίλυση ζητημάτων που ανέκυψαν σε δήμους της χώρας εις βάρος των οποίων εξοφλήθηκαν οφειλές των ν.π.δ.δ. τους, οι οποίες αφορούσαν σε δαπάνες κυρίως κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας και ύδρευσης. Η εξόφληση έγινε σε βάρος του προϋπολογισμού του οικείου δήμου, είτε επειδή ο μετρητής κατανάλωσης παραμένει στο όνομα του δήμου, είτε επειδή έγινε κατάσχεση σε βάρος τραπεζικού λογαριασμού του, ένεκα ειδικότερης και ευνοϊκότερης νομοθετικής πρόβλεψης που ισχύει για την εξόφληση οφειλών προς τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς. Ελλείψει, δε, νομικού ερείσματος δεν υφίσταται δυνατότητα είσπραξης (επιστροφής) των σχετικών ποσών από το ν.π.δ.δ. στον οικείο δήμο. Σημειώνεται ότι οι κατασχέσεις εις χείρας των δήμων ως τρίτων για οφειλές που δεν δημιουργήθηκαν από αυτούς, δημιουργεί ζητήματα που άπονται της οικονομικής τους βιωσιμότητας και λειτουργίας σε μια ιδιαίτερα δυσχερή οικονομική συγκυρία. Λαμβανομένων υπόψη των προαναφερθέντων, κατέστη επιβεβλημένο να παρασχεθεί η δυνατότητα, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ολοκληρωθεί κατασχετήρια διαδικασία εις βάρος δήμων για οφειλές των ν.π.δ.δ. τους, όπως αυτές προσδιορίζονται παραπάνω, να συμψηφίζουν τα σχετικά ποσά από τους θεομοθετημένους υπέρ αυτών πόρους προς απόδοση.

Άρθρο 47

Ισοσκέλιση ανταποδοτικών υπηρεσιών μικρών Δήμων

Η προτεινόμενη διάταξη κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το ζήτημα των μειωμένων εσόδων από τέλη και η αδυναμία ισοσκέλισης αυτών με τις δαπάνες των αντίστοιχων υπηρεσιών, κατά την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού των μικρών πληθυσμιακά δήμων. Είναι προφανές ότι μια υψηλή δαπάνη, λ.χ. της υπηρεσίας καθαριότητας, όπως είναι η αγορά ενός απορριμματοφόρου και ενώ δεν υφίσταται ειδική για το σκοπό αυτό χρηματοδότηση, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί με μοναδική πηγή εσόδου τα τέλη που δυνητικά θα έπρεπε να εισπραχθούν από μικρό αριθμό δημοτών. Παρέχεται, ως εκ τούτου, η δυνατότητα στο Δήμο να καλύψει το ποσό που δεν μπορεί ρεαλιστικά να εισπραχθεί από τέλη, από άλλα και μη προορισμένα για ειδικό σκοπό έσοδά του. Σε περίπτωση δε, που η ανταποδοτική υπηρεσία παρέχεται από νομικό πρόσωπο του Δήμου, λ.χ. μια ΔΕΥΑ, παρέχεται, με την παράγραφο 2 της διάταξης, η δυνατότητα ο Δήμος που την έχει συστήσει να την χρηματοδοτεί, προκειμένου τα τέλη που αυτή πλέον επιβάλει στους δημότες να μην ξεπερνούν σε ύψος αυτά που επιβάλει ο δήμος της έδρας του νομού, ή η ΔΕΥΑ του τελευταίου. Τέλος, επειδή σκοπός της διάταξης δεν είναι να παρουσιαστεί το φαινόμενο, οι μικροί αυτοί δήμοι να μην επιβάλλουν καθόλου τέλη στους δημότες τους, προβλέπεται ότι θα πρέπει να έχει ληφθεί τουλάχιστον απόφαση επιβολής τελών, το ύψος των οποίων, εφόσον απαίτεται, θα μπορεί να φτάνει μέχρι το ύψος των τελών που έχει αποφασίσει να επιβάλλει ο Δήμος της έδρας του νομού που αυτός ανήκει, με σκοπό τη διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των πολιτών, τουλάχιστον σε επίπεδο νομού, οι οποίοι θα απολαμβάνουν τα ίδια αγαθά και υπηρεσίες με την ίδια οικονομική επιβάρυνση. Πρόσθετα, κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας διάταξης και στην περίπτωση που δεν υφίσταται απόφαση επιβολής τελών για το τρέχον έτος, η κάλυψη των δαπανών αυτών από άλλους πόρους των δήμων προϋποθέτει τη λήψη απόφασης επιβολής τελών για το έτος 2018.

Άρθρο 48

Μεταφορά μαθητών

Με την προτεινόμενη διάταξη δαπάνες μεταφοράς μαθητών συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για τη διενέργεια των οικείων διαγωνιστικών διαδικασιών, που πραγματοποιήθηκαν εντός του έτους 2014, του πρώτου τριμήνου του έτους 2015 και κατά τον μήνα Ιανουάριο του έτους 2016, που πραγματοποιήθηκαν νομίμως πλην όμως δεν τηρήθηκε η αναγκαία προϋπόθεση έγκρισης, προ της διενέργειάς τους, από την αρμόδια Οικονομική Επιτροπή, λόγω καθυστέρησης στην ενημέρωση των αντίστοιχων Οικονομικών Υπηρεσιών, θεωρούνται νόμιμες. Η συγκεκριμένη ρύθμιση είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της εκκαθάρισης και πληρωμής των πιστωτών σε βάρος των πιστώσεων των οικείων Περιφερειών του τρέχοντος οικονομικού έτους.

Άρθρο 49

Μεταφορά πιστώσεων Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού.

Με την διάταξη του άρθρου αυτού, παρέχεται η δυνατότητα, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, να μεταφέρονται πιστώσεις από έργο σε έργο, ή/και προς ενίσχυση άλλων πιστώσεων εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό, ή για εγγραφή νέων που δεν είχαν αρχικά προβλεφθεί, υπό την επιφύλαξη της ανταποδοτικότητας ή του ειδικευμένου χαρακτήρα των πιστώσεων και τυχόν ειδικότερων διατάξεων. Η ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη, καθώς επιδιώκεται η δημιουργία ενός ευέλικτου πλαισίου σε μια ιδιαίτερα ασφυκτική οικονομική συγκυρία. Οι δήμοι καλούνται, κατά περίπτωση, να διαχειριστούν καταστάσεις και ζητήματα που χρήζουν άμεσης οικονομικής διευθέτησης, στερούμενοι συχνά ανάλογων πιστώσεων. Με την εν λόγω διάταξη, λοιπόν, παρέχεται η δυνατότητα στο δημοτικό συμβούλιο να αποφασίζει κατά την κρίση του, τη μεταφορά πιστώσεων από έργο σε έργο ή σε οποιοδήποτε άλλο κωδικό αριθμό δαπάνης, της οποίας η αναγκαιότητα υλοποίησης θεωρείται επιτακτική (π.χ. άμεση εκτέλεση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης) ή μπορεί να θέτει σε κίνδυνο την ομαλή οικονομική λειτουργία του δήμου, διασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό την αποτελεσματικότερη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων και με γνώμονα πάντα την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Άρθρο 50

Τακτοποίηση οικονομικών εκκρεμοτήτων των Ο.Τ.Α. προς το Τ.Π.Δ.

Με το άρθρο αυτό τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4316/2014 προκειμένου να δοθεί νέα προθεσμία για την τακτοποίηση των πάσης φύσεως χρεωστικών εκκρεμοτήτων δήμων προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Η παράταση καθίσταται αναγκαία, καθώς δεν κατέστη δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που τέθηκαν με παλαιότερη ρύθμιση, λόγω αντικειμενικών δυσκολιών, η επίλυση των οποίων καθίστατο χρονοβόρα, όπως για παράδειγμα η περάτωση εκκρεμών ελέγχων που αφορούσαν στον προσδιορισμό του ακριβούς ποσού του χρεωστικού ανοίγματος. Το ζήτημα των χρεωστικών ανοιγμάτων χρονίζει και χρήζει τακτοποίησης, καθώς σε αντίθετη περίπτωση αυτά εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε και, ως εκ τούτου, ελλοχεύει ο κίνδυνος λήψης όλων των μέτρων είσπραξης που προβλέπονται, όπως αναγκαστικών εκτελέσεων επί κινητών και ακινήτων των οικείων δήμων. Η εφαρμογή της παρούσας ρύθμισης, κατά παρέκκλιση των αναφερόμενων σε αυτή διατάξεων νόμου, γίνεται προς εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανάμεσα στους Ο.Τ.Α..

Παράλληλα, εισάγεται για πρώτη φορά η δυνατότητα στους ΟΤΑ που δεν καταφέρουν να συνομολογήσουν ισόποσα δάνεια με το ΤΠΔ να εξοφλούν υποχρεωτικά το ποσό των χρεωστικών ανοιγμάτων σε είκοσι (20) ισόποσες ετήσιες δόσεις, με ημερομηνία καταβολής κάθε δόσης μέχρι την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από την 31η Δεκεμβρίου 2017, χωρίς την επιβάρυνση επιπλέον τόκων και πρόσθετων επιβαρύνσεων. Για την διαπίστωση της ανωτέρω αδυναμίας συνομολόγησης νέου δανείου, αρμόδιο όργανο για να αποφασίσει είναι το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Εξάλλου, για να τελεσφορήσει η διαδικασία ρύθμισης της παρούσας διάταξης παρέχεται η δυνατότητα, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, που εγκρίνεται σε ετήσια βάση με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, να συμψηφίζονται αυτεπαγγέλτως τα βεβαιωμένα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ληξιπρόθεσμα χρεωστικά ανοίγματα των Ο.Τ.Α και των Νομικών Προσώπων τους από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π) σε ποσοστό που δεν επηρεάζει τη συνέχιση της ομαλής λειτουργία τους.

Τέλος, με τις παρ. 1 και 2 του ν. ν. 4316/2014 δόθηκε η δυνατότητα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων να αναχρηματοδοτεί τα ήδη συναφθέντα με το Ταμείο δάνεια των Ο.Τ.Α, Συνδέσμων, Ενώσεων και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου αυτών, με σκοπό την εξυγίανσή τους, μέσα στα πλαίσια των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 2 του ν.3965/2011 και του εδαφίου iv της παρ. 1^α του άρθρου 2 του Π.Δ 169/2013 (Α' 272), με νέους ευνοϊκότερους όρους. Στην ανωτέρω ρύθμιση, εντούτοις, δεν συμπεριελήφθησαν τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου των Ο.Τ.Α. και οι δημοτικές επιχειρήσεις αυτών, λόγω της μη δυνατότητας δανειοδότησης αυτών πλέον από το Τ.Π. και Δανείων εξαιτίας της ένταξής τους στον Εμπορικό κλάδο αυτού με την υπ' αριθ. 2/23510/0094/9-4-2012 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Κανονισμός του Τ.Π. και Δανείων» κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του Ν. 3965/2011.

Επειδή, όμως, τα Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α καθώς και οι δημοτικές επιχειρήσεις αυτών, αντιμετωπίζουν σημαντική μείωση των εσόδων τους λόγω της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις δανειακές τους υποχρεώσεις προς το Τ.Π. και Δανείων, και να επιβαρύνουν τελικά τον εγγυητή Δήμο, κρίνεται σκόπιμο να προβλεφθεί, με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, η επιμήκυνση της αποπληρωμής των χορηγηθέντων δανείων τους από το Τ.Π και Δανείων με μόνη την υποβολή σχετικής αίτησης εντός ορισμένης προθεσμίας, χωρίς νέα δανειακή σύμβαση, χωρίς επιπλέον προϋποθέσεις και δικαιολογητικά καθώς και απόφαση - συναίνεσης του εγγυητή Δήμου, με αναπροσαρμογή των επιτοκίων στα ισχύοντα για την αναχρηματοδότηση των ήδη συναφθέντων δανείων των Ο.Τ.Α α' και β' βαθμού.

Η παρούσα ρύθμιση, μέσω της ενίσχυσης της ρευστότητας που παρέχει, δίνει τη δυνατότητα στα Ν.Π.Ι.Δ. των Ο.Τ.Α. και στις Δημοτικές Επιχειρήσεις αυτών, να ανταποκριθούν στις δανειακές τους υποχρεώσεις προς το Τ.Π. και Δανείων, χωρίς την επιβάρυνση των εγγυητών Ο.Τ.Α.

Σημειώνεται ότι στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του Τ.Π. και Δανείων (ως φορέα Γενικής Κυβέρνησης) οικονομικού έτους 2017 έχει γίνει πρόβλεψη για το ενδεχόμενο νομοθετικής ρύθμισης μετά από αλλεπάλληλα αιτήματα φορέων που θα επέτρεπε ρύθμιση των ήδη εξυπηρετούμενων δανείων τους, πράγμα το οποίο θα επιφέρει ρευστότητα στις εταιρείες αυτές και ελάφρυνση των υποχρεώσεων του εγγυητή Δήμου.

- 38 -
Διευκόλυνση πληρωμής βοηθημάτων

Με την παρ. 2 του άρθρου 202 του ν. 3463/2006 δίδεται η δυνατότητα στους δήμους, για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης να χορηγούν σε αδύναμους οικονομικά κατοίκους και πολύτεκνους μεταξύ άλλων και χρηματικά βοηθήματα.

Η προτεινόμενη συμπλήρωση των ανωτέρω διατάξεων, επιχειρεί να διασφαλίσει την ακεραιότητα των αποδιδόμενων ποσών των εν λόγω χρηματικών βοηθημάτων, τα οποία δίδονται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, σοβαρής και έκτακτης ανάγκης, προς κάλυψη βασικών βιοτικών αναγκών των δικαιούχων. Καθίσταται σαφές, ότι δικαιούχοι των βοηθημάτων είναι οικονομικά αδύναμοι πολίτες και πολύτεκνοι οι οποίοι διατελούν σε ιδιαίτερα δυσμενείς οικονομικές συνθήκες και πλήττονται σε μεγαλύτερο βαθμό από την υφιστάμενη οικονομική κατάσταση. Η με οποιονδήποτε τρόπο έμμεση μείωση των χορηγηθέντων ποσών ή/και τυχόν εις ολόκληρο παρακράτησή τους, από αιτίες που ρητά αναφέρονται στην προτεινόμενη διάταξη, ακυρώνει το σκοπό του νομοθέτη που τα προέβλεψε.

Άρθρο 52

Ρυθμίσεις οφειλών προς Ο.Τ.Α. α' Βαθμού

Με τη προτεινόμενη διάταξη, εισάγεται δυνατότητα ευνοϊκής ρύθμισης των οφειλών προς τους Ο.Τ.Α., που προέρχονται από τέλη, φόρους, δικαιώματα, εισφορές, καθώς και τις προσαυξήσεις, τους τόκους και τα πρόστιμα που τις επιβαρύνουν. Με δεδομένη την παρούσα δυσχερή οικονομική συγκυρία, η παροχή ισχυρών κινήτρων στους οφειλέτες κρίνεται αναγκαία, ώστε να τακτοποιήσουν σωρευμένες και παρελθούσες οικονομικές υποχρεώσεις τους προς τους δήμους. Η συγκεκριμένη ρύθμιση αναμένεται να ενισχύσει το βαθμό εισπραξιμότητας εσόδων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, ιδιαίτερα αυτών που ανάγονται σε παρελθόντα έπη, παρά τη διαγραφή μέρους ή ολόκληρων των προστίμων και των προσαυξήσεων που επιβαρύνουν τις ρυθμιζόμενες οφειλές. Η παρούσα ρύθμιση καταλαμβάνει εκτός από τους Δήμους και τα πάσης φύσεως νομικά πρόσωπα των Ο.Τ.Α.

Αναλυτικότερα, με την παρ. 1 ορίζεται ότι μπορούν να ρυθμιστούν οφειλές από νομικά ή φυσικά πρόσωπα προς τους δήμους αλλά και προς τα νομικά πρόσωπα αυτών. Στη ρύθμιση μπορούν να υπαχθούν και οφειλές που θα βεβαιωθούν εντός δύο μηνών από τη δημοσίευση του νόμου, ώστε να καταλάβουν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις της διάταξης μεγαλύτερο εύρος οφειλών. Περαιτέρω, στην ίδια παράγραφο ορίζεται ότι η διαγραφή των προσαυξήσεων θα γίνεται ανάλογα με τον αριθμό των δόσεων, ώστε το κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο να μπορεί να υπαχθεί σε όποια κατηγορία επιθυμεί ανεξαρτήτως ποσού οφειλής.

Με την παρ. 2 στις οφειλές που μπορεί να ρυθμίζονται περιλαμβάνονται και οφειλές που τελούν σε αναστολή, οφειλές που είναι σε ρύθμιση, καθώς και οφειλές που εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων ή ενώπιον της οικείας επιτροπής επίλυσης φορολογικών διαφορών.

Με την παρ. 3 ορίζεται η προθεσμία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Ενώ με την παρ. 4 ορίζεται ότι αρμόδια όργανα για την απόφαση υπαγωγής στη ρύθμιση είναι κατ' αναλογία τα όργανα της πάγιας ρύθμισης του άρθρου 170 του ν. 3463/2006.

Με την παρ. 5 ορίζεται ότι οι δόσεις είναι ισόποσες με εξαιρεση την τελευταία και στην παρ. 6 ορίζονται οι προθεσμίες καταβολής των δόσεων των ρυθμιζόμενων οφειλών. Η καθυστέρηση καταβολής δόσης σύμφωνα με την παρ. 7 επιφέρει αύξηση της μηνιαίας δόσης κατά 5% του ποσού αυτής.

Με την παρ. 8 προβλέπεται ότι σε περίπτωση που ο οφειλέτης ενώ βρίσκεται σε ρύθμιση καταβάλλει άπαξ το εναπομείναν ποσό μπορεί να τύχει των απαλλαγών των προσαυξήσεων για το ποσό αυτό. Με την παρ. 9 προβλέπεται το ποσοστό του συνόλου των οφειλών που πρέπει να έχει καταβληθεί ώστε ο δήμος να δώσει εντολή άρσης της δέσμευσης προς την οικεία ΔΟΥ. Παράλληλα, ρυθμίζονται τα θέματα των αναγκαστικών μέτρων που έχουν ξεκινήσει σε βάρος των οφειλετών. Με την παρ. 10 διασφαλίζεται ότι οι απαιτήσεις των δήμων δεν θα παραγραφούν λόγω της επέκτασης της χρονικής διάρκειας αποπληρωμής των οφειλών. Με την παρ. 11 δίνεται η δυνατότητα και σε πρόσωπα που ευθύνονται μαζί με τον οφειλέτη να υπαχθούν στη ρύθμιση του άρθρου. Ενώ τέλος στην παρ. 12 περιγράφονται οι περιπτώσεις στις οποίες ο οφειλέτης μπορεί να χάσει την ευνοϊκή ρύθμιση των οφειλών του.

Άρθρο 53 Επέκταση ρύθμισης

Με την εν λόγω διάταξη επεκτείνεται, στους Δήμους και τα νομικά πρόσωπα αυτών, το πεδίο εφαρμογής των αποφάσεων που εκδίδει ο Υπουργός Οικονομικών, κατ' εξουσιοδότηση ειδικών διατάξεων (ειδικότερα του αρ. 8 του ν. 1284/1982 και του άρθρου πέμπτου παρ. 5 του ν. 2275/1994) με τις οποίες παρατείνεται και αναστέλλεται η καταβολή βεβαιωμένων οφειλών προς το Δημόσιο σε εξαιρετικές περιπτώσεις σεισμών, πλημμυρών ή άλλων θεομηνιών από τις οποίες προκαλούνται σημαντικές ζημιές σε μεγάλο αριθμό φορολογουμένων και εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές προβλέψεις.

Με αυτόν τον τρόπο αυτό αίρεται η υφιστάμενη διαφορετική αντιμετώπιση των πληγέντων ως προς τις οφειλές τους προς το Δημόσιο και τους Δήμους, η είσπραξη των οποίων άλλωστε διενεργείται και στις δύο περιπτώσεις κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (αρ. 167 παρ. 1 του ν.3463/2006).

Άρθρο 54

Τροποποίηση διαδικασίας επιβολής και είσπραξης προστίμων του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 (Α' 15)

Με την προτεινόμενη διάταξη, ενισχύεται η σαφήνεια στη διαδικασία επιβολής των προστίμων για παραβάσεις του ν. 4039/2012 (Α' 15) και θεσμοθετείται, η διαδικασία

είσπραξής τους από τους δήμους, στα όρια των οποίων διαπιστώνεται η παράβαση. Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι αρμόδια όργανα για τη διαπίστωση των παραβάσεων του άρθρου 21 του ν. 4039/2012 είναι και οι δημοτικοί αστυνομικοί. Επιπλέον διευκρινίζεται ότι τα έσοδα από τα συγκεκριμένα πρόστιμα αποτελούν έσοδα των δήμων στα όρια των οποίων διαπιστώνεται η παράβαση και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τη βελτίωση των δημοτικών καταφυγίων και κτηνιατρείων και για την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή του νόμου αυτού. Όπως ήδη προβλεπόταν στο ν. 4039/2012 δίνεται προθεσμία 10 ημερών για να εκφραστούν αντιρρήσεις στο αρμόδιο όργανο. Προβλέπεται τέλος, ότι στην περίπτωση πληρωμής του προστίμου εντός δέκα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης επιβολής, καταβάλλεται μειωμένο στο μισό.

Άρθρο 55

Αποκατάσταση κοινοχρήστου χώρου από αυθαίρετη κατάληψη και προσωρινή αφαίρεση άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου, σε περίπτωση καθ' υποτροπήν αυθαίρετης χρήσης από τον δικαιούχο

Με την προτεινομένη αναδιατύπωση επιχειρείται, πρώτον, η άρση των χρονοβόρων διοικητικών διαδικασιών, όσον αφορά στην αποκατάσταση του κοινοχρήστου χώρου από συντελεσθείσες ενέργειες αυθαίρετης κατάληψης και, δεύτερον, η καθιέρωση ευδικτων και δραστικών διοικητικών διαδικασιών, οι οποίες θα διαφυλάξουν τον κοινόχρηστο χώρο.

Τα δύο πρώτα εδάφια του άρθρου αναδιατυπώνουν την ισχύουσα παράγραφο αφενός για την επιβολή προστίμων στην περίπτωση χρήσης κοινόχρηστου χώρου μεγαλύτερου από εκείνον για τον οποίο έχει δοθεί άδεια, αφετέρου για την περίπτωση χρήσης κοινόχρηστου χώρου χωρίς καθόλου άδεια. Στην συνέχεια περιγράφεται η διαδικασία του επιτόπιου ελέγχου για τη διαπίστωση της παράβασης, η οποία ολοκληρώνεται με τη σύνταξη και παράδοση σχετικής έκθεσης στον παραβάτη. Αν η παράβαση δεν αρθεί εντός 7 ημερών τα αντικείμενα καταγράφονται και αφαιρούνται από τον κοινόχρηστο χώρο. Ο παραβάτης καλείται εντός προθεσμίας τριών μηνών να αναζητήσει τα αντικείμενα που απομακρύνθηκαν, πληρώνοντας και το ειδικό πρόστιμο για τα έσοδα της απομάκρυνσης.

Αν ο παραβάτης μετά την απομάκρυνση των αντικειμένων προβεί σε νέα παράβαση (δεύτερη παράβαση) αφαιρείται προσωρινά η άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου για χρονική διάρκεια 6 μηνών. Η διάρκεια των 6 μηνών μπορεί να καταλαμβάνει είτε εν ισχύ άδεια χρήσης κοινόχρηστου χώρου είτε χρονική περίοδο για την οποία δεν υπάρχει η δυνατότητα έκδοσης νέας άδειας. Η παραπάνω επισήμανση γίνεται λόγω της επήσιας ισχύος της άδειας χρήσης κοινόχρηστου χώρου.

Άρθρο 56

- 41 -
Μισθώσεις περιπτέρων και κυλικείων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρατείνεται η ισχύς των ενεργών μισθωτικών συμβάσεων που είχαν συναφθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4254/2014 έως τη συμπλήρωση 10ετίας, ώστε να εναρμονιστούν ως προς τη διάρκεια ισχύος με το άρθρο 27 παρ. 2β του ν.4325/2015 (Α' 47). Επίσης, με την παρ. 2 ορίζεται ότι σε περίπτωση θανάτου του εκμισθωτή, ο μισθωτής μπορεί να συνεχίσει τη λειτουργία του περιπέρου μέχρι και 2 έτη, έως την έκδοση νέας πράξης παραχώρησης ή την κατάργηση της θέσης.

Άρθρο 57

Δημοτικός Φόρος Δωδεκανήσου

Η ρύθμιση εισάγεται, προκειμένου να επιλυθούν οριστικά ζητήματα εφαρμογής, που προέκυψαν μετά την κατάργηση του Δημοτικού Φόρου Δωδεκανήσου με το ν. 4336/2015. Η κατάργηση του εν λόγω φόρου υλοποιήθηκε σε συμμόρφωση του νομοθέτη προς το νομολογιακό προηγούμενο που διαμορφώθηκε από τις υπ' αριθμ. 4504/2014 και 4505/2014 αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣτΕ.

Άρθρο 58

Τροποποίηση του άρθρου 170 του ν. 3463/2006 (Α' 114)

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη, καθώς η παρ. 4 του αρ. 170 που προβλέπει την κατάθεση παραβόλου κατά τις διατάξεις του ν. 2648/1998 (Α' 238) καθίσταται άνευ ουσίας εφόσον, έχει ήδη αντικατασταθεί η παρ. 2 του άρθρου 170 του ν. 3463/2006 ,με το άρθρο 48 του ν. 4257/2014 (Α' 93) όπου προβλέπεται ότι τυχόν προβλεπόμενο από την νομοθεσία που ισχύει για οφειλέτες του Δημοσίου, παράβολο κατατίθεται υπέρ του Δήμου.

Άρθρο 59

Βεβαίωση περί μη οφειλής Τ.Α.Π.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, επαναφέρεται σε ισχύ η παρ. 18 του άρθρου 24 του ν. 2130/1993 (Α' 62), σύμφωνα με την οποία, προκειμένου να συνταχτεί συμβόλαιο μεταβίβασης ακινήτου απαιτείται βεβαίωση του Ο.Τ.Α. α' βαθμού , στην περιφέρεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο από την οποία να προκύπτει ότι δεν οφείλεται τέλος ακίνητης περιουσίας. Η βεβαίωση για τη μη οφειλή του ΤΑΠ κρίνεται απαραίτητη, καθώς παρέχει στους Ο.Τ.Α. δικλείδα ασφαλείας για την είσπραξη θεσμοθετημένου υπέρ αυτών εσόδου, όταν αυτή δεν διασφαλίζεται μέσω της είσπραξής του από τους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας. Παράλληλα, οι πολίτες οι οποίοι προβαίνουν στην αγορά ή στην πώληση ακινήτου γνωρίζουν την οφειλή που φέρει το ακίνητο. Περαιτέρω σημειώνεται ότι ο υπολογισμός του ύψους του ΤΑΠ συνεχίζει να ρυθμίζεται από την παρ. 18, του άρθρου 24 του Ν.2130/1993, χωρίς καμία τροποποίηση.

Άρθρο 60

Απαλλαγή από Τ.Α.Π.

Με την εν λόγω διάταξη επεκτείνεται η απαλλαγή δικαιωμάτων σε ακίνητα, τα οποία επιφέρουν απαγόρευση της χρήσης τους. Η ρύθμιση βρίσκεται σε αναλογία με το άρθρο 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287), το οποίο προβλέπει απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ αντίστοιχων δικαιωμάτων για τους ίδιους ακριβώς λόγους.

Με αυτόν τον τρόπο αυτό αίρεται η υφιστάμενη διαφορετική αντιμετώπιση των ίδιων δικαιωμάτων επί ακινήτων ως προς την υποχρέωση καταβολής ΕΝΦΙΑ και ως προς την υποχρέωση καταβολής του ΤΑΠ.

Άρθρο 61

Τροποποίηση του άρθρου 32 του ν. 4304/2014 (Α' 234)

Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη, για λόγους νομοτεχνικής και ερμηνευτικής συνέπειας, προκειμένου να εκλείψουν προβλήματα εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 32 του ν. 4304/2014. Συγκεκριμένα, από τον συνδυασμό των παρ. 1 του άρθρου 5 και παρ. 1 και 5 του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε. (ν.δ. 356/1974), όπως ισχύει και ο οποίος εφαρμόζεται βάσει του άρθρου 167 του ν. 3463/2006 για την είσπραξη των εσόδων των Ο.Τ.Α. προκύπτει ότι, μόνο εφόσον αυτά βεβαιωθούν και καταστούν ληξιπρόθεσμα, μπορεί να επιβαρύνονται με τόκους ή και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στις διατάξεις αυτές. Το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 32 του ν. 4304/2014 καταλαμβάνει οφειλές που ακόμα δεν έχουν βεβαιωθεί και ως εκ τούτου δεν νοείται σε αυτές τις περιπτώσεις επιβολή προσαυξήσεων. Ο όρος «προσαυξήσεις» που υπάρχει στο άρθρο δεν αφορά τις ως άνω κατά Κ.Ε.Δ.Ε. επιβαρύνσεις, και δε σχετίζεται με τα πρόστιμα που προβλέπονται σε βάρος των παραβατών της φορολογικής νομοθεσίας, από ειδικότερες διατάξεις, που ρυθμίζουν τις συνέπειες της μη υποβολής δήλωσης, υποβολής ανακριβούς δήλωσης ή εκπρόθεσμης υποβολής. Επομένως, μετά την προτεινόμενη διαγραφή προκύπτει με σαφήνεια ότι τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται, αλλά στο ύψος που προσδιορίζεται σύμφωνα με το εδάφιο που προστίθεται. Έτσι αποτρέπεται η επιβάρυνση των οφειλετών με υπέρογκα πρόστιμα, αφού το χρονικό δριο των τελών επί των οποίων υπολογίζονται ορίζεται στα 5 έτη, που αποτελεί την γενικά εφαρμοζόμενη αποσβεστική προθεσμία, σύμφωνα με το αρ. 2 του α.ν. 344/1968. Τέλος ορίζεται ρητά ότι οι τροποποιήσεις ανατρέχουν στην ημερομηνία έναρξης ισχύος του αρ. 32 του ν. 4304/2014, όπως αυτή ορίστηκε με το αρ. 89 του ν. 4307/2014 (Α'246).

Άρθρο 62

Τέλος επί των ακαθαρίστων εσόδων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Με την εν λόγω διάταξη τροποποιείται η περίπτωση β` της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 339/1976 (Α' 136) αναφορικά με το επιβαλλόμενο, υπέρ των δήμων, τέλος επί των ακαθάριστων εσόδων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (Κ.Υ.Ε.). Η εν λόγω ρύθμιση αποσκοπεί να κωδικοποιήσει το πλαίσιο επιβολής του τέλους αυτού, ενόψει και της σχετικής πολυνομίας, ενσωματώνοντας και αποτυπώνοντας την ήδη συντελεσθείσα προσαρμογή στο ποσοστό του τέλους ακαθάριστων εσόδων με την διάταξη του αρ. 23 παρ. 2 του ν. 3756/2009. Ακολούθως καταργείται η διάταξη του άρθρου 20 του ν. 2539/1976 (Α' 244) καθώς οι εκεί αναφερόμενες ρυθμίσεις ενσωματώνονται πλέον στην περίπτωση β' του άρθρου 1 του ν. 339/1976, ο οποίος είναι και ο νόμος στον οποίο αρχικά προβλέφθηκε η επιβολή του εν λόγω τέλους.

Συγκεκριμένα, λοιπόν, στις περιπτώσεις που ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων το τέλος ορίζεται, όπως εξάλλου ίσχυε μέχρι τώρα, απευθείας από το νόμο. Για δε τις περιπτώσεις Ο.Τ.Α. α' βαθμού όπου δεν ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, το τέλος δύναται να επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, στο πλαίσιο της συνταγματικά κατοχυρωμένης οικονομικής τους αυτοτέλειας (άρθρο 102 παρ. 4 Συντάγματος). Επιπλέον, προβλέπεται η υπαγωγή στο ανωτέρω τέλος των ανάλογων επιχειρήσεων που λειτουργούν εντός των εμπορικών κέντρων και των πολυκαταστημάτων. Περαιτέρω, στις επιχειρήσεις στις οποίες επιβάλλεται το ανωτέρω τέλος κατόπιν απόφασης του δημοτικού συμβουλίου, συμπεριλαμβάνονται πλέον και οι σχολές καταδύσεων, καθότι και αυτές υπάγονται σε εκείνες τις κατηγορίες καταστημάτων, οι οποίες διακρίνονται από έντονη οικονομική δραστηριότητα, ιδίως κατά τη θερινή περίοδο. Τέλος, αποσαφηνίζεται, στο πλαίσιο των διατάξεων που διέπουν την επιβολή του τέλους των ακαθαρίστων εσόδων, ο τρόπος υπολογισμού του έτσι ώστε να αποφευχθούν οποιεσδήποτε διαφοροποιήσεις ή αμφισβητήσεις αναφορικά με την προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης. Ο διαχωρισμός των εισοδημάτων που προκύπτουν από διαφορετικές οικονομικές δραστηριότητες συμπεριλαμβάνεται άλλωστε και στο συμπέρασμα της σχετικής υπ' αριθμ. 99/2016 ατομικής Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Η προτεινόμενη διάταξη καθίσταται, εξάλλου, αναγκαία δεδομένης της τροποποίησης που επήλθε στα αναφερόμενα επί των αδειών των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος στοιχεία βάσει της νέας Υγειονομικής Διάταξης Υ1Γ/Γ.Π./οικ.96967/2012 (β' 2718) αλλά και του νέου πλαισίου λειτουργίας των καταστημάτων αυτών, κατ' εφαρμογή του ν. 4442/2016 (Α' 230). Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην προσαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας στη διαμορφωθείσα πραγματική συνθήκη λειτουργίας των επιχειρήσεων που υπόκεινται στο εν λόγω τέλος. Με τον τρόπο αυτό αποσκοπείται η αύξηση των εσόδων των δήμων, λαμβάνοντας όμως υπόψη την ανάγκη για ορθολογική και αναλογική επιβάρυνση των ιδιοκτητών κέντρων υγειονομικού ενδιαφέροντος.

- 4 -
Άρθρο 63

Δικαιώματα χρήσης πόσιμου ύδατος

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 12 του από 24.9/20.10.1958 β.δ. (Α' 171), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, οι κάτοχοι άδειας εμπορίας των ποσίμων ιαματικών ή μη ιαματικών νερών που διατίθενται είτε σε φυσική κατάσταση είτε κατόπιν ανάμειξης με χημικές ή άλλες ουσίες ή χυμούς και με οποιαδήποτε ονομασία, κατάσταση και συσκευασία, υποχρεούνται να καταβάλουν δικαιώματα υπέρ των δήμων στα όρια των οποίων βρίσκονται τα νερά. Το δικαιώμα αυτό, το οποίο συνίσταται σε ποσοστό επί των συνολικών πωλήσεων της επιχείρησης, καθορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου εντός των ορίων που θέτει ο νόμος. Υστερα από επανειλημμένες τροποποιήσεις του νόμου, το ποσοστό αυτό έχει μειωθεί πλέον σημαντικά και κυμαίνεται μεταξύ 1,5 τοις χιλίοις έως 3 τοις χιλίοις και 1,5 τοις χιλίοις έως 2 τοις χιλίοις, όταν γίνεται πρόσμιξη του νερού με χυμούς.

Με την προτεινόμενη διάταξη και προς άροτρ των αδικιών εις βάρος των δήμων, που έχουν δημιουργηθεί από τις ανωτέρω μειώσεις, προβλέπεται η αύξηση των ποσοστών επί τη βάσει των οποίων υπολογίζεται το σχετικό δικαιώμα υπέρ των δήμων. Με τη νέα ρύθμιση το ύψος του δικαιώματος ανακαθορίζεται σε ποσοστό από 5 τοις χιλίοις έως 9 τοις χιλίοις και από 5 τοις χιλίοις έως και 7,5 τοις χιλίοις, όταν γίνεται πρόσμιξη του νερού με χυμούς. Επιπλέον, διευκολύνεται και ο τρόπος είσπραξης των δικαιωμάτων αυτών καθώς ο υπόχρεος υποχρεούται πλέον να καταβάλει ο ίδιος το σχετικό δικαιώμα και μάλιστα μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα από την έκδοση των παραστατικών πωλήσεων. Σε περίπτωση δε μη καταβολής ή εκπρόθεσμης καταβολής το δικαιώμα επιβάλλεται προσαυξημένο με το προηγούμενο αντίτιμο. Τέλος, επαναλαμβάνεται η ρύθμιση που ισχυει και με το προηγούμενο καθεστώς, με βάση την οποία όταν το νερό που διατίθεται ανήκει σε Δήμους, το ύψος του δικαιώματος καθορίζεται ελεύθερα με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 64

Φόρος εισοδήματος επί της ακίνητης περιουσίας Ο.Τ.Α.

Με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 39 του ν. 4172/2013, ορίζεται ότι στην έννοια του εισοδήματος από ακίνητη περιουσία εμπίπτει το εισόδημα, σε χρήμα ή σε είδος, που προκύπτει από την εκμίσθωση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή τη δωρεάν παραχώρηση χρήσης γης και ακινήτων. Στο άρθρο 46 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι από το φόρο εισοδήματος απαλλάσσονται οι φορείς γενικής κυβέρνησης, με εξαίρεση το εισόδημα που αποκτούν από κεφάλαιο (το οποίο περιλαμβάνει το εισόδημα από ακίνητη περιουσία) και υπεραξία μεταβιβασης κεφαλαίου.

Στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων εμπίπτουν και οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, οι οποίοι, μεταξύ άλλων, έχουν στην κυριότητά τους ακίνητα που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στέγαση σχολείων ή μονάδων επαγγελματικής κατάρτισης, παιδικών σταθμών, Κ.ΑΠ.Η, εγκαταστάσεων φιλοξενίας προσφύγων και

μεταναστών, καθώς και άλλων κοινωφελών χρήσεων, ήτοι ακίνητα δημόσιου χαρακτήρα που εξυπηρετούν κοινωνικό σκοπό.

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 3842/2010 (Α' 58), μέχρι και το έτος 2013, προβλεπόταν ρητά η απαλλαγή από τον φόρο ακίνητης περιουσίας για τα ακίνητα των Ο.Τ.Α. που ιδιοχρησιμοποιούνταν (παρ. 1 περ. η') καθώς και αυτών που παραχωρούνταν δωρεάν κατά χρήση (παρ. 1 περ. θ'). Επιπλέον, με το άρθρο 3 του ν. 4223/2013 (Α' 287) προβλέφθηκε ότι απαλλάσσονται από την καταβολή του ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα στα ακίνητα που ανήκουν σε Ο.Τ.Α. και ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο. Κατά συνέπεια, λαμβάνοντας υπόψη και το μέγεθος της οικονομικής επιβάρυνσης που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, η διάταξη του άρθρου αυτού κρίνεται αναγκαία, προκειμένου οι εν λόγω φορείς να εξαιρούνται σαφώς από την καταβολή του φόρου εισοδήματος που τους αντιστοιχεί για όσα ακίνητα ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται κατά χρήση, χωρίς αντάλλαγμα, στο Ελληνικό Δημόσιο ή σε ν.π.δ.δ., εφόσον προορίζονται για την εξυπηρέτηση των αναγκών που ρητά αναφέρονται στην προτεινόμενη διάταξη, ήτοι εφόσον πρόκειται για ακίνητα δημοσίου χαρακτήρα που εξυπηρετούν κοινωνικό σκοπό.

Άρθρο 65

Διευκόλυνση της εισπραξης ιδίων εσόδων των Ο.Τ.Α.

Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιούνται υφιστάμενες διατάξεις νόμων ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση των υπηρεσιών των δήμων σε πληροφορίες και στοιχεία που αφορούν τους υπόχρεους και τηρούνται από άλλους φορείς με απότερο στόχο την περεταίρω βελτίωση της εισπραξιμότητας των εσόδων τους. Συγκεκριμένα, με την πρώτη παράγραφο του προτεινόμενου άρθρου, αντικαθίσταται η παρ. 3 του αρ. 261 του ν. 3852/2010 έτοι ώστε να προβλέπεται ρητά πλέον η ατελής και δωρεάν παροχή των αιτούμενων από τους Δήμους στοιχείων που αφορούν στην ακίνητη περιουσία και στο εισόδημα των υπόχρεων και τηρούνται από άλλους φορείς. Παράλληλα προβλέπεται πλέον προθεσμία τριάντα (30) ημερών εντός της οποίας οι κατονομαζόμενοι φορείς οφείλουν να παρέχουν τα στοιχεία που τους ζητούνται από τους ΟΤΑ α' βαθμού, στο πλαίσιο άσκησης της φορολογικής τους αρμοδιότητας.

Περαιτέρω, με τη δεύτερη παράγραφο εισάγεται ρητά στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο υποχρέωση του διαχειριστή του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας να διαβιβάζουν αμεληττί στους δήμους τα στοιχεία τιμολόγησης και εν γένει τα δεδομένα των υπόχρεων που τηρούνται για τη συνείσπραξη των ποσών που αφορούν στα δημοτικά τέλη καθαριότητας και φωτισμού. Με τον τρόπο αυτό δεν απαιτείται πλέον η υποβολή σχετικού αιτήματος από τους Δήμους, σε όφελος των δημοτικών εσόδων.

**Παραχώρηση χρήσης πλατειών και άλλων κοινόχρηστων χώρων έναντι τέλους,
χωρίς δημοπρασία**

Με το προτεινόμενο άρθρο προστίθενται εδάφια στην παρ. 10 του άρθρου 13 του από 20.10.1958 βασιλικού διατάγματος, ώστε να ρυθμιστεί η δυνατότητα παραχώρησης -έως και δέκα ημέρες- από τους δήμους κοινόχρηστων χώρων, χωρίς δημοπρασία, με σκοπό τη διεξαγωγή εκδηλώσεων, οι οποίες ρητά αναφέρονται στο προτεινόμενο άρθρο και αφορούν εκδηλώσεις κοινωνικής αλληλεγγύης ή δράσεις τουριστικής, πολιτιστικής, καλλιτεχνικής ή δημόσιας εμπορικής προβολής. Ο καθορισμός των κοινόχρηστων χώρων που δύναται να παραχωρούνται για όλως πρόσκαιρη χρήση για τους σκοπούς αυτούς καθορίζεται με κανονιστική απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Στην ίδια ή σε άλλη όμοια απόφαση του δημοτικού συμβουλίου ορίζονται οι ειδικότεροι όροι, η διαδικασία παραχώρησης της χρήσης των κοινοχρήστων χώρων και τα επιβαλλόμενα τέλη. Η διάταξη κρίνεται σκόπιμη, για την αποφυγή των χρονοβόρων διαδικασιών δημοπράτησης και για να είναι εφικτή η έγκαιρη διασφάλιση των κοινόχρηστων χώρων που διαχειρίζονται οι δήμοι για παραχωρήσεις περιορισμένου χρονικού διαστήματος, για τις οποίες δεν υπάρχει αντίθετη ρητή πρόβλεψη στην ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 67

Καταβολή οφειλών από προσκυρώσεις και ρυμοτομήσεις

Λόγω της οικονομικής κρίσης υπάρχει σοβαρό πρόβλημα εμπρόθεσμης ανταπόκρισης των Δημοτών στις υποχρεώσεις τους προς τους Δήμους που απορρέουν από οφειλές αποζημίωσης λόγω προσκύρωσης ή ρυμοτόμησης εκτάσεων, σε εφαρμογή του σχεδίου πόλεως. Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου αυτού, διευκολύνεται η καταβολή των υποχρεώσεων αυτών, αφού διευρύνεται ο χρόνος αποπληρωμής, μειώνεται το επιπόκιο εκπρόθεσμης καταβολής και μετατρέπονται οι δόσεις από ετήσιες σε μηνιαίες. Ταυτόχρονα, διευκολύνεται η προσπάθεια των Δήμων να εισπράξουν οφειλές προηγουμένων ετών, βελτιώνοντας έτσι την οικονομική τους θέση. Η ρύθμιση της πρώτης παραγράφου κρίνεται απαραίτητη, προκειμένου να αρθεί ο περιορισμός ως προς τον ελάχιστο αριθμό δόσεων και να εναρμονιστούν οι επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής με τα ισχύοντα για την είσπραξη δημοσίων εσόδων. Με τις ρυθμίσεις της δεύτερης παραγράφου, απαλλάσσονται από το νόμιμο τόκο και από κάθε άλλη προσαύξηση οφειλές προς δήμους από την εφαρμογή της παραγράφου 11 του άρθρου 26 του ν. 1828/1989, που έχουν βεβαιωθεί μέχρι την ισχύ του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως αν έγινε διακανονισμός της εξόφλησής τους σε δόσεις. Οι τόκοι και οι λοιπές προσαυξήσεις, που έχουν καταβληθεί, συμψηφίζονται στο κεφάλαιο της κύριας οφειλής, ενώ τόκοι που έχουν βεβαιωθεί αυτοτελώς, για δόσεις που έχουν εξοφληθεί άτοκα στο παρελθόν, διαγράφονται. Για τον συμψηφισμό, γίνεται νέα βεβαίωση και

διακανονισμός εξόφλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του δεύτερου εδαφίου της ίδιας παραγράφου, όπως τροποποιείται με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 68

Απόδοση χρηματικών διαθεσίμων από τον λογαριασμό «Φόρος ζύθου υπέρ

Δήμων και Κοινοτήτων» σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους

Με τη διάταξη του άρθρου αυτού καθίσταται δυνατή η απόδοση σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους της χώρας, των χρηματικών διαθεσίμων του λογαριασμού που τηρείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων με τίτλο «Φόρος ζύθου υπέρ Δήμων και Κοινοτήτων». Ειδικότερα, βάσει της διάταξης του άρθρου 39 του Β.Δ. 24-9/20-10-1958 (Α' 171), στον λογαριασμό αυτόν κατετίθετο, από τις επιχειρήσεις παραγωγής ζύθου, ο φόρος 3% επί της αξίας του πωλούμενου, στο εσωτερικό της χώρας, ζύθου, υπέρ των Δήμων. Ο εν λόγω φόρος, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των διατάξεων των περ. 13, 14 της Υποπαραγράφου Δ12 του άρθρου 2 του ν.4336/2015 (Α' 94), καταβαλλόταν, από 19.8.2015 και μετά, υπέρ του Δημοσίου, ενώ με τις ρυθμίσεις των διατάξεων του άρθρου 57 του ν.4389/2016 (Α' 94) καταργήθηκε, χωρίς ωστόσο να έχουν προοβλεφθεί μεταβατικές διατάξεις, αναφορικά με την απόδοση των διαθεσίμων που είχαν συγκεντρωθεί στο λογαριασμό, για πωλήσεις ζύθου που είχαν πραγματοποιηθεί πριν από την 19.8.2015.

Με τη διάταξη του άρθρου αυτού προβλέπεται η απόδοση, σε μικρούς νησιωτικούς και ορεινούς δήμους της χώρας, με κριτήρια που συνδέονται με τα γεωμορφολογικά (νησιωτικότητα, ορεινότητα) και δημογραφικά (πραγματικός πληθυσμός) χαρακτηριστικά των δήμων, των κατατεθειμένων, στον σχετικό λογαριασμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, χρηματικών ποσών, που αφορούν στον εισπραχθέντα φόρο 3%, για πωλήσεις ζύθου που πραγματοποιήθηκαν έως και την 18.8.2015.

Άρθρο 69

Καθολική διαδοχή Ν.Π.Δ.Δ. σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Με την αντικατάσταση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 241 του ν. 3463/2006, που αποτυπώνεται στο παρόν άρθρο, αποσαφηνίζεται ότι, μετά την κατάργηση ενός νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εκτός από την περιουσία του, που περιέρχεται στο δήμο που το έχει συστήσει, αυτός αναλαμβάνει και όλα τα εμπράγματα και ενοχικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις έναντι τρίτων. Η διευκρίνιση αυτή κρίνεται απαραίτητη, προς άρση αμφιβολιών ότι η έννοια της περιουσίας ενός νομικού προσώπου περιλαμβάνει όχι μόνον το σύνολο του ενεργητικού (υλικών ή άυλων αγαθών), αλλά και το σύνολο των υποχρεώσεών του, επίσης, έτσι ώστε να υπάρχει ομοιόμορφη αντιμετώπιση του ζητήματος από όλους τους δήμους. Δεδομένου ότι τα εν λόγω νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου συστήνονται από το δήμο, η οικονομική τους διοίκηση και λειτουργία ελέγχεται από το οικείο δημοτικό συμβούλιο, αυτά λαμβάνουν τακτική επήσια επιχορήγηση από

αυτόν, αλλά δεδομένου ότι η δημιουργία οφειλών προς τρίτους οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην μη απόδοση από τον δήμο του συνόλου της επιχορήγησης αυτής, καθίσταται αυτονόητο ότι, σε περίπτωση κατάργησής τους, ο δήμος πρέπει να είναι ο καθολικός διάδοχος όλων των υποχρεώσεων και απαιτήσεων τους. Επιπρόσθετα και προς αποτύπωση της πραγματικής οικονομικής εικόνας των περιουσιακών στοιχείων που μεταβιβάζονται στον δήμο, προβλέπεται η διαδικασία διενέργειας απογραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων νομικών προσώπων που περιέρχονται σε αυτόν. Επιπλέον, στο πλαίσιο των ανωτέρω είναι απαραίτητο να προβλεφθεί ρητά ότι ο δήμος υπεισέρχεται αυτοδικαίως και σε όλες τις εκκρεμείς δίκες του καταργούμενου νομικού προσώπου, εξομοιούμενος με καθολικό διάδοχό τους.

Άρθρο 70

Συγκρότηση Επιτροπής Εκτίμησης Ακινήτων στις Περιφέρειες

Με το άρθρο 13 παρ. 4 του π.δ. 242/1996 (Α' 179) ορίζεται ότι το τίμημα των ακινήτων των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων προς εκποίηση καθορίζεται από επιτροπή που ορίζεται από το νομαρχιακό συμβούλιο. Μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του άρθρου 273 παρ. 1 του ν. 3852/2010 (Α' 87) και κατ' εφαρμογή των κανόνων διαδοχής των οργάνων των Ο.Τ.Α., η αντίστοιχη επιτροπή συγκροτείται από το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο σε επίπεδο Περιφέρειας και όχι Περιφερειακής Ενότητας. Προκειμένου να καταστεί πιο ευέλικτη η λειτουργία αυτών των επιτροπών, κρίνεται σκόπιμο να εισαχθεί η δυνατότητα συγκρότησης περισσοτέρων της μίας επιτροπών εντός της ίδιας περιφέρειας, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας. Με δεδομένο ότι, μετά την έναρξη ισχύος του ν. 3852/2010, σε κάποιες περιπτώσεις, εκδόθηκαν αποφάσεις συγκρότησης επιτροπών ανά Περιφερειακή Ενότητα, λόγω διαφορετικής ερμηνείας της σχετικής διάταξης, ορίζεται ότι οι σχετικές αποφάσεις θεωρούνται νόμιμες, εφόσον δεν πάσχουν ακυρότητας για άλλους λόγους.

Άρθρο 71

Μεταβίβαση σχολικών ακινήτων στους Δήμους

Η προτεινόμενη ρύθμιση επιτελεί ειδικό σκοπό, επ' ωφελεία των δήμων, στους οποίους μεταβιβάζονται αυτοδικαίως, μαζί με τον εξοπλισμό τους, ακίνητα χαρακτηρισμένα, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, στα οικεία ρυμοτομικά σχέδια, ως κατάλληλα για την κάλυψη αναγκών σχολικής στέγης, που με οποιονδήποτε τρόπο έχουν περιέλθει στις πρώην νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις και ανήκαν σε αυτές κατά κυριότητα, χωρίς να έχουν ανεγερθεί σε αυτά, σχολικές μονάδες.

Η εν λόγω διάταξη κρίνεται αναγκαία, καθόσον η αρμοδιότητα ανέγερσης σχολικών μονάδων μεταβιβάσθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 94 του ν. 3852/2010 από τις πρώην νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις στους δήμους της χώρας. Ωστόσο, και επειδή δεν

μεταβιβάσθηκαν τα εμπράγματα δικαιώματα που συνδέονταν με τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες από τις πρώην Ν.Α. στους δήμους, τα ακίνητα τα οποία είχαν περιέλθει στην κυριότητα των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων καθ' οποιονδήποτε τρόπο, με σκοπό την ανέγερση σχολικής στέγης, παρέμειναν στην κυριότητα των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, χωρίς όμως οι τελευταίες να μπορούν να προχωρήσουν στην ανέγερση σχολικών μονάδων.

Για την κτηματολογική τακτοποίηση των άνω ακινήτων, προβλέπεται έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης από τον Συντονιστή οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, με την οποία μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών του οικείου Υποθηκοφυλακείου ή Κτηματολογικού Γραφείου.

Επίσης, με διαπιστωτική πράξη του Συντονιστή ή του ασκούντα χρέη Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης μεταβιβάζονται στους οικείους δήμους και οι σχολικές μονάδες που βρίσκονται στο στάδιο της ανέγερσης, μαζί με τον εξοπλισμό τους μόλις αποπερατωθούν και παραληφθούν νομίμως.

Άρθρο 72

Προθεσμία μεταγραφής αποφάσεων για ακίνητη περιουσία δημοσίων σχολείων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, ορίζεται ότι, μετά την έκδοση της διαπιστωτικής απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για τη μεταβίβαση της ακίνητης περιουσίας των δημοσίων σχολείων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α., κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 1894/1990(Α'110), η μεταγραφή της απόφασης αυτής στα κατά τόπους αρμόδια υποθηκοφυλακία και κτηματολογικά γραφεία γίνεται ατελώς, κατόπιν αιτήματος του αρμόδιου δήμου. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι έχει εκπνεύσει η προθεσμία που έθετε η τελευταία μεταβατική διάταξη του άρθρου 41 του ν. 4257/2014 (Α' 93) και εκκρεμεί η μεταγραφή σχετικών αποφάσεων στα Υποθηκοφυλακία, για τη μεταβίβαση της ακίνητης περιουσίας των δημοσίων σχολείων.

Άρθρο 73

Παραχώρηση χρήσης δημοτικών ακινήτων σε Περιφέρειες

Με το άρθρο 185 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων δόθηκε η δυνατότητα στους δήμους να παραχωρούν δωρεάν κατά χρήση δημοτικά ακίνητα στο Δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, περιλαμβανομένων και των ΟΤΑ β' βαθμού, αλλά και σε νομικά πρόσωπα που ασκούν αποκλειστικά κοινωφελής σκοπούς ή σκοπούς που προάγουν τα τοπικά συμφέροντα. Εντούτοις, από το συνδυασμό του υποκειμενικού πεδίου εφαρμογής της διάταξης με τις εκεί περιοριστικά αναφερόμενες αντικειμενικές προϋποθέσεις που πρέπει να συντρέχουν για να λάβει χώρα μια τέτοια παραχώρηση, προκύπτει ότι δεν είναι δυνατή η δωρεάν παραχώρηση της χρήσης δημοτικών ακινήτων σε περιπτώσεις που αυτό δικαιολογείται μεν από πραγματικές ανάγκες που δεν ήταν όμως δυνατό να

προβλεφθούν κατά την ψήφιση του νόμου.

Αποτέλεσμα αυτού είναι να παραμένουν πολλά από τα δημοτικά ακίνητα αναξιοποίητα χωρίς τη δυνατότητα των κυρίων αυτών, ήτοι των δήμων, να τα επισκευάσουν, συντηρήσουν ή/ και εκμεταλλευτούν κατά τον προορισμό τους. Την ίδια στιγμή, οι Ο.Τ.Α. β' βαθμού έχουν τη δυνατότητα να επισκευάσουν και να αξιοποιήσουν τέτοιου είδους ακίνητα, τα οποία βρίσκονται εντός των διοικητικών τους ορίων. Παράλληλα, υφίσταται μεγάλη ανάγκη για στέγαση των διοικητικών υπηρεσιών των Περιφερειών η οποία καλύπτεται μέσω της μίσθωσης ιδιωτικών χώρων με μεγάλο κόστος για τις Περιφέρειες.

Για τους ανωτέρω λόγους, με την παρούσα ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα στους Δήμους, ύστερα από απόφαση του δημοτικού τους συμβουλίου, να παραχωρήσουν δωρεάν τη χρήση ακινήτων στις Περιφέρειες, στα όρια των οποίων βρίσκονται τα ακίνητα, με σκοπό οι τελευταίες να τα επισκευάσουν και να τα εκμεταλλευτούν είτε για την εξυπηρέτηση δικών τους αναγκών, σχετικών όμως με την προαγωγή της ανάπτυξης της περιοχής, είτε για την ανάπτυξη εντός αυτών κοινών δράσεων με τους Δήμους, οι οποίες θα έχουν κοινωφελή χαρακτήρα, προς όφελος των κατοίκων των τοπικών κοινωνιών. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται τόσο η εξουικονόμηση πόρων όσο και η αξιοποίηση ανεκμετάλλευτων κτιρίων τα οποία θα επισκευάζονται και θα χρησιμοποιούνται για μακρό χρόνο για την εξυπηρέτηση κοινού οφέλους.

Άρθρο 74

Τροποποίηση της παρ. 1α του άρθρου 100 του ν. 3852/2010

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διεύρυνση του θεσμικού πλαισίου για τη σύναψη προγραμματικών συμβάσεων ώστε να συμπεριληφθεί στο αντικείμενό τους και η υλοποίηση προμηθειών κάθε είδους. Η προσθήκη αυτή κρίνεται αναγκαία καθώς η μη συμπεριληψη μέχρι τώρα των προμηθειών στο αντικείμενο των προγραμματικών συμβάσεων δυσχεραίνει τη συνεργασία και τις συνέργειες μεταξύ των φορέων στους οποίους ο νόμος παρέχει τη δυνατότητα να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις προς επίτευξη του σκοπού ανάπτυξης μιας περιοχής.

Περαιτέρω, με την ρύθμιση αυτή διευρύνεται το υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της διάταξης αυτής, ώστε να μπορούν πλέον να συμμετέχουν ως κύριοι συμβαλλόμενοι σε προγραμματικές συμβάσεις τόσο τα δίκτυα Δήμων και Περιφερειών του άρθρου 101 του ν.3852/2010 όσο και η Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης - Αποχέτευσης. Τούτο θα αποβεί ιδιαίτερα χρήσιμο για τη διευκόλυνση των συνεργασιών με τα νομικά αυτά πρόσωπα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους.

Τέλος, προς εναρμόνιση της διάταξης αυτής με το άρθρο 28 του ν. 4325/2015, αντικαθίσταται το δεύτερο εδάφιον της παρ. 1^α του άρθρου 100 ώστε πλέον στις προγραμματικές συμβάσεις που μετέχει το Δημόσιο να μπορεί να εκπροσωπείται από το Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Εννοείται ότι μέχρι το διορισμό συντονιστή οι αρμοδιότητες αυτού, άρα και η παρούσα, ασκούνται από τον ασκούντα καθήκοντα Γενικού Γραμματέα.

- 51 -
Άρθρο 75

Τροποποίηση άρθρου 69Ε του ν. 4270/2014

Με το άρθρο 69Ε του ν. 4270/2014, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4337/2015, προβλέπεται ότι οι ΟΤΑ μπορούν να εκδίδουν συμψηφιστικά εντάλματα ένεκα κατασχέσεων σε βάρος τους για την τακτοποίηση εκκρεμοτήτων στη δημοσιονομική τους μεταχείριση. Επιπλέον ορίστηκε ότι με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών δύναται να καθορίζονται και άλλες περιπτώσεις τακτοποίησης εκκρεμοτήτων με την έκδοση συμψηφιστικών ενταλμάτων. Εντούτοις και δεδομένου ότι για την εποπτεία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης αρμόδιο είναι το Υπουργείο Εσωτερικών, κρίνεται σκόπιμο να προβλεφθεί ότι ειδικά για τους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και τα ν.π.δ.δ. αυτών, οι νέες αυτές περιπτώσεις τακτοποίησης εκκρεμοτήτων με την έκδοση συμψηφιστικών ενταλμάτων θα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών. Με τον τρόπο αυτό το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών, το οποίο έχει μια γενικότερη επίγνωση των οικονομικών ζητημάτων των ΟΤΑ, θα μπορεί να εισηγείται ή σε κάθε περίπτωση να συναποφασίζει επί των περιπτώσεων που κρίνεται αναγκαία η ρύθμιση της δυνατότητας έκδοσης συμψηφιστικών ενταλμάτων.

Άρθρο 76
Προγραμματικές συμβάσεις Ο.Τ.Α. με σκοπό την απομάκρυνση πυλώνων υψηλής τάσεως

Με τη ρύθμιση αυτή, λαμβάνεται μέριμνα εκ μέρους του νομοθέτη για τη διαμόρφωση όρων προστασίας της δημόσιας υγείας, με την παροχή δυνατότητας σύναψης προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού με τη Δ.Ε.Η. ή/ και με τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) Α.Ε. με στόχο την απομάκρυνση πυλώνων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης από κατοικημένες περιοχές. Με τον τρόπο αυτό, αφενός παρέχεται η δυνατότητα σύναψης των εν λόγω προγραμματικών συμβάσεων, καλύπτοντας το σχετικό νομοθετικό κενό, αφετέρου παρέχεται η δυνατότητα συμφυλιωτικής επίλυσης του ζητήματος μεταξύ Ο.Τ.Α. και παρόχου ηλεκτρικής ενέργειας, χωρίς να απαιτείται η προσφυγή στη δικαιοσύνη για τη διευθέτηση του ζητήματος, πρακτική που μπορεί

να οδηγήσει σε ατέρμονες δικαστικές διαμάχες, χωρίς άμεση επίλυση του προβλήματος.

Άρθρο 77
Χρήση ρυμουλκούμενων από Δήμους για αποκομιδή απορριμμάτων.

Τα οχήματα της καθαριότητας των δήμων με ρυμουλκά και ρυμουλκούμενα διέπονται από τις διατάξεις της Υ.Α. A2/29542/5347/9.8.1991 (ΦΕΚ 707 Β'), η οποία τροποποιήθηκε το 2008 με την Κ.Υ.Α. A12/34448/2769 (ΦΕΚ 1112 Β' 13.6.2008), όπου προβλέπονται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση αδειών κυκλοφορίας αποκομιδής απορριμμάτων α) σε Συνδέσμους Δήμων ή Κοινοτήτων και β) σε Ανώνυμες Εταιρείες ΟΤΑ.

Επί αυτών των ρυθμίσεων εκδόθηκε η Υ.Α. A12/37707/3600 (ΦΕΚ 1692 Β' 29.7.2011), η οποία προβλέπει «την κατεξαίρεση προσάρτηση δύο ρυμουλκούμενων οχημάτων σε κάθε ΦΙΧ αυτοκίνητο των 4.000 kg ιδιοκτησίας των ΦοΔΣΑ και αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση των σκοπών τους (προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, επεξεργασία, αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων)».

Το ζήτημα που προκύπτει είναι ότι η διάταξη αυτή γραμματικά ισχύει για τους ΦοΔΣΑ (δηλ. Συνδέσμους και Α.Ε.), αλλά δεν επεκτείνεται και στους Δήμους καθαυτούς. Οι Δήμοι ωστόσο διατηρούν εκ του νόμου την αρμοδιότητα της αποκομιδής των απορριμμάτων.

Για να επιλυθεί το πρακτικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα πλείστοι Δήμοι, προτείνεται με την παρούσα διάταξη επέκταση της ισχύος των διατάξεων της Υ.Α. A12/37707/3600 ΦΕΚ 1692/29.7.2011 πέραν των ΦοΔΣΑ και στις υπηρεσίες καθαριότητας των Δήμων.

Άρθρο 78

Κάλυψη από ΟΤΑ δαπανών ταφής θανόντων και ανακομιδής οστών οικονομικά αδύναμων προσώπων

Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στους δήμους, κατόπιν απόφασης του δημοτικού συμβουλίου, να πραγματοποιούν δαπάνες ταφής προσώπων, τα οποία εν ζωή βρίσκονταν σε οικονομική αδυναμία ή είχαν την ιδιότητα πρόσφυγα ή είχαν αιτηθεί την αναγνώριση της ιδιότητας αυτής, των οποίων οι συγγενείς που ενδεχομένως υπάρχουν έχουν δηλώσει επίσης οικονομική αδυναμία να καλύψουν τις δαπάνες αυτές ή δεν μπορούν να ανευρεθούν. Περαιτέρω, σε περίπτωση που οι πιστώσεις του δήμου δεν επαρκούν για την κάλυψη των εν λόγω δαπανών και αυτό βεβαιώνεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, παρέχεται η παραπάνω δυνατότητα στην οικεία περιφέρεια. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να παρασχεθεί η δυνατότητα στους ΟΤΑ εφόσον μπορούν και θέλουν να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση του μείζονος και ιδιαιτέρα ευαίσθητου ζητήματος, που είναι η μακρά παραμονή άταφων σορών πολιτών ή προσφύγων και η ανακομιδή των οστών τους.

Άρθρο 79

Ρυθμίσεις για τη λειτουργία των Δικτύων δήμων και περιφερειών

Τα δίκτυα δήμων και περιφερειών, όπως ρυθμίζονται στο άρθρο 101 του ν. 3852/2010, συνιστούν ένα θεσμικό εργαλείο της αυτοδιοίκησης για την καλύτερη

λειτουργία της και την καλλιέργεια της συνεργασίας μεταξύ Δήμων και Περιφερειών. Ο σκοπός του Δικτύου, ως μη κερδοσκοπικής εταιρείας, αποδίδει την αναγκαιότητα λειτουργίας στη βάση της δημιουργίας δομών συνεργασίας ως πρώτιστο στόχο. Στην κατεύθυνση αυτή, θα πρέπει να παρέχονται εκ του νόμου οι δυνατότητες εκείνες για την αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ των Δήμων που συναποτελούν το Δίκτυο, καθώς και με άλλους Δήμους και Περιφέρειες. Εντούτοις, αν και επιθυμητή, η ως άνω ενίσχυση των δομών συνεργασίας, προσκρούει συχνά σε ρυθμιστικά και λειτουργικά προβλήματα που ανακύπτουν λόγω του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου. Με την παρούσα ρύθμιση, επιδιώκεται η επίλυση ορισμένων καίριων, λειτουργικών και ουσιαστικών ζητημάτων, μέσω της εξειδίκευσης του υφιστάμενου πλαισίου λειτουργίας των Δικτύων Δήμων και Περιφερειών, με σκοπό την ενίσχυση των δυνατοτήτων συνεργασίας και ιδιαίτερα της παροχής υπηρεσιών προς τα μέλη των Δικτύων.

Ειδικότερα, με την πρώτη παράγραφο παρέχεται η δυνατότητα στα Δίκτυα δήμων και περιφερειών να παρέχουν Τεχνική Βοήθεια και να υποστηρίζουν δήμους ή περιφέρειες μέλη τους, που είναι δικαιούχοι έργων των Περιφερειακών και Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται η παροχή επιστημονικά τεκμηριωμένης υποστήριξης στους δικαιούχους των προγραμμάτων, δυνατότητα που θα καταστήσει ευχερέστερη την ένταξη στα προγράμματα αυτά και αποτελεσματικότερη την εκτέλεση των αντίστοιχων έργων. Η ανωτέρω υποστήριξη, ωστόσο, θα ήταν ατελής αν δεν παρεχόταν και μια αντίστοιχη διευκόλυνση στους φορείς αυτούς να παρέχουν πραγματική βοήθεια στα μέλη τους, μέσω της αποστολής εξειδικευμένου επιστημονικού προσωπικού στους τόπους εκτέλεσης των έργων. Για το λόγο αυτό, με την δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου παρέχεται η δυνατότητα στα Δίκτυα, στο πλαίσιο πάντοτε της παροχής τεχνικής υποστήριξης για την υλοποίηση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ν. 4314/2014, να συνάπτουν συμβάσεις μίσθωσης έργου κατ' εφαρμογή της εξαίρεσης της παρ. 8 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997. Επιπλέον, στο πλαίσιο της εκτέλεσης των ως άνω έργων παρέχεται η δυνατότητα στα Δίκτυα να συνάπτουν και συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, τηρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 21 του ν. 2190/1994. Τέλος, διευκρινίζεται ότι η εξαίρεση της περ. κζ' της ΠΥΣ 33/2006 εφαρμόζεται και στην περίπτωσή που τα Δίκτυα δήμων και περιφερειών παρέχουν τεχνική βοήθεια για την εκτέλεση έργων ενταγμένων σε Επιχειρησιακά Προγράμματα, καθώς και εν προκειμένω πρόκειται για έργα που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ενωσιακών προγραμμάτων.

Με την ανωτέρω ενίσχυση των υποδομών λειτουργίας των Δικτύων επιδιώκεται η διευκόλυνση των θεσμικών υποχρεώσεων που έχουν οι Ο.Τ.Α. για την παροχή υπηρεσιών προς τους δημότες και την προώθηση αναπτυξιακών έργων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

«Διατάξεις σχετικές με το προσωπικό των Ο.Τ.Α. και των νομικών προσώπων αυτών»

Άρθρο 80

Διορισμός καταταγέντων σε πίνακες διοριστέων του ΑΣΕΠ σε περίπτωση κατάργησης ή λύσης των νομικών προσώπων ΟΤΑ στα οποία έχουν κατανεμηθεί.

Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται το θέμα των καταταγέντων σε πίνακα διοριστέων του ΑΣΕΠ για τους οποίους ενώ έχουν εκδοθεί αποφάσεις κατανομής, δεν μπορούν εντούτοις να διοριστούν λόγω κατάργησης των αρχικών φορέων διορισμού τους. Με το ν. 3833/2010 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, επεβλήθησαν περιορισμοί στις προσλήψεις στο δημόσιο και τους ΟΤΑ. Οι διορισμοί των επιτυχόντων σε προκηρύξεις ΑΣΕΠ τους ΟΤΑ γίνονται κατόπιν έκδοσης απόφασης κατανομής, ενώ για τους ΥΕ και τους ΔΕ είχαν ανασταλεί πλήρως μέχρι 31/12/2016. Με το ν.3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης») προβλέφθηκε η συγχώνευση Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Ιδιωτικού Δικαίου των ΟΤΑ ή η κατάργησή τους και η μεταφορά της αρμοδιότητάς τους (μαζί με προσωπικό τους) στο Δήμο ή σε νομικό πρόσωπο του δήμου για να ασκηθεί με αυτό τον τρόπο.

Στην περίπτωση λοιπόν της κατάργησης νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου των ΟΤΑ, οι διοριστέοι σε αυτά από παλαιές προκηρύξεις πρέπει να τοποθετούνται σε κενές θέσεις του φορέα που αναλαμβάνει να ασκήσει την αρμοδιότητα. Υπάρχουν όμως περιπτώσεις στις οποίες ο φορέας υποδοχής δεν διαθέτει τον απαιτούμενο αριθμό κενών οργανικών θέσεων στις οποίες θα μπορούσαν να τοποθετηθούν οι ως άνω διοριστέοι. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4305/2014 (Α' 237) δεν παρέχεται πλέον δυνατότητα διορισμού σε συνιστώμενη προσωποπαγή θέση. Επειδή όμως ο διορισμός των ανωτέρω είναι υποχρεωτικός (παρ. 16 του αρ. 17 του ν. 2190/1994) και προς αντιμετώπιση του προβλήματος, είναι αναγκαία η τοποθέτησή τους σε προσωρινές (έως την σύσταση νέων οργανικών) προσωποπαγίες θέσεις με παράλληλη δέσμευση κενής οργανικής θέσης της ίδιας κατηγορίας για όσο χρόνο υφίσταται η προσωποπαγής θέση. Αντίστοιχα, για τους ιδιωτικού δικαίου Αορίστου Χρόνου (ΙΔΑΧ), η τοποθέτηση θα γίνεται σε προσωποπαγίες θέσεις, καθώς στους δήμους ή στα ΝΠΔΔ -φορείς οι οποίοι θα υποδεχτούν τους ως άνω διοριστέους- δεν προβλέπονται οργανικές θέσεις ΙΔΑΧ.

Άρθρο 81

Διορισμοί βάσει πινάκων οριστικών αποτελεσμάτων του ΑΣΕΠ που έχουν εκδοθεί από 1.1.2009 έως 31.12.2015

Η υφιστάμενη, εδώ και πολλά έτη, αναστολή των προσλήψεων έχει αποτελέσει την αιτία μακροχρόνιας καθυστέρησης ολοκλήρωσης των διαδικασιών πρόσληψης των καταταγέντων σε πίνακες διοριστέων, βάσει των πινάκων οριστικών αποτελεσμάτων που έχουν εκδοθεί μεταξύ των ετών 2009 έως 2015. Κατά το διάστημα αυτό, είναι ευνόητο να έχουν μεταβληθεί σημαντικά οι οργανικές και λειτουργικές ανάγκες των Ο.Τ.Α. α' βαθμού που είχαν υποβάλει τις σχετικές αιτήσεις. Η πρόσληψη των καταταγέντων στους οριστικούς πίνακες διοριστέων αποτελεί, σε κάθε περίπτωση, υποχρέωση της Πολιτείας, βάσει της κείμενης σχετικής νομοθεσίας και γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου.

Η υποχρεωτική αναπλήρωση, ωστόσο, των θέσεων που δεν θα καλυφθούν από τους καταταγέντες στους οριστικούς πίνακες, ακόμη και σε περιπτώσεις όπου δεν υφίσταται πλέον η συγκεκριμένη οργανική ανάγκη των Ο.Τ.Α. που είχαν αιτηθεί την πλήρωση των σχετικών θέσεων, θα επιβαρύνει τους Ο.Τ.Α. με προσωπικό που ενδεχομένως δεν είναι πλέον απαραίτητο, ενώ θα καταστήσει ιδιαίτερα δυσχερή -ή και παντελώς αδύνατη- την πλήρωση θέσεων, βάσει της προβλεπόμενης διαδικασίας, σε ειδικότητες όπου σήμερα υπάρχουν λειτουργικά κενά και σχετική υπηρεσιακή ανάγκη. Για το λόγο αυτό, με τη διάταξη της παρ. 1 και για λόγους επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, προβλέπεται η άρση της υποχρεωτικότητας αναπλήρωσης των θέσεων που δεν θα καλυφθούν από τους πίνακες οριστικών αποτελεσμάτων που εκδόθηκαν μεταξύ των ετών 2009 και 2015.

Ο ίδιος δικαιοπολιτικός λόγος καθιστά αναγκαία την πρόβλεψη της παρ. 2, αναφορικά με τους υπαλλήλους που θα προσληφθούν βάσει των ανωτέρω πινάκων οριστικών αποτελεσμάτων. Ειδικότερα, με δεδομένο ότι οι προσλαμβανόμενοι αυτοί κατατάσσονται σε οργανικές θέσεις στις οποίες ενδεχομένως δεν υφίσταται πλέον αντίστοιχη οργανική, λειτουργική ανάγκη του οικείου Ο.Τ.Α. α' βαθμού, δίνεται η δυνατότητα σε αυτούς να αιτηθούν τη μετάταξη ή απόσπασή τους, ακόμη και πριν από τη συμπλήρωση της υποχρεωτικής διετούς παραμονής και δοκιμαστικής υπηρεσίας στις θέσεις στις οποίες προσλαμβάνονται, με την πρόβλεψη ότι η δοκιμαστική αυτή υπηρεσία θα διανυθεί υποχρεωτικά στους φορείς υποδοχής, οι οποίοι με τη σειρά τους, στην περίπτωση αυτή, θα αποκτήσουν τη δυνατότητα να καλύψουν, υποδεχόμενοι τους υπαλλήλους αυτούς, δικά τους οργανικά κενά, τα οποία σήμερα αδυνατούν να καλύψουν, λόγω της συνεχιζόμενης αναστολής προσλήψεων.

Άρθρο 82

Κάλυψη οργανικών θέσεων σε Ο.Τ.Α. α' βαθμού από προσωπικό που κατατάχθηκε σε προσωρινούς πίνακες διοριστέων του Α.Σ.Ε.Π. και απασχολήθηκε, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 21 παρ. 4 του ν. 3584/2007

Η αναστολή προσλήψεων, που έχει επιβληθεί επί σειρά ετών στους ΟΤΑ έχει δημιουργήσει πολλαπλά προβλήματα στην λειτουργία των υπηρεσιών, καθώς το προσωπικό, που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησης, δυσχερώς αντικαθίσταται με νέο προσωπικό, ενώ είναι προφανές ότι το νέο προσωπικό χρειάζεται χρόνο και εκπαίδευση, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθεί πλήρως στα καθήκοντα της νέας θέσης του.

Η καθυστέρηση διορισμού των επιτυχόντων προκηρύξεων προγενέστερων ετών, η οποία σε πολλές περιπτώσεις αγγίζει ακόμα και τα 8 έτη, έχει οδηγήσει στην παράταση της απασχόλησης όσων περιλήφθηκαν στους πίνακες των προσωρινά διοριστέων, που απασχολούνται σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 21 παρ. 4 του ν. 3584/2007. Ειδικότερα, δεδομένου ότι η εν λόγω διάταξη ορίζει ότι οι υπηρεσίες των όσων προσλαμβάνονται βάσει των προσωρινών πινάκων διοριστέων θα παρασχεθούν, μέχρι την προηγουμένη της δημοσίευσης των ατομικών πράξεων διορισμού των περιλαμβανόμενων στον οριστικό πίνακα διοριστέων, η αναστολή των διορισμών είχε ως αποτέλεσμα την παραμονή των, προσωρινά διοριστέων, επί

σειρά ετών στην υπηρεσία τους και την κάλυψη, από τους εργαζόμενους αυτούς βασικών λειτουργικών αναγκών των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίες με την πάροδο των ετών είναι ευνόητο να έχουν σήμερα, σε πολλές περιπτώσεις, διαφοροποιηθεί.

Με την προτεινόμενη διάταξη αξιοποιείται η ήδη προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του ν. 3320/2005 διαδικασία των κυλιόμενων πινάκων, με τη διαφορά ότι εν προκειμένω προκρίνεται, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, που συνδέονται με την ομαλή και αδιατάρακτη κάλυψη των σχετικών λειτουργικών αναγκών των ΟΤΑ, με τη συνέχιση της παροχής των αντίστοιχων υπηρεσιών, από προσωπικό που έχει ήδη απασχοληθεί επί μακρόν στις θέσεις αυτές και διαθέτει ήδη πολύτιμη εμπειρία και εκπαίδευση. Με την προτεινόμενη διαδικασία, οι ΟΤΑ θα μπορέσουν να ζητήσουν την ταχεία και λυσιτελή κάλυψη τυχόν αναγκαίων πρόσθετων θέσεων, με προσωπικό που θα έχει περιληφθεί στους ήδη εκδοθέντες προσωρινούς πίνακες των αντίστοιχων προκηρυξεων, ώστε την απαραίτητη προϋπόθεση ότι έχουν αποδείξει ότι διαθέτουν τα απαιτούμενα από την οικεία προκήρυξη τυπικά προσόντα.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται εξουκονόμηση δαπανών, αφού δεν απαιτείται πλέον η διενέργεια νέας προκήρυξης, ενώ αξιοποιείται πλήρως το προσωπικό, το οποίο πράγματι παρείχε τις υπηρεσίες του επί σειρά ετών και έχει αποκτήσει εμπειρία, που μπορεί να αξιοποιηθεί πλήρως από τους ΟΤΑ, που ζητούν την κάλυψη των θέσεων.

Άρθρο 83

Κατάταξη προσωπικού σε συγχωνευθέντες ΦΟΔΣΑ

Με τα άρθρα 13 και 16 του ν. 4071/2012 (ΦΕΚ Α' 85), ρυθμίστηκε η διαδικασία της υποχρεωτικής συγχώνευσης των συνδέσμων που έχουν συσταθεί ως ΦΟΔΣΑ ή ανώνυμες εταιρείες ή άλλες επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Ο.Τ.Α., κατά κλάδο ή τομέα, που ασκούν αρμοδιότητες ΦΟΔΣΑ, σε ένα Περιφερειακό Σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ, με αυτοδίκαιη μεταφορά όλου του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των συγχωνευόμενων νομικών προσώπων, στο νέο σύνδεσμο. Η μεταφορά του προσωπικού ολοκληρωνόταν, κατά το άρθρο 17 του ως άνω νόμου, με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης της πράξης κατάταξης, που εξέδιδε το αρμόδιο προς διορισμό όργανο, σε κενές οργανικές θέσεις ή, σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων, σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις. Σκοπός του νόμου ήταν να συνεχιστεί απρόσκοπτα η δραστηριότητα των συγχωνευθέντων νομικών προσώπων από τον νέο Περιφερειακό Σύνδεσμο ΦΟΔΣΑ και, για το λόγο αυτό, προβλέφθηκε μεταξύ άλλων και η αυτοδίκαιη μεταφορά του συνόλου του προσωπικού, ενώ, για τους απασχολούμενους με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, προβλέφθηκε η δυνατότητα κατάταξης τους σε θέσεις εργασίας αορίστου χρόνου. Για τη νομιμότητα της κατ' εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων κατάταξης προσωπικού, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, αρκεί το πραγματικό γεγονός της απασχόλησης και με απλή σχέση εργασίας αορίστου χρόνου, καθώς σκοπός του νόμου είναι η αντιμετώπιση του ανακύπτοντος ζητήματος της απώλειας μακροχρόνιας κατά κανόνα, εργασίας των υπαλλήλων στα

συγχωνευθέντα νομικά πρόσωπα, καθώς και η αξιοποίηση της αποκτηθείσας εμπειρίας τους. Στο σύνολο δε των συγχωνευόμενων δημοτικών ή περιφερειακών νομικών προσώπων έχουν εφαρμοστεί ίδιες διατάξεις προς εξυπηρέτηση του ανωτέρω σκοπού (άρθρο 269 v. 3463/2006, άρθρο 69 v. 3801/2009, άρθρο 109 3852/2010). Η εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων είχε ως αποτέλεσμα να καταταγούν οι εργαζόμενοι που μεταφέρθηκαν, σε θέσεις εργασίας αορίστου χρόνου και να συνεχίσουν να απασχολούνται και να αμείβονται στο πλαίσιο έγκυρων συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας (ΕφΔωδ 31/2014, ΕΛΣυν Τμ. I. Πράξη 138/2012, 48/2012, 6/2012, 165/2011, 208/2011, 218/2010, Γνωμ ΝΣΚ 194/2013, 203/2012).

Ωστόσο, εργαζόμενοι των οποίων η πραγματική φύση της απασχόλησης τους ήταν επίσης αυτή της εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, δεν συμπεριλήφθηκαν αναιτιολόγητα στις πράξεις κατάταξης των οργάνων διορισμού, παρά το γεγονός ότι σε αρκετές περιπτώσεις η σχέση εργασίας αορίστου χρόνου που τους συνδέει με τα νομικά πρόσωπα ΦΟΔΣΑ είχε διαγνωσθεί και δικαστικώς ή βεβαιώνεται και από τους ίδιους τους εργοδότες τους.

Με την προτεινόμενη διάταξη αποσαφηνίζεται η δυνατότητα των εργαζομένων, που κατά τη συγχώνευση των νομικών προσώπων της παρ. 1 του άρθρου 13 v. 4071/2012 απασχολούνται με σχέσεις εργασίας αορίστου χρόνου και συνεχίζουν μέχρι και σήμερα να απασχολούνται στους Περιφερειακούς Συνδέσμους, να καταταγούν σε θέσεις εργασίας αορίστου χρόνου με την έκδοση πράξης κατάταξης του οργάνου διορισμού των περιφερειακών συνδέσμων, η οποία έχει διαπιστωτικό χαρακτήρα.

Άρθρο 84

Αναπλήρωση Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων Ο.Τ.Α.

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, δίνεται η δυνατότητα αναπλήρωσης των Γενικών Διευθυντών των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. β' βαθμού, κατ' αντιστοιχία με τα όσα ισχύουν και για τους Γενικούς Διευθυντές του Δημοσίου, για λόγους ίσης μεταχείρισης με αυτούς, αλλά και για λόγους εύρυθμης λειτουργίας των Ο.Τ.Α.

Άρθρο 85

Αποσπάσεις προσωπικού

Με τις διατάξεις των άρθρων 64 του ν. 1416/1984 και 19 παρ. 2β' του ν. 2344/1995, δόθηκε η δυνατότητα απόσπασης υπαλλήλων, από φορείς του δημοσίου, σε Ο.Τ.Α. και στις υπηρεσίες των πρώην νομαρχιακών διοικήσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές αξιοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό, ιδίως σε περιπτώσεις νησιωτικών και ορεινών δήμων, προκειμένου να καλυφθούν σιβαρά υπηρεσιακά κενά, που, για διάφορους λόγους, δεν ήταν δυνατόν να καλυφθούν με προσλήψεις νέου προσωπικού. Ειδικά κατά το διάστημα της, ισχύουσας ακόμη, αναστολής προσλήψεων, οι εν λόγω ρυθμίσεις αποτέλεσαν και αποτελούν, σε πολλές περιπτώσεις, τη μοναδική δυνατότητα των οικείων Ο.Τ.Α. να ανταποκριθούν σε βασικές υπηρεσιακές τους

ανάγκες, για την κάλυψη των οποίων δεν διέθεταν συχνά ούτε έναν υπάλληλο με την αντίστοιχη ειδικότητα ή κλάδο. Δεδομένου, ωστόσο, ότι οι ρυθμίσεις αυτές θέτουν συγκεκριμένο ανώτατο χρονικό όριο διάρκειας των αντίστοιχων αποσπάσεων, το δε ισχύον καθεστώς περί αποσπάσεων θέτει την προϋπόθεση παρέλευσης διαστήματος μιας τριετίας από απόσπαση σε απόσπαση, σε πολλές περιπτώσεις, οι οικείοι Ο.Τ.Α. (ιδίως οι μικροί νησιωτικοί και ορεινοί δήμοι) βρίσκονται προ της πιθανότητας να στερηθούν τους υπαλλήλους αυτούς και να περιέλθουν σε απόλυτη αδυναμία κάλυψης των σχετικών, πολύ βασικών συνήθως, υπηρεσιακών τους αναγκών. Με τη ρύθμιση του άρθρου 81, δίνεται η δυνατότητα στους υπαλλήλους που έχουν αποσπαστεί σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις, να αιτηθούν εκ νέου την απόσπασή τους, χωρίς να απαιτείται η παρέλευση τριετίας από τη λήξη της προηγούμενης απόσπασης. Επίσης, για τους ίδιους δικαιοπολιτικούς λόγους, προβλέπεται ότι αποσπάσεις που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί, σύμφωνα με τα ανωτέρω, θεωρούνται νόμιμες.

Άρθρο 86

Αντικατάσταση της παρ. 5 του άρθρου 163 του ν. 3584/2007

Με την ανωτέρω τροποποίηση δίνεται η δυνατότητα και στους υπαλλήλους των ΟΤΑ α' και β' βαθμού να αποσπώνται ως ειδικοί σύμβουλοι – ειδικοί συνεργάτες και επιστημονικοί συνεργάτες Δημάρχου ή Προέδρου Συνδέσμου, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί.

Άρθρο 87

Δυνατότητα επέκτασης ωραρίου προσωπικού Ο.Τ.Α. με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου

Με την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4368/2016 (Α' 21), προβλέφθηκε η δυνατότητα επέκτασης του ωραρίου των εργαζομένων στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού ή σε νομικά πρόσωπα αυτών, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου και η μετατροπή αυτού από μερικής σε πλήρους απασχόλησης. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώχθηκε η αντιμετώπιση σοβαρών λειτουργικών αναγκών των οικείων φορέων με πληρέστερη αξιοποίηση του υπάρχοντος δυναμικού, ενόψει και των δυσχερειών που προκαλούνται από την υφιστάμενη αναστολή των προσλήψεων, υπό τις απαραίτητες, σε κάθε περίπτωση, προϋποθέσεις της λήψης της σχετικής απόφασης από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο ή το Διοικητικό Συμβούλιο του οικείου νομικού προσώπου και της διαπίστωσης ότι υφίστανται οι απαραίτητοι προς τούτο πόροι. Για λόγους ισότιμης μεταχείρισης και προς αντιμετώπιση αντίστοιχων αναγκών, με τη ρύθμιση του άρθρου προβλέπεται η εφαρμογή της διάταξης αυτής και στους Ο.Τ.Α. β' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών. Επίσης, η εφαρμογή της ρύθμισης επεκτείνεται δυνητικά και στους εργαζόμενους με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, δεδομένου ότι και στην περίπτωση των εργαζομένων

αυτών, οι λειτουργικές ανάγκες που κλήθηκαν να εξυπηρετούν μπορεί σε πολλές περιπτώσεις, να απαιτούν τη διάθεση περισσότερων ωρών εργασίας. Τέλος, με την προσθήκη της περ. γ' δίνεται και για λόγους αποτελεσματικότερης κάλυψης των αναγκών καθαριότητας στις σχολικές αιθουσές, δίνεται η δυνατότητα ανάθεσης, σε καθαριστές/καθαριστριες σχολικών, κτιρίων των οποίων το ωράριο έχει επεκταθεί, καθηκόντων καθαρισμού σχολικών μονάδων και πέραν αυτών, στις οποίες είχαν αρχικώς τοποθετηθεί.

Άρθρο 88

Τροποποίηση της παρ. 8 του άρθρου 26 του ν. 4325/2015

Με τη ρύθμιση αυτή διορθώνεται φραστική αβλεψία της διάταξης του άρθρου 26 παρ. 8 του ν. 4325/2015.

Άρθρο 89

Ρύθμιση θεμάτων προσωπικού για εκτέλεση έργων με αυτεπιστασία

Με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 40 του ν. 4024/2011, η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού για τις ανάγκες εκτέλεσης έργων με αυτεπιστασία υπήχθη σε ένα πολύπλοκο σύστημα επλογής και διάθεσης προσωπικού, μέσα από ένα ετήσιο κυλιόμενο πίνακα ανέργων εγγεγραμμένων στα μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ., με εμπλοκή στη διαδικασία τόσο του εν λόγω Οργανισμού όσο και του Α.Σ.Ε.Π. Ο σχεδιασμός και έλεγχος σε κεντρικό επίπεδο, αλλά και οι αδυναμίες πρόβλεψης του συνόλου των αναγκών των Ο.Τ.Α. σε σχέση με την εκτέλεση των έργων (π.χ. απαιτούμενες ειδικότητες) κατέστησαν την προβλεπόμενη διαδικασία αναποτελεσματική και, ως εκ τούτου, στην πράξη ανενεργή, με αποτέλεσμα οι Ο.Τ.Α. να μην εξυπηρετούνται, αφού δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος πρόσληψης του προσωπικού αυτού. Με την κατάργηση της παρ. 6 του άρθρου 40, επαναφέρεται σε ισχύ το άρθρο 209 του ν. 3584/2007 (Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών Υπαλλήλων), το οποίο προβλέπει μία ευέλικτη διαδικασία, κατάλληλη για τις ανάγκη έγκαιρης και αποτελεσματικής κάλυψης των σχετικών αναγκών.

Άρθρο 90

Σύνθεση πειθαρχικών συμβουλίων προσωπικού ΟΤΑ α' βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών

Με το άρθρο 146 Β παρ. 2 του 3528/2007 (Α' 26), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 4057/2012 (Α' 54) και τον ν. 4325/2015 (Α' 47) και ισχύει, ορίζεται ότι τα πρωτοβάθμια Πειθαρχικά Συμβούλια του Δημοσίου είναι πενταμελή. Το πρώτο μέλος (περίπτωση α') προέρχεται από το δικαστικό σώμα, το δεύτερο μέλος (περίπτωση β') είναι εκπρόσωπος του Νομικού Συμβουλίου του κράτους και ως τρίτο μέλος (περίπτωση γ') μετέχει προϊστάμενος Διεύθυνσης Υπουργείου,

Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή ΟΤΑ β' βαθμού.

Με το άρθρο πέμπτο του παρ. 3(4) του ν. 4057/2012, τα ανωτέρω Πειθαρχικά Συμβούλια καθίστανται αρμόδια και για το προσωπικό των ΟΤΑ α' βαθμού. Σε αυτή την περίπτωση ως τρίτο μέλος, αντίστοιχα με το Δημόσιο, συμμετέχει προϊστάμενος Διεύθυνσης Δήμου. Ωστόσο, λόγω παραδρομής στην συγκεκριμένη διάταξη (παράγραφος 3 (4)) αναγράφεται εσφαλμένα η περίπτωση β' της παραγράφου 2 (δηλαδή το μέλος που προέρχεται από το Νομικό Συμβούλιο του κράτους) του άρθρου 146 Β, αντί του ορθού που είναι η περίπτωση γ'.

Η ανωτέρω διόρθωση κρίνεται επιβεβλημένη, καθώς είναι φανερό ότι ο νομοθέτης δεν ήθελε να διαφοροποιήσει τη σύνθεση του οργάνου ως προς την περίπτωση α' (μέλος προερχόμενο από το δικαστικό σώμα) ή την περίπτωση β' (μέλος προερχόμενο από το Νομικό Συμβούλιο του κράτους) αλλά ως προς την περίπτωση γ' (προϊστάμενος διεύθυνσης ΟΤΑ α').

Άρθρο 91

Ανάθεση καθηκόντων σε υπαλλήλους Περιφερειακών Ενοτήτων νησιωτικών περιοχών

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς ως προς τις προσλήψεις προσωπικού αλλά και τις αυξημένες ιδιαιτερότητες των νησιωτικών περιοχών, παρέχεται, με απόφαση του αρμοδίου Οργάνου, η δυνατότητα ανάθεσης καθηκόντων σε υπαλλήλους άλλης Περιφερειακής Ενότητας από αυτή που έχουν τοποθετηθεί, προκειμένου να διασφαλίζεται η κάλυψη των υφιστάμενων κενών ως προς την ουσιαστική άσκηση των αρμοδιοτήτων σε νησιωτικούς δήμους, με αξιοποίηση της εμπειρίας αυτών. Με τον τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η ορθολογική κατανομή του διαθέσιμου προσωπικού, με κριτήριο την κάλυψη των πραγματικών και ιδιαιτερών αναγκών των νησιωτικών δήμων, ιδίως κατά την τουριστική περίοδο, κατοχυρώνονται τα δικαιώματα των υπαλλήλων στους οποίους θα ανατεθούν καθήκοντα, αφού τίθεται περιορισμός στο χρόνο απασχόλησής τους, και μάλιστα, με εκλογικευμένο και προβλέψιμο δημοσιονομικό κόστος

Άρθρο 92

Επιλογή προϊσταμένων στους ΟΤΑ α' βαθμού

Με την παρούσα διάταξη ρυθμίζεται το θέμα των χρονικών περιορισμών που αφορούν στην έκδοση προκήρυξης θέσεων προϊσταμένων οργανικών μονάδων των ΟΤΑ Α' Βαθμού, προκειμένου, κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 4369/2016, οι εν λόγω περιορισμοί να μην ισχύσουν.

Η παρούσα ρύθμιση κρίνεται σκόπιμη προκειμένου να εναρμονιστούν οι διατάξεις που αφορούν στη επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων υπαλλήλων του Δημοσίου και των υπαλλήλων των ΟΤΑ Α' Βαθμού.

Άρθρο 93

Τροποποίηση του άρθρου 28 του ν. 4369/2016

Με την εν λόγω διάταξη ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στους πίνακες προακτέων και μη, κατά την πρώτη εφαρμογή του άρθρου 86 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών & Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου 25 του ν. 4369/2016. Ειδικότερα, κατά την πρώτη εφαρμογή του άρθρου η εγγραφή στους πίνακες προακτέων γίνεται για όσους συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας από 1η Μαΐου του έτους έως την 30η Απριλίου του επόμενου έτους, χωρίς να υπάρχει πρόβλεψη για όσους υπαλλήλους συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας από 1η Ιανουαρίου 2016 έως την 30η Απριλίου του 2016. Αντό είχε ως αποτέλεσμα, όσοι συμπλήρωναν τον απαιτούμενο χρόνο σε αυτό το διάστημα να μην μπορούν να προαχθούν. Το ανωτέρω εξηγείται δεδομένου ότι αφενός κατά το προηγούμενο έτος δεν συντάχθηκαν πίνακες προακτέων σύμφωνα με τις ισχύουσες τότε διατάξεις του άρθρου 8 του ν. 4024/2011, λόγω της προβλεπόμενης τότε αναστολής προαγωγών (ν. 4046/2012), και αφετέρου λόγω του ότι παγίως οι εν λόγω πίνακες έχουν έναρξη ισχύος την 1η Μαΐου και σε αυτούς περιλαμβάνονται όσοι συμπληρώνουν τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας από 1η Μαΐου τρέχοντος έτους έως την 30η Απριλίου του επόμενου έτους.

Η παρούσα ρύθμιση κρίνεται αναγκαία για την εναρμόνιση των διατάξεων που αφορούν στην έναρξη ισχύος των πινάκων προακτέων των υπαλλήλων των ΟΤΑ Α΄ Βαθμού με τις διατάξεις που αφορούν στους υπαλλήλους του Δημοσίου για τους οποίους ήδη με την παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 4369/2016 προβλέφθηκε η σχετική μεταβατική διάταξη.

Άρθρο 94

Πρόσληψη υδρονομέων στις Δ.Ε.Υ.Α. και αναπλήρωση μοναδικού στον κλάδο του υπαλλήλου

Με τη διάταξη της παραγράφου 1, επεκτείνεται και στις Δ.Ε.Υ.Α. ο τρόπος πρόσληψης των υδρονομέων άρδευσης που ήδη εφαρμόζεται από τους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α., κατά παρέκκλιση των γενικών διατάξεων, ώστε να διασφαλίζεται η έγκαιρη πρόσληψη εξειδικευμένου ως προς την άσκηση των συγκεκριμένων καθηκόντων προσωπικού.

Με τη διάταξη της παραγράφου 2, παρέχεται εκ νέου η δυνατότητα στους πρωτοβάθμιους Ο.Τ.Α. να προσλαμβάνουν προσωπικό ορισμένου χρόνου αντίστοιχης ειδικότητας με τακτικό, μοναδικό στον κλάδο υπάλληλο που απουσιάζει, λόγω κύησης, τοκετού και μητρότητας, αργίας ή διαθεσιμότητας, για την κάλυψη της ανάγκης που προκύπτει καθ' όλη τη διάρκεια της απουσίας. Αν και η διάταξη δεν είχε καταργηθεί, είχε εν τοις πράγμασι καταστεί ανενεργή, καθώς, με τις διατάξεις του άρθρου ένατου της παρ.20^α του ν. 4057/2012 και του άρθρου 1 του ν. 3812/2009, η πρόσληψη του προσωπικού αυτού υπήχθη τόσο στην έγκριση της

Επιτροπής της ΠΥΣ 33/2006, όπως ισχύει, όσο και στην τήρηση των κριτηρίων και της διαδικασίας του ν. 2190/1994, όπως ισχύει. Ωστόσο, οι σημαντικές ελειψεις προσωπικού που παρουσιάζουν οι Ο.Τ.Α., ιδίως οι μικροί, ορεινοί και νησιωτικοί, επιτάσσουν την επαναφορά της.

Άρθρο 95 Γονεϊκές άδειες

Με την προσθήκη μετά το πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 60 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4440/2016 (Α' 224) εισάγεται δεύτερο εδάφιο που αφορά στους τρίτεκνους και πολύτεκνους υπαλλήλους των ΟΤΑ, το οποίο εκ παραδρομής είχε παραλειφθεί στην αρχική διάταξη. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση δημοσίων και δημοτικών υπαλλήλων, δεδομένου ότι υπάρχει ρύθμιση ομοίου περιεχομένου στον Υπαλληλικό Κώδικα (αρ.53 παρ.7).

Άρθρο 96 Έλεγχος των κατ' οίκον ασθενούντων υπαλλήλων ΟΤΑ

Η ανωτέρω διάταξη προτείνεται προκειμένου να καλυφθεί το κενό που δημιουργήθηκε στο ρυθμιστικό πεδίο του ελέγχου των κατ' οίκον ασθενούντων υπαλλήλων των ΟΤΑ α' βαθμού με την ψήφιση του ν. 4210/2013 (Α' 254) με τον οποίο εκ παραδρομής καταργήθηκαν οι σχετικές παράγραφοι του άρθρου 62 του ν. 3584/2007 (Α' 143).

Επίσης, όσον αφορά στους ΟΤΑ β' βαθμού, η εφαρμογή του ν. 1943/1991 (Α' 50) για τον έλεγχο των κατ' οίκον ασθενούντων δεν είναι πλέον δυνατή, αν και υπάρχει η υποχρέωση προς τη διοίκηση.

Άρθρο 97

Μέσα Ατομικής Προστασίας και μέτρα για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στους Ο.Τ.Α

Με την παρούσα ρύθμιση προβλέπεται κατ' εξαίρεση, για τα έτη 2012, 2013, 2014, 2015 και 2016, η αποτίμηση σε χρήμα και η απόδοση στους δικαιούχους, υπό προϋποθέσεις, των Μέσων Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) που δεν είχαν χορηγηθεί σε αυτούς κατά τα αντίστοιχα έτη. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία, καθώς οι δικαιούχοι των μέσων αυτών, υποχρεώθηκαν, λόγω της μη χορήγησής τους και δεδομένης της απόλυτης αναγκαιότητάς τους ως εκ της φύσης των ασκούμενων καθηκόντων, να τα προμηθευτούν με ίδιες δαπάνες, ενώ οι υπόχρεοι Ο.Τ.Α. περιελάμβαναν το κόστος αυτών κατά τον υπολογισμό του κόστους των αντίστοιχων ανταποδοτικών υπηρεσιών.

Με δεδομένη, εξάλλου, την επιτακτική αναγκαιότητα να χορηγούνται τα Μ.Α.Π. σε είδος, προβλέπεται ότι στο εξής απαγορεύεται η αποτίμηση και η καταβολή αυτών σε χρήμα.

Επίσης, με την παρούσα ρύθμιση προβλέπεται η συμπεριληφτη στους δικαιούχους των Μ.Α.Π. και των εργαζομένων με καθεστώς συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ή έργου, καθώς, εφόσον οι εργαζόμενοι αυτοί παρέχουν τις ίδιες εργασίες με εκείνες που προβλέπονται στην υπ' αριθ. 53361/11.10.2016 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας (Β' 1503), δεν δικαιολογείται η διαφορετική μεταχείριση αυτών σε σχέση με το τακτικό προσωπικό των Ο.Τ.Α. και η έκθεση, με τον τρόπο αυτό, των εργαζομένων αυτών στους κινδύνους που συνεπιφέρει η μη χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας.

Με την παρ. 4 προβλέπεται η δυνατότητα και η διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων στον Ο.Τ.Α. και στα νομικά πρόσωπα αυτών, που υποπίπτουν σε παραβάσεις της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Σε μια περίοδο όπου τα εργατικά ατυχήματα σε εργαζομένους των Ο.Τ.Α. έχουν πολλαπλασιαστεί και δεδομένης της ιδιαίτερης επικινδυνότητας της εργασίας σε πολλούς κλάδους εργαζομένων των Ο.Τ.Α., η ρύθμιση αυτή κρίνεται απολύτως αναγκαία για τη συμμόρφωση των Ο.Τ.Α. και τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής του σχετικού νομοθετικού πλαισίου.

Τέλος, η παρατηρούμενη επίταση των επαγγελματικών κινδύνων και ασθενειών σε κλάδους δραστηριότητας που τελούν υπό την ευθύνη των Ο.Τ.Α., αλλά και η επιστημονική και τεχνική πρόοδος που έχει σημειωθεί, κατά τα τελευταία έτη, στον τομέα των Μ.Α.Π. και των μέτρων εν γένει προστασίας της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία, καθιστούν αναγκαία την επικαιροποίηση, τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του σχετικού νομοθετικού πλαισίου προστασίας των εργαζομένων. Για το λόγο αυτό, με την παρ. 5 του άρθρου αυτού, προβλέπεται η συγκρότηση Επιτροπής, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων και ειδικών εμπειρογνωμόνων, η οποία θα επιφορτιστεί με το έργο της διατύπωσης πρότασης για την αναθεώρηση του σχετικού πλαισίου.

Άρθρο 98

Επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας

Με το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4024/2011 (Α' 226), προβλέφθηκε η χορήγηση επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και παρασχέθηκε νομοθετική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των δικαιούχων, των όρων και των προϋποθέσεων, καθώς και της διαδικασίας καταβολής του. Με το άρθρο 18 του ν. 4354/2015 (Α' 176), όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 54 του ν. 4384/2016 (Α' 78), προβλέφθηκε η εξακολούθηση καταβολής του επιδόματος αυτού, ενώ με σειρά κανονιστικών αποφάσεων έκτοτε, έχουν οριστεί συγκεκριμένες κατηγορίες και ειδικότητες υπαλλήλων που δικαιούνται την καταβολή του επιδόματος αυτού και έχουν εξειδικευτεί οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησής του. Παρά

ταύτα, εξακολουθούν, μέχρι σήμερα, να υπάρχουν ορισμένες ειδικότητες υπαλλήλων στους Ο.Τ.Α και σε νομικά πρόσωπα αυτών, που, αν και, ως εκ της φύσης και του αντικειμένου της εργασίας τους, εκτίθενται σε ανθυγιεινές ή/και επικίνδυνες συνθήκες, εντούτοις, δεν λαμβάνουν ακόμη το σχετικό επίδομα. Η χορήγηση, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και στους υπαλλήλους των συγκεκριμένων ειδικοτήτων, του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, πέρα από μία στοιχειώδη οικονομική στήριξη της διαρκούς προσπάθειας των εργαζομένων αυτών να ανταποκριθούν στις ιδιαίτερες δυσχέρειες που συνυφαίνονται με τη φύση και το αντικείμενο της εργασίας του και μία έμπρακτη αναγνώριση της σημασίας των υπηρεσιών που παρέχουν στο κοινωνικό σύνολο, συνιστά και μία υποχρέωση της Πολιτείας, που απορρέει από τη συνταγματική αρχή της ισότητας, να διασφαλίσει την καταβολή της συγκεκριμένης παροχής σε όλες τις κατηγορίες εκείνες εργαζομένων που παρέχουν υπηρεσίες οι οποίες δικαιολογούν την καταβολή του. Με τη διάταξη της τελευταίας παραγράφουν διευκρινίζεται ότι, με τις ρυθμίσεις του άρθρου αυτού δεν θίγεται καμία από τις κατηγορίες και ειδικότητες εργαζομένων που σήμερα εισπράττουν το σχετικό επίδομα δεν θίγεται.

Άρθρο 99

Θέματα Δημοτικών Αστυνομικών – Άρση δυσμενών συνεπειών από τη διαθεσιμότητα και την υποχρεωτική κινητικότητα

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1, ρυθμίζεται το θέμα της μισθοδοσίας των δημοτικών αστυνομικών, οι οποίοι αυτοδικαιώνται από την έναρξη ισχύος του ν. 4325/2015 (11-5-2015) κατέλαβαν τις επανασυσταθείσες θέσεις στους Δήμους, θέσεις οι οποίες είχαν καταργηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 81 παρ. 1 του ν. 4172/2013 (Α'167), ή μετατάχθηκαν σε άλλες θέσεις του οικείου δήμου ή σε άλλους φορείς, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 14 και 19 του ν. 4325/2015. .

Επιπλέον, με σκοπό την άρση μιας δυσμενούς και ανεπιεικούς συνέπειας των θεσμών της υποχρεωτικής διαθεσιμότητας και της ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας, η οποία εξ αντικειμένου έχει διαμορφώσει για ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων ένα διακριτικά δυσμενές μισθολογικό καθεστώς έναντι των λοιπών κατηγοριών, προβλέπεται η εξαίρεση από την περικοπή της υπερβάλλουσας μείωσης (προσωπικής διαφοράς) του άρθρου 29 του ν. 4024/2014, των υπαλλήλων που μετατάσσονται ή μεταφέρονται στους Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τις υπηρεσίες του πρώην Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, των υπαλλήλων που έχουν μεταταγεί, στο πλαίσιο της ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας του άρθρου 30 του ν. 4223/2013 (Α'287), σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, των δημοτικών αστυνομικών, των σχολικών φυλάκων, καθώς και όσων μετατάχθηκαν σε άλλες υπηρεσίες μετά τη θέση τους σε καθεστώς διαθεσιμότητας, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων 4093/2012 (Α' 222), 4172/2013 (Α' 167), 4199/2013 (Α'216), 4316/2014 (Α' 270) και 4257/2014 (Α' 93), των σχολικών φυλάκων που μετατάχθηκαν υποχρεωτικά σε νοσοκομεία, των πρώην δημοτικών αστυνομικών

που παρέμειναν στις υπηρεσίες των σωφρονιστικών καταστημάτων ή όσων επανήλθαν στις υπηρεσίες τους, σύμφωνα με τα άρθρα 14, 17 και 21 του ν. 4325/2015 (Α' 47), συμπεριλαμβανομένων των απασχολούμενων σε προσωποπαγείς θέσεις κλάδου ΥΕ καθαριστριών, που συστήθηκαν κατ' εφαρμογή των διατάξεων αυτών. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και σε μετατάξεις ή μεταφορές υπαλλήλων που διενεργήθηκαν σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, σύμφωνα με τα άρθρα 74, 78, 181 και 182 του ν. 3584/2007 (Α' 143) και 246 του ν. 3852/2010 (Α' 87), εκτός αντών περί ενδοαυτοδιοικητικής κινητικότητας. Τονίζεται δε ότι, για λόγους δικαιοσύνης και ισότητας, η εξαίρεση από την περικοπή της υπερβάλλουσας μείωσης ισχύει αναδρομικά από την έναρξη ισχύος των διατάξεων, βάσει των οποίων, επήλθε κατά περίπτωση η περικοπή.

Με τις διατάξεις της παρ. 3β του άρθρου 19 του ν. 4325/2015 προβλέπεται ότι, σε περίπτωση μη επανασύστασης υπηρεσίας δημοτικής αστυνομίας, οι υπάλληλοι κατατάσσονται σε άλλες υπηρεσίες του οικείου Δήμου, με βάση τα τυπικά τους προσόντα. Με δεδομένο ότι πολλοί από τους υπαλλήλους αυτούς είναι κάτοχοι πτυχίων ανωτέρων και ανωτάτων σχολών, με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι δεν απαιτείται να έχει παρέλθει οκταετία από το διορισμό τους για την κατάταξή τους σε ανώτερο κλάδο και ορίζεται ότι χρονικό σημείο αναφοράς είναι η έναρξη των τυπικών προσόντων κατά το χρόνο δημοσίευσης του παρόντος νόμου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης. Αυτό κρίνεται ιδιαίτερης σημασίας, καθώς δήμοι οι οποίοι δεν μπορούν να προσλάβουν εξειδικευμένο προσωπικό, ιδίως ανώτερων εκπαιδευτικών βαθμίδων, θα μπορούν πλέον να αξιοποιήσουν το προσωπικό αυτό.

Εξάλλου, παρέχεται δυνατότητα σε όσους πρώην δημοτικούς αστυνομικούς υπηρετούν, σύμφωνα με τους οριστικούς πίνακες διάθεσης της Ανακοίνωσης 5/2013 του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, σε Αποκεντρωμένες Διοικήσεις ή σε υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά σε διαφορετική περιφερειακή ενότητα από αυτήν στην οποία υπηρετούσαν πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα, να μεταταγούν σε υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ή αντίστοιχα σε υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών στον τόπο που υπηρετούσαν πριν τεθούν σε διαθεσιμότητα.

Τέλος, με την παρ. 6 του άρθρου αυτού διασφαλίζεται ότι οι τοπιθετήσεις σε θέσεις προϊσταμένων οργανικών μονάδων της Δημοτικής Αστυνομίας θα γίνονται με την κατά προτεραιότητα αξιοποίηση των υπαλλήλων από τους συγκεκριμένους κλάδους, κατηγορίας ΠΕ και ΤΕ, καθώς, λόγω της ιδιαίτερης φύσης των καθηκόντων και του υπηρεσιακού αντικειμένου των υπηρεσιών Δημοτικής Αστυνομίας, η διοίκηση αυτών προϋποθέτει εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική υπηρεσιακή εμπειρία.

Άρθρο 100

Παύση πειθαρχικών και ποινικών διώξεων δημοτικών υπαλλήλων και αρμοδίων προς διορισμό οργάνων των ΟΤΑ για μη χορήγηση στοιχείων εργαζομένων

Με την παρούσα διάταξη, επιδιώκεται η παύση των πειθαρχικών και ποινικών διώξεων δημοτικών υπαλλήλων και αρμοδίων προς διορισμό οργάνων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (δημάρχων, προεδρών ν.π.δ.δ) που προκλήθηκαν από τη μη χορήγηση εκ μέρους τους στοιχείων των εργαζομένων, στους φορείς τους, υπαλλήλων στο πρώην Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Οι τελευταίοι, με τις διατάξεις του ν.4093/2012, τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, λόγω κατάργησης της θέσης τους, ή σε αυτοδίκαιη αργία, η δε διάταξη νόμου όριζε ότι η μη χορήγηση καταλόγου ονομάτων των ως άνω εντός πέντε (5) ημερών από τη δημοσίευση του σχετικού νόμου, όπως και του αριθμού των θέσεων που καταργούντο, σύμφωνα με αυτόν, των αντιγράφων των ατομικών διοικητικών πράξεων της θέσης σε διαθεσιμότητα των υπαλλήλων που καταλάμβαναν τις καταργούμενες οργανικές θέσεις, καθώς και των πράξεων με τις οποίες αυτοί τίθεντο σε αυτοδίκαιη αργία συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για το οποίο επιβάλλεται σχετική πειθαρχική ποινή προστίμου.

Με την προτεινόμενη νομοθετική παρέμβαση, εξαλείφεται το αξιόποιο των πράξεων, και δη παραλείψεων που δεν ενέχουν ηθική ή κοινωνική απαξία, αλλά, αντιθέτως έγιναν προς χάριν της εύρυθμης λειτουργίας των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και λόγω των αυξημένων αναγκών τους σε επίπεδο ανθρώπινου δυναμικού.

Άρθρο 101

Καταβολή μισθοδοσίας προσωπικού της Δράσης «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής»

Με τις προτεινόμενες διατάξεις διασφαλίζεται η ομαλή και απρόσκοπη καταβολή της μισθοδοσίας και των ασφαλιστικών εισφορών, του προσωπικού που απασχολείται με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στους ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα που αποτελούν φορείς/δομές που συμμετέχουν στην Δράση «Εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής». Τονίζεται ότι η Δράση αυτή απευθύνεται σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες που χρήζουν αυξημένης προστασίας και η επιτυχής υλοποίησή της κρίνεται απολύτως αναγκαία.

Ειδικότερα, με την παρ. 1 αντιμετωπίζεται από τα τακτικά και έκτακτα ανειδίκευτα έσοδα των φορέων, το ζήτημα της μη επάρκειας της χρηματοδότησης της Δράσης, ως συνέπεια της αλλαγής στον τρόπο εφαρμογής υλοποίησης της Δράσης ως προς τη διαδικασία ένταξης των ωφελούμενων.

Με τη παρ. 2 αντιμετωπίζεται το ζήτημα τυχόν μη ομαλής ροής της χρηματοδότησης και παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς, να καλύψουν τις μισθοδοτικές και ασφαλιστικές δαπάνες από τα ίδια ως άνω έσοδά τους, τα οποία όμως αναπληρώνονται κατά το μέρος της διενεργηθείσας δαπάνης, όταν αποδοθεί η σχετική χρηματοδότηση.

Νομική στήριξη υπαλλήλων Ο.Τ.Α.

Με τη διάταξη της περ. στ' της παραγράφου 5 του άρθρου 244 του ν. 3852/2010, προβλέπεται ότι, εκτός των λοιπών προϋποθέσεων που πρέπει να συντρέχουν, για να παρασχεθεί, από τον οικείο δήμο, περιφέρεια, τα νομικά πρόσωπα αυτών και τις αποκεντρωμένες διοικήσεις, νομική συμπαράσταση σε υπάλληλο ο οποίος διώκεται ποινικώς για αδικήματα, που αφορούν στην ενάσκηση των καθηκόντων τους, απαιτείται και «θετική εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας». Η προσθήκη της φράσης αυτής έχει δημιουργήσει σύγχυση και δυσκολίες κατά την εφαρμογή, δεδομένου ότι αφενός δήμοι οι οποίοι δεν διαθέτουν έμμισθους δικηγόρους αναγκάζονται να καταφεύγουν σε διαδικασία ανάθεσης σε εξωτερικό δικηγόρο για τη σύνταξη σχετικής γνωμοδότησης αφετέρου ως προς το εάν η σχετική εισήγηση θα αφορά τον έλεγχο του φακέλου της δικογραφίας ή μόνον το έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων που θέτει η διάταξη για την εφαρμογή της. Για το λόγο αυτό, με τη διάταξη του παρόντος άρθρου, προτείνεται η τροποποίηση της διάταξης, με την αντικατάσταση της φράσης «θετική εισήγηση της Νομικής Υπηρεσίας», με τη φράση «θετική εισήγηση της Υπηρεσίας».

Άρθρο 103

Ρύθμιση θεμάτων μουσικών Ο.Τ.Α.

Με το άρθρο αυτό ρυθμίζεται το ζήτημα της κατάταξης των μουσικών μελών των συμφωνικών ορχηστρικών και λοιπών μουσικών συνόλων των Ο.Τ.Α. α' βαθμού. Ως προς τα συμφωνικά ορχηστρικά σύνολα, η κατάταξη αυτή θα γίνει, λαμβανομένων υπόψη των δύοντας ισχύουν διεθνώς σχετικά με τη δομή, τις ειδικότητες και την ιεραρχία των συμφωνικών ορχηστρών εν γένει, βάσει Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.), που θα καταρτιστεί από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα οικεία νομικά πρόσωπα αυτών, εντός προθεσμίας εντός έτους από τη δημοσίευση του παρόντος. Ως προς τα λοιπά, πλην των συμφωνικών ορχηστρών, η κατάρτιση των οικείων Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας, ορίζεται θα γίνει σύμφωνα με προεδρικό διάταγμα, παρεχομένης προς τούτο της σχετικής νομοθετικής εξουσιοδότησης. Μέχρι την έκδοση του εν λόγω προεδρικού διατάγματος, η κατάταξη των μελών των μουσικών αυτών συνόλων, θα γίνει με βάση τις ειδικές κατηγορίες που προβλέπονται για τους μουσικούς υπαλλήλους, από το ισχύον π.δ. 476/1981, σε συνδ. με την παρ. 8 του άρθρου 26 του ν. 4325/2015.

Για την κατάταξη των μουσικών στις εν λόγω κατηγορίες, λαμβάνονται υπόψη, κατά σειρά, τα τυπικά προσόντα του διορισμού τους, σύμφωνα με το π.δ. 476/1981, σε συνδ. με την παρ. 8 του άρθρου 26 του ν. 4325/2015, τα καθήκοντά τους, όπως αυτά ορίζονται στην πρόσληψή τους ή προκύπτουν (δεδομένης της ανάγκης αναγνώρισης της υπηρεσιακής και καλλιτεχνικής εξέλιξης που έχει τυχόν μεσολαβήσει) από πράξη

ανάθεσης καθηκόντων (η οποία, ωστόσο, ισχύει ήδη κατά τη δημοσίευση του παρόντος) ή από πράξη διαπίστωσης της εν τοις πράγμασι άσκησής τους.

Επιπλέον, με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, ρυθμίζεται το ζήτημα των αποδοχών των μουσικών των Ο.Τ.Α. βάσει της κατάταξής τους στις προαναφερόμενες κατηγορίες, με σημείο αναφοράς το βασικό μισθό της κατηγορίας του μουσικού, όπως αυτός έχει οριστεί σύμφωνα με το ενιαίο μισθολόγιο και χρήση ειδικών συντελεστών υπολογισμού του αντίστοιχου, ανά ειδική κατηγορία, μισθού.

Εξάλλου, δεδομένης της αντικειμενικής επιβάρυνσης των μουσικών μελών μουσικών συνόλων με έξοδα και δαπάνες που δεν βαρύνουν άλλες κατηγορίες υπαλλήλων, όπως λχ η ανάγκη συντήρησης των μουσικών τους οργάνων (όπου δεν παρέχεται όργανο από την υπηρεσία), η ανάγκη διαρκούς επιμόρφωσης και αναβάθμισης της μουσικής τους παιδείας (με προμήθεια βιβλίων, μουσικού υλικού, η παρακολούθηση μουσικών εκδηλώσεων κλπ), καθώς επίσης και η ανάγκη τακτικής υποβολής πολλών εξ αυτών σε ειδοκούς προληπτικούς ιατρικούς ελέγχους (όπως συμβαίνει ιδίως με τους μονωδούς ή τους μουσικών πνευστών οργάνων κα), είναι σκόπιμη η καταβολή και στις κατηγορίες αυτές υπαλλήλων των Ο.Τ.Α. μουσικού επιδόματος, όπως συμβαίνει με τους μουσικούς κρατικών μουσικών συνόλων.

Τέλος, επεκτείνεται και στους μουσικούς των μουσικών συνόλων των Ο.Τ.Α. η εφαρμογή ειδικών ρυθμίσεων που ισχύουν για τα κρατικά μουσικά σύνολα, όπως οι ειδικές ρυθμίσεις για τις υπηρεσίες των συμφωνικών ορχηστρών και η ειδική εκπαιδευτική άδεια εξωτερικού.

Άρθρο 104

**Παράταση των υπηρεσιών των Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
(ΚΗΦΗ), των Κέντρων Διημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων
(ΚΕΔΗΦ) και Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων και των
αντίστοιχων συμβάσεων του προσωπικού των προγραμμάτων αυτών**

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, επιδιώκεται η διασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής των υπηρεσιών των ΚΗΦΗ-Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων, των ΚΕΔΗΦ-Κέντρα Διημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας και των Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων, καθώς τα μεν ΚΗΦΗ και ΚΕΔΗΦ παρέχουν φροντίδα σε ηλικιωμένα άτομα και άτομα με αναπηρίες, μη δυνάμενα να αυτοεξυπηρετηθούν πλήρως, τα δε Κέντρα Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων, μέσω της λειτουργίας τους στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη και την προώθηση στην απασχόληση ατόμων ευπαθών κοινωνικών ομάδων που βιώνουν πολλαπλό κοινωνικό αποκλεισμό και ζουν υπό μη αποδεκτές συνθήκες διαβίωσης, με προτεραιότητα στην ομάδα στόχο των Ρομά.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη διάταξη, η διάρκεια παροχής των υπηρεσιών των «Κέντρων Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων» (ΚΗΦΗ), των «Κέντρων Διημέρευσης - Ημερήσιας Φροντίδας» (ΚΕΔΗΦ) και των «Κέντρων Στήριξης Ρομά και Ευπαθών Ομάδων» των φορέων των ΟΤΑ, καθώς και των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου του απασχολούμενου προσωπικού, παρατείνονται πέραν της

καταληκτικής ημερομηνίας της 31.03.2017 που είχε τεθεί με το αρ. 81 του ν.4445/2016 και ως την ένταξη των σχετικών πράξεων ή την υπογραφή των συμβάσεων για τις πράξεις αυτές ή για την ένταξη αυτών στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΠΕΠ) της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020 του ΕΣΠΑ και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31.05.2017. Η παράταση των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού δεν επιφέρει, όπως προβλέπεται ρητά στη διάταξη αυτή οποιαδήποτε μεταβολή της νομικής φύσης ή του χαρακτήρα τους, ανεξαρτήτως του χρόνου της συνολικής τους διάρκειας και κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης, δεδομένου ότι, με την παράταση αυτή, επιδιώκεται σκοπός δημοσίου συμφέροντος, που έγκειται στην υποστήριξη των σχετικών προγραμμάτων και τη μη διακοπή των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών, μέχρι τη διευθέτηση του καθεστώτος χρηματοδότησης των προγραμμάτων.

Άρθρο 105

Μετατάξεις προσωπικού στο Δημόσιο και τους Ο.Τ.Α.

Με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 33 του ν. 4305/2014, βάσει της οποίας εξακολουθούν να ισχύουν και μετά τη θέση τη δημοσίευση του ν. 4305/2014 και μέχρι την πλήρη εφαρμογή του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας, ότι «οι υπάλληλοι που επαναποθετούνται προϊστάμενοι στις οργανικές μονάδες σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2 και 4 του παρόντος άρθρου πρέπει να διαθέτουν τα τυπικά προσόντα που προβλέπονται στις εκάστοτε ισχύουσες οργανικές διατάξεις για τη θέση που καταλαμβάνουν», με έναρξη ισχύος το χρόνο θέσης σε ισχύ του ν. 4305/2014.

Με την διάταξη της παραγράφου 2, δίνεται η δυνατότητα μετάταξης με μεταφορά θέσης σε ειδικότητα αντίστοιχη του τίτλου σπουδών που κατέχει ο μετατασσόμενος ή παρεμφερούς με τις υπάρχουσες ειδικότητες του κλάδου μονίμου προσωπικού, ύστερα από γνώμη, κάθε φορά, του Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η ρύθμιση αυτή κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι επιλύονται σημαντικά υπηρεσιακά προβλήματα και διευκολύνεται η εύρυθμη λειτουργία της Διοίκησης. Ειδικά με τις προβλέψεις των παραγράφων 2 και 3, επιχειρείται η αντιμετώπιση της έλλειψης οργανικών θέσεων των ειδικοτήτων των μετατασσόμενων, με δημιουργία προσωποπαγών θέσεων, που θα μετατραπούν σε οργανικές, με την πρώτη τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, ενώ οι προσωποπαγείς θέσεις ιδιωτικού δικαίου, μόλις κενωθούν, καταργούνται. Συγκεκριμένα, με την προτεινόμενη παράγραφο 2, ρυθμίζεται η περίπτωση της μετάταξης σε ανώτερη βαθμίδα (άρθρο 183 ν. 3584/2007), ενώ με την παράγραφο 3 επιτρέπεται η μετάταξη προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των Ο.Τ.Α. α' βαθμού, από ειδικότητα σε άλλη ειδικότητα της ίδιας εκπαιδευτικής βαθμίδας ή σε κενή οργανική θέση αντίστοιχης ειδικότητας, εφόσον κατέχει τα αντίστοιχα τυπικά προσόντα και, αν δεν υπάρχει κενή θέση, η μετάταξη πραγματοποιείται με μεταφορά της θέσης, ύστερα όμως από γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου. Αντίθετα, στη δεύτερη αυτή περίπτωση, υπό το μέχρι τώρα ισχύον καθεστώς μεσολαβούσε σύσταση

προσωποπαγούς θέσης, χωρίς όμως γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου, αλλά με απόφαση του αρμοδίου προς διορισμού οργάνου.

Τέλος, αίρονται αναδρομικά οι εκκρεμότητες για αποφάσεις που εκδόθηκαν πριν από τη δημοσίευση του παρόντος, κατ' εφαρμογή διατάξεων ν. 4024/2011 και ν. 3584/2007.

Άρθρο 106

Αναγνώριση προϋπηρεσίας εργαζομένων των ΟΤΑ

Με τη ρύθμιση του άρθρου αυτού, συμπληρώνεται η αρχική διάταξη του άρθρου 39 του ν. 4369/2016 και με τους υπάλληλος που ετέθησαν σε διαθεσμότητα ενός μηνός, μετά την υπαγωγή τους στο Πρόγραμμα Εθελοντικής Κινητικότητας του άρθρου 30 του ν. 4223/2013, όπως ισχύει. Για λόγους ίσης μεταχείρισης, η συμπλήρωση της εν λόγω διάταξης κρίνεται αναγκαία.

Άρθρο 107

Προσωπικό αμειβόμενο με την καταβολή αντιτίμου για τις παρεχόμενες υπηρεσίες

Με τις ρυθμίσεις του άρθρου 12 του ν. 4071/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 48 του ν. 4325/2015, δόθηκε η δυνατότητα στους ΟΤΑ να συνάπτουν συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου, για την πρόσληψη προσωπικού αμιγώς αμειβόμενου από την καταβολή αντιτίμου και λοιπών αντικαταβολών, κατ' εξαίρεση του περιορισμού της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 3986/2011, όπως ισχύει. Με δεδομένη, ωστόσο, την υποχρέωση εξ ολοκλήρου κάλυψης της δαπάνης μισθοδοσίας του εν λόγω προσωπικού από το καταβαλλόμενο από τους ωφελούμενους πολίτες αντίτιμο, περιορίζεται δραστικά η δυνατότητα των Δήμων να ασκήσουν, εφόσον έχουν την οικονομική δυνατότητα και τη βούληση, κοινωνική πολιτική υπέρ των ήδη επιβαρυμένων οικονομικά πολιτών, μέσω της θέσπισης χαμηλών διδάκτρων στις πολιτιστικές και αθλητικές δομές τους, καθώς και χαμηλού εν γένει αντιτίμου στις κάθε είδους παρεχόμενες δημοτικές υπηρεσίες. Ενόψει των ανωτέρω, με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι το κόστος μισθοδοσίας του εν λόγω προσωπικού δεν απαιτείται να καλύπτεται εξ ολοκλήρου από το καταβαλλόμενο από τους πολίτες αντίτιμο, αλλά αρκεί να καλύπτεται σε ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%), του λουπού καλυπτόμενου από τον προϋπολογισμό του οικείου φορέα.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΔΑΦΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ-

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΙ ΟΜΙΛΟΙ ΕΔΑΦΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ (Ε.Ο.Ε.Σ.)

Γενικά επί των ρυθμίσεων του Μέρους Τρίτου.
Θεσμικό και πολιτικό πλαίσιο.
(άρθρα 108-114)

Στο πλαίσιο της θεσμικής αρχιτεκτονικής της πολιτικής συνοχής της ΕΕ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και, εν προκειμένω, του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1082/2006 για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (στο εξής «ΕΟΕΣ»), επήλθαν σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των ΕΟΕΣ, αναφορικά με τη συμμετοχή σε αυτούς φορέων από τρίτες χώρες, τη διαδικασία έγκρισής τους, τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα, και οι οποίες ανέδειξαν τον εξαιρετικά αναβαθμισμένο επιχειρησιακό ρόλο τους στην προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής στην ΕΕ.

Πράγματι, με δεδομένο ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας προσέθεσε την εδαφική διάσταση στην πολιτική συνοχής της ΕΕ, ο Κανονισμός (ΕΕ) 1302/2013 ενίσχυσε τη θεσμική σημασία των ΕΟΕΣ, απλουστεύοντας και βελτιώνοντας τις διαδικασίες ιδρυσης και λειτουργίας τους. Κατά τους όρους του προοιμίου του Κανονισμού, «οι ΕΟΕΣ μπορούν να έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την προώθηση και την επίτευξη της αρμονικής ανάπτυξης της Ένωσης συνολικά και της οικονομικής κοινωνικής και εδαφικής συνοχής των περιφερειών της ειδικότερα, και να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» για έξι υπηρηκτική και χωρίς αποκλεισμός ανάπτυξη («Στρατηγική Ευρώπη 2020»). Η θεσμική χρησιμότητα των ΕΟΕΣ, όπως επισημαίνεται, οδήγησε τα κράτη μέλη να τους χρησιμοποιούν «επίσης ως νομικό μέσο και σε θέματα συνεργασίας στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης, πλην της πολιτικής συνοχής. Στο πλαίσιο αυτό, ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε αναγκαίο να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα των ΕΟΕΣ «με τη διεύρυνση του χαρακτήρα τους, την άρση των εμποδίων που εξακολουθούν να υφίστανται και τη διευκόλυνση της ιδρυσης των ΕΟΕΣ και των ενεργειών τους, διατηρώντας παράλληλα τη δυνατότητα των κρατών μελών να περιορίζουν τις δραστηριότητές που μπορούν να αναπτύσσουν οι ΕΟΕΣ χωρίς τη χρηματοοικονομική στήριξη της Ένωσης.

Βέβαια, ο ευρωπαϊκός στόχος για μία αειφόρο ανάπτυξη με σεβασμό στη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος αποτελεί και εθνικό στόχο, αφού συνδέεται άμεσα με την ποιότητα της καθημερινής ζωής των πολιτών. Οι ΕΟΕΣ μπορούν να συμβάλλουν θετικά στη μείωση των εμποδίων της εδαφικής συνεργασίας μεταξύ των Περιφερειών της χώρας που πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα οικονομικά, κοινωνικά ή δημογραφικά προβλήματα. Σε αυτό το πλαίσιο, κρίνεται ιδιαιτέρως σημαντική η συνεισφορά τους στην επιχειρησιακή υποστήριξη των Δήμων και Περιφερειών της χώρας προκειμένου η τοπική αυτοδιοίκηση να αξιοποιήσει με το βέλτιστο τρόπο τους ενωσιακούς πόρους της πολιτικής συνοχής της ΕΕ αλλά και άλλων ευρωπαϊκών προγραμμάτων, προσαρμοσμένων στους ευρωπαϊκούς και εθνικούς στόχους αλλά και στις δικές τους ανάγκες και

προτεραιότητες. Η βέλτιστη αξιοποίηση των σημαντικών αναπτυξιακών πόρων που διατίθενται μέσα από τα συγχρηματοδοτούμενα και τα ανταγωνιστικά προγράμματα της ΕΕ κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020 θα αποτελέσουν μια σημαντική παράμετρο ανάπτυξης στην Ελλάδα για τα προσεχή χρόνια, καθώς σε μεγάλο βαθμό είναι και οι μοναδικοί διαθέσιμοι για παροχή κινήτρων αναπτυξιακών επενδύσεων, τουλάχιστον σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχή συμμετοχή των ελληνικών φορέων, και ιδιαίτερα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, στα ευρωπαϊκά προγράμματα, είναι η ικανότητά τους να σχεδιάζουν, να ανταγωνίζονται αντίστοιχους οργανισμούς των κρατών-μελών της ΕΕ και να υλοποιήσουν τα σχετικά έργα που συμβάλουν στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας. Οι ΕΟΕΣ, στο πλαίσιο του καίριου ρόλου τους για την ενίσχυση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής των Περιφερειών της ΕΕ μέσω της συμμετοχής τους σε προγράμματα εδαφικής συνεργασίας, σε συγχρηματοδοτούμενα έργα αλλά και σε άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα, αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στις θεσμικές και οργανωτικές αλλαγές σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, στην ενίσχυση της επιχειρησιακής ετοιμότητας των δημοσίων φορέων, των ΟΤΑ, των πανεπιστημίων, στην απόκτηση ιδιαίτερων διαχειριστικών ικανοτήτων από το ανθρώπινο δυναμικό των ως άνω οργανισμών, καθώς και στην εμπέδωση μιας διοικητικής κουλτούρας εξωστρέφειας και ενός συνεργατικού πνεύματος.

Με βάση τα προβλεπόμενα από το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των ΕΟΕΣ, η χώρα μας, όπως και τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της ΕΕ, θα έπρεπε να έχουν εξετάσει τη δυνητική προσαρμογή της στα όσα ορίζονται στον Κανονισμό(ΕΕ) αριθ.1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 μέχρι τις 22 Ιουνίου 2014. Λόγω της ασφυκτικής χρονικής προθεσμίας και των τεχνικών ερμηνευτικών ζητημάτων που προέκυψαν από την εφαρμογή του και στα οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κλήθηκε να απαντήσει, αυτό δεν κατέστη άμεσα εφικτό. Η χώρας μας, με τη σύσταση της Ομάδας Διοίκησης Έργου στο Υπουργείο Εσωτερικών για την προσαρμογή του θεσμικού πλαισίου των ΕΟΕΣ στις ρυθμίσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1302/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 και την αντιμετώπιση άλλων λειτουργικών θεμάτων των υφιστάμενων Ομίλων (ΦΕΚΒ' 1356/13-5-2016, διόρθωση σφάλματος ΦΕΚ Β' 1587/6-6-2016) και την περάτωση των εργασιών της σε χρονικό διάστημα ολίγων εβδομάδων, αποδεικνύει ότι βρίσκεται μεταξύ των ελαχίστων κρατών-μελών που θεσμικά τολμούν να εντάξουν ένα νέο εργαλείο στην αναπτυξιακή στρατηγική τους, παραμερίζοντας παρωχημένες διοικητικές νοοτροπίες και συγκεντρωτικού χαρακτήρα κανονιστικές αγκυλώσεις. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, που συνιστούν το αποτέλεσμα των εργασιών της ΟΔΕ, επιχειρείται, όχι απλώς η περιπτή αναπαραγωγή των όσων προβλέπει η θεσμική αρχιτεκτονική της πολιτικής συνοχής της ΕΕ της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 για τους ΕΟΕΣ, ούτε ασφαλώς η στείρα επικέντρωση στο αναθεωρημένο κανονιστικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία τους, αλλά κυρίως ο εμπλουτισμός της κείμενης νομοθεσίας με διατάξεις που παρέχουν τα μέσα και τη δυνατότητα σε αυτούς τους Ομίλους που έχουν την

έδρα τους στη χώρα μας να ανταποκριθούν στον προβλεπόμενο από την ενωσιακή νομοθεσία αναπτυξιακό ρόλο τους.

Ειδικότερα επί των άρθρων του Μέρους Τρίτου.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποσαφηνίζουν δομικά στοιχεία των ΕΟΕΣ, ως κατεξοχήν αναπτυξιακών εργαλείων σε ενωσιακό επίπεδο. Με αυτόν τον τρόπο, εισάγονται νέες ρυθμίσεις, ειδικότερα όσον αφορά τη νομική φύση, τους σκοπούς, τη διαδικασία σύστασης, το προσωπικό και την οικονομική βιωσιμότητα των ΕΟΕΣ. Η εμπειρία που έχει αποκτηθεί από τη σύσταση και λειτουργία των πρώτων ΕΟΕΣ στη χώρα μας (Αμφικτυονία και Εύξεινη Πόλη) αποτελεί τη σταθερή βάση για τις ρυθμίσεις που προτείνονται με το παρόν νομοσχέδιο.

Άρθρο 108

Έννοια και Φύση Ε.Ο.Ε.Σ

Στο άρθρο 108 προβλέπεται ότι ΕΟΕΣ που έχουν την καταστατική τους έδρα στη χώρα μας συστήνονται ως αστικές εταιρίες μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα του άρθρου 741 του ΑΚ. Επομένως, ο ΕΟΕΣ συνιστά ένα νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου που επιτελεί όμως αποστολή γενικού συμφέροντος, έτσι όπως αυτή προσδιορίζεται πρωταρχικά από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει, και δευτερευόντως από άλλες πράξεις της Ένωσης, όπως ο Κανονισμός (ΕΕ) 1299/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού ειδικών διατάξεων για την υποστήριξη του στόχου της Ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Η επιδίωξη αποστολής γενικού συμφέροντος αναδεικνύεται με ενάργεια τόσο από τις δημόσιες αρχές που μπορούν γίνουν μέλη των ΕΟΕΣ (ελληνικό δημόσιο, ΟΤΑ, πανεπιστήμια), όσο και από τον λόγο ύπαρξης και λειτουργίας τους που σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει, αφορά, όπως τονίστηκε παραπάνω, πρωτίστως την εδαφική συνεργασία και συνοχή. Η επιλογή ως νομικής μορφής της αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα οφείλεται στην ανάγκη να προσδοθεί ευελιξία δράσης στους ΕΟΕΣ, προκειμένου να επιτελούν αποτελεσματικά την αποστολή τους. Στο πλαίσιο αυτό, η εξομοίωση των ΕΟΕΣ με τις υπόλοιπες αστικές εταιρείες των ΟΤΑ, οι οποίες σύμφωνα με τις σχετικές κείμενες διατάξεις των νόμων 3274/2004, 3463/2006 και 3852/2010 «συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι τη λήξη του χρόνου που προβλέπεται στη συστατική τους πράξη», αγνοεί πρόδηλα τόσο την ειδική νομική του φύση, όσο και την αποστολή του, η οποία προσδιορίζεται εξ ολοκλήρου από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει.

Άρθρο 109

Σκοποί και δραστηριότητες ΕΟΕΣ

Στις παρ.1-3 προβλέπεται καταρχάς η δυνατότητα οι ΕΟΕΣ να ορισθούν είτε ως ενδιάμεσοι φορείς για την υλοποίηση ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων, είτε ως Διαχειριστικές Αρχές εφαρμογής προγραμμάτων και κοινών σχεδίων δράσης εφόσον στην περίπτωση αυτή οι Ε.Ο.Ε.Σ. αποτελούνται κατά ποσοστό 75% από Ο.Τ.Α. α' ή β'

βαθμού, είτε ως τελικοί δικαιούχοι υλοποίησης έργων, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1299/2013 και στον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

Συμφώνως προς τη στρατηγική της Ένωσης για μια έξιτην, αειφόρο και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, τα ΕΔΕΤ παρέχουν μια ολοκληρωμένη και εμπειριστατωμένη προσέγγιση της αντιμετώπισης των τοπικών προβλημάτων και οι ΕΟΕΣ αναγνωρίζονται από τους σχετικούς Κανονισμούς των ΕΔΕΤ ως οι κατεξοχήν αρμόδιοι φορείς για την υλοποίηση δράσεων, ιδιαίτερα στις παραμεθόριες περιοχές. Προς αυτήν την κατεύθυνση, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να αναθέσουν τα καθήκοντα της διαχειριστικής αρχής σε έναν ΕΟΕΣ ή να αναθέσουν σε έναν τέτοιον όμιλο την αρμοδιότητα της διαχείρισης μέρους ενός προγράμματος συνεργασίας που αφορά το έδαφος που καλύπτει ο εν λόγω ΕΟΕΣ. Η εμπειρία από τους ΕΟΕΣ που έχουν συσταθεί μέχρι σήμερα έχει καταδείξει ότι οι ΕΟΕΣ χρησιμοποιούνται και ως νομικό μέσο και σε θέματα συνεργασίας στο πλαίσιο άλλων πολιτικών της Ένωσης πλην της πολιτικής συνοχής, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής προγραμμάτων ή τμημάτων προγραμμάτων που λαμβάνουν χρηματοοικονομική στήριξη από την Ένωση εκτός του πλαισίου της πολιτικής για τη συνοχή (π.χ. ανταγωνιστικά προγράμματα). Έτσι, ο σκοπός των ΕΟΕΣ διευρύνεται, ώστε να καλύπτει τη διευκόλυνση της εδαφικής συνεργασίας και γενικότερα την προαγωγή της, συμπεριλαμβανομένων του στρατηγικού σχεδιασμού και της αντιμετώπισης των περιφερειακών και τοπικών μελημάτων, σύμφωνα με την πολιτική συνοχής και τις άλλες ενωσιακές πολιτικές. Αυτό αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στη στρατηγική Ευρώπη 2020 ή στην υλοποίηση των μακρο-περιφερειακών στρατηγικών (π.χ. Αδριατικής-Ιονίου).

Στην παρ.2 αναγνωρίζεται η δυνατότητα των ΕΟΕΣ να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις με τους φορείς του άρθρου 100 του ν.3852/10, δεδομένου ότι και με τις συμβάσεις αυτές ασφαλώς διευκολύνεται η επιδιώξη των καταστατικών, δημοσίου συμφέροντος, σκοπών τους. Βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως ισχύει, οι ΕΟΕΣ έχουν σε κάθε κράτος μέλος την ευρύτερη νομική ικανότητα που αναγνωρίζεται στα νομικά πρόσωπα βάσει του εθνικού δικαίου του εν λόγω κράτους μέλους, η οποία συμπεριλαμβάνει τη δυνατότητα να συνάπτουν συμφωνίες με άλλους ΕΟΕΣ ή άλλες νομικές οντότητες, με σκοπό την εκτέλεση κοινών προγραμμάτων συνεργασίας. Παράλληλα, η πρόβλεψη σύναψης προγραμματικών συμβάσεων μεταξύ των προσώπων, κυρίως δημοσίου δικαίου, που αναφέρονται στο άρθρο 100 παράγραφος 1.α. επιδιώκει να διευκολύνει την αποτελεσματική

διεκπεραίωση καθηκόντων που ανατίθενται στα εν λόγω πρόσωπα από τις σχετικές κείμενες διατάξεις. Πολλά εξ αυτών των καθηκόντων, όπως και των σχετικών δράσεων και δραστηριοτήτων, ταυτίζονται με τους επιδιωκόμενους σκοπούς από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει. Επομένως, η μη αναγνώριση της δυνατότητας των ΕΟΕΣ να συνάπτουν τις σχετικές προγραμματικές συμβάσεις έρχεται σε αντίθεση τόσο με το γράμμα όσο και με το πνεύμα του Κανονισμού (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει. Άλλωστε, πέραν του γεγονότος ότι ο ΕΟΕΣ συγκαταλέγεται στους «οργανισμούς δημοσίου δικαίου», κατά τη λειτουργική έννοια, όπως προαναφέρθηκε, το άρθρο 100 παράγραφος 1.α. του ν.3852/2010 διαπνέεται επίσης από λειτουργικό πνεύμα, στο βαθμό που αναφέρεται και σε αμιγώς νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Η προσέγγιση αυτή αντανακλά την επιθυμία του νομοθέτη περισσότερο να διαμορφώσει τις ικανές συνθήκες αποτελεσματικής εκτέλεσης των έργων που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο των προγραμματικών συμβάσεων, παρά να περιορίσει την εκτέλεσή τους από τα παραδοσιακά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Κατά συνέπεια, η μη δυνατότητα των ΕΟΕΣ να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις αντιστρατεύεται την αποστολή τους που είναι μεταξύ άλλων η εκτέλεση έργων επίτευξης συνοχής, ιδίως μέσω διακρατικής, διασυνοριακής και διαπεριφερειακής συνεργασίας. Στο πλαίσιο αυτό, η ερμηνεία του άρθρου 100 παράγραφος 1.α. του ν.3852/2010 οδηγεί στην αναγνώριση της δυνατότητας των ΕΟΕΣ να συνάπτουν τις εκεί αναφερόμενες προγραμματικές συμβάσεις, σύμφωνα άλλωστε και με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης περί σύμφωνης με το δίκαιο τις Ευρωπαϊκής Ένωσης ερμηνείας μιας αντίθετης προς αυτό εθνικής διάταξης. Περαιτέρω, για λόγους που συνέχονται προς την αρχή της ασφάλειας του δικαίου, οι ΕΟΕΣ μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις, κατά μείζονα λόγο που ο Κανονισμός 1299/2013 αναφέρεται στη δυνατότητα των κρατών μελών να αναθέσουν στους ΕΟΕΣ καθήκοντα διαχειριστικής αρχής, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω. Τέλος, προς επίρρωση των ανωτέρω, στο παρόν άρθρο κατοχυρώνεται επίσης η δυνατότητα εκ μέρους τους παροχής τεχνικής βοήθειας σε φορείς που υλοποιούν έργα ενταγμένα σε Περιφερειακά ή Τομεακά Επιχειρησιακά του ΕΣΠΑ, δηλ. αναφορικά με τον προγραμματισμό, το σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο αυτών των προγραμμάτων.

Άρθρο 110

Σύσταση και συμμετοχή σε ΕΟΕΣ

Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζονται οι φορείς που έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε ΕΟΕΣ, η διαδικασία έγκρισης της συμμετοχής αυτής και η κτήση της νομικής προσωπικότητας των εν λόγω Ομίλων.

Στην παρ.1 του παρόντος άρθρου γίνεται μια ενδεικτική αναφορά στα νομικά πρόσωπα και τους οργανισμούς που έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε ΕΟΕΣ. Δήμοι, περιφέρειες, οι ενώσεις, οι σύνδεσμοι και τα δίκτυα τους, το ελληνικό δημόσιο, συμπεριλαμβανομένων και των αποκεντρωμένων διοικήσεων, τα πανεπιστήμια, αλλά και δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/17/EK του

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς επίσης και οι επιχειρήσεις στις οποίες έχει ανατεθεί η παροχή υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, σε τομείς, όπως η εκπαίδευση και η κατάρτιση, υπηρεσιών ιατρικής περιθαλψης, κοινωνικών αναγκών σε σχέση με την υγεία και τη μακροχρόνια μέριμνα, φύλαξης παιδιών, πρόσβασης και επανένταξης στην αγορά εργασίας, κοινωνικής στέγασης και κοινωνικής ένταξης ευάλωτων ομάδων, έχουν δικαίωμα συμμετοχής σε ΕΟΕΣ. Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως ισχύει, επιτρέπει σε οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου να γίνουν μέλη ενός ΕΟΕΣ υπό την προϋπόθεση ότι θεωρούνται «οργανισμοί δημοσίου δικαίου» κατά την έννοια της Οδηγίας 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Με αυτόν τον τρόπο, οι ΕΟΕΣ δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την από κοινού διαχείριση δημοσίων υπηρεσιών με ιδιαίτερη έμφαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος ή υποδομών. Επομένως, και άλλες οντότητες ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου μπορούν επίσης να γίνουν μέλη ενός ΕΟΕΣ.

Στις παρ.3-7 του παρόντος άρθρου περιγράφεται η διαδικασία έγκρισης της συμμετοχής φορέων σε ΕΟΕΣ και επιχειρείται η αποσαφήνιση για πρώτη φορά του αντικειμένου της έγκρισης, αναλόγως της επιλεγόμενης καταστατικής του έδρας.

Σύμφωνα με τις προτεινόμενες διατάξεις, ο Υπουργός Εσωτερικών είναι ο αρμόδιος για να εγκρίνει τη σύσταση και τη συμμετοχή φορέων αλλά και για τη λύση ενός ΕΟΕΣ. Ωστόσο, κομβικό ρόλο σε αυτές τις διαδικασίες έχει η Επιτροπή του άρθρου 4 παρ.2β του ν.3345/2005, η οποία, ως καθ' ύλην αρμόδια για τις διεθνείς συνεργασίες των δήμων και των περιφερειών της χώρας, χορηγεί σύμφωνη γνώμη πριν την έκδοση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων. Η Επιτροπή αυτή ορίζεται ως η αρμόδια αρχή, κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως ισχύει, που παραλαμβάνει τις γνωστοποιήσεις και τα σχετικά έγγραφα των ενδιαφερόμενων φορέων.

Πιο συγκεκριμένα, στην παρ.4 προβλέπεται, αναφορικά με τη συμμετοχή φορέων σε ΕΟΕΣ, ότι κάθε προτιθέμενος φορέας οφείλει να αποστείλει στην εν λόγω Επιτροπή το αίτημά του, επισυνάποντας σε αυτό αντίγραφο της προτεινόμενης σύμβασης και του προτεινόμενου καταστατικού του ΕΟΕΣ στον οποίο επιθυμεί να αποτελέσει μέλος του.

Στην παρ.4 ρυθμίζεται η διαδικασία έγκρισης φορέων σε ΕΟΕΣ που έχουν την καταστατική τους έδρα στο εξωτερικό. Σε αυτήν την περίπτωση εγκρίνεται η συμμετοχή τους μέσα σε προθεσμία έξι (6) μηνών από την περιέλευση στην Επιτροπή του σχετικού αιτήματος. Η εμπειρία που αποκτήθηκε από τη σύσταση των ΕΟΕΣ δείχνει ότι ελάχιστες μόνο φορές τηρήθηκε από τα κράτη-μέλη η προθεσμία των τριών (3) μηνών για τη διαδικασία έγκρισης που προέβλεπε ο Κανονισμός (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει. Με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1302/2013 η προθεσμία αυτή παρατείνεται σε έξι (6) μήνες. Η εν λόγω προθεσμία αναστέλλεται σε περίπτωση που ζητηθούν από την Επιτροπή πλειονές πληροφορίες.

Στην παρ.5 ρυθμίζεται η διαδικασία έγκρισης φορέων σε ΕΟΕΣ που έχουν την καταστατική τους έδρα στην Ελλάδα. Σε αυτήν την περίπτωση, αυτό που εγκρίνεται

από τον Υπουργό Εσωτερικών δεν είναι απλώς η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων, όπως προηγουμένως στην περίπτωση της παρ.4, αλλά υποχρεωτικά και το κείμενο της σύμβασης. Εδώ, η προθεσμία των έξι (6) μηνών δεν έχει ισχύ.

Στην παρ.6 του παρόντος άρθρου ρυθμίζεται η περίπτωση της αιτιολογημένης απόρριψης από τον Υπουργό Εσωτερικών του αιτήματος προτιθέμενου μέλους, βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, του δημοσίου συμφέροντος και της γενικής πολιτικής της χώρας. Περαιτέρω, στην παρ.7 προβλέπεται η περίπτωση της συμμετοχής σε ΕΟΕΣ φορέων από τρίτες χώρες. Ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως ισχύει, δεν περιέλαβε λεπτομερείς κανόνες σχετικά με τη συμμετοχή οντοτήτων από τρίτες χώρες σε ΕΟΕΣ που συνιστώνται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, δηλαδή μεταξύ μελών από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη. Ωστόσο, δεδομένης της περαιτέρω ευθυγράμμισης των κανόνων που διέπουν τη συνεργασία μεταξύ ενός ή περισσοτέρων κρατών-μελών και ενός ή περισσοτέρων τρίτων χωρών, κατά κύριο λόγο, στο πλαίσιο διασυνοριακής συνεργασίας βάσει του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας (ΕΜΓ) και του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ II), αλλά και στο πλαίσιο συμπληρωματικής χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης, καθώς και στο πλαίσιο διακρατικής συνεργασίας βάσει του στόχου της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας, όταν κονδύλια από το ΕΜΓ και το ΜΠΒ II πρέπει να μεταφερθούν προκειμένου να αξιοποιηθούν συνδυαστικά μαζί με κονδύλια του Ευρωπαίου Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο κοινών προγραμμάτων συνεργασίας, με τον Κανονισμό (ΕΕ) 1302/2013, προβλέπεται πλέον ρητώς η συμμετοχή μελών από τρίτες χώρες. Σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 1302/2013, «τρίτη χώρα ή υπερπόντια χώρα ή εδάφη (ΥΧΕ) θεωρείται ότι συνορεύει με ένα κράτος μέλος, συμπεριλαμβανομένων των εξόχως απόκεντρων περιοχών του, όταν η τρίτη χώρα ή η ΥΧΕ έχει κοινά χερσαία σύνορα με αυτό ή όταν, τόσο η τρίτη χώρα ή η ΥΧΕ όσο και ένα κράτος μέλος, είναι επιλέξιμα βάσει ενός κοινού προγράμματος θαλάσσιας διασυνοριακής ή διακρατικής συνεργασίας, στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής εδαφικής συνεργασίας ή είναι επιλέξιμα βάσει άλλου προγράμματος διασυνοριακής ή θαλάσσιας συνεργασίας ή συνεργασίας για θαλάσσιες λεκάνες, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που χωρίζονται από διεθνή ύδατα». Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή αυτή είναι δυνατή όταν επιτρέπεται από τη νομοθεσία της τρίτης χώρας ή από συμφωνίες μεταξύ τουλάχιστον ενός συμμετέχοντος κράτους μέλους και μιας τρίτης χώρας.

Στις παρ.8-9 γίνεται ειδική πρόβλεψη για τη διαδικασία κτήσης νομικής προσωπικότητας και καταχώρησης ανακοίνωσης σύστασης ΕΟΕΣ στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ. Επειδή τα καταστατικά δεν απαιτείται πλέον να περιέχουν όλες τις διατάξεις της σύμβασης, θα πρέπει τόσο η σύμβαση όσο και τα καταστατικά, να καταχωρίζονται ή να δημοσιεύονται, ή και τα δύο. Επιπλέον, για λόγους διαφάνειας, θα πρέπει να δημοσιεύεται ανακοίνωση για την απόφαση σύστασης ενός ΕΟΕΣ στη σειρά C της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για λόγους συνοχής, η ανακοίνωση αυτή θα πρέπει να περιέχει τις λεπτομέρειες που ορίζονται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1082/2006, όπως ισχύει.

Στην παρ.10 προβλέπεται επίσης ότι οποιαδήποτε τροποποίηση της σύμβασης και κάθε τροποποίηση του καταστατικού, που συνεπάγεται αμέσως ή εμμέσως την τροποποίηση της σύμβασης, εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, με τη διαδικασία που περιγράφηκε για τη συμμετοχή προτιθέμενου μέλους σε ΕΟΕΣ. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι η τροποποίηση σύμβασης αναφέρεται κυρίως, αλλά όχι αποκλειστικά, στις περιπτώσεις ένταξης νέου μέλους.

Άρθρο 111 Μητρώο ΕΟΕΣ

Στο άρθρο αυτό εισάγεται η πρόβλεψη για τη λειτουργία Μητρώου ΕΟΕΣ με ευθύνη της Επιτροπής του άρθ.4 παρ.2β του ν.3345/2005, όπου διατηρούνται στοιχεία τόσο για τους ΕΟΕΣ που έχουν την καταστατική τους έδρα στην Ελλάδα αλλά και εκείνων των φορέων που συμμετέχουν σε ΕΟΕΣ που έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό. Παράλληλα, προβλέπεται και η τυπική υποχρέωση των ως άνω ΕΟΕΣ και φορέων να προσκομίζουν στην Επιτροπή στοιχεία για τη δράση τους δύο φορές το χρόνο.

Άρθρο 112 Προσωπικό ΕΟΕΣ

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις της παρ. 1 έως και 3 σκοπείται η διευκόλυνση της διοικητικής και επιχειρησιακής λειτουργίας των ΕΟΕΣ, σε πλήρη εναρμόνιση με το λειτουργικό πνεύμα της Κοινής Δήλωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής που περιλαμβάνεται στον Κανονισμό (ΕΕ) 1302/2013, σύμφωνα με την οποία, «τα κράτη μέλη, όταν θα προβαίνουν σε αξιολόγηση των εφαρμοστέων κανόνων στα μέλη του προσωπικού του ΕΟΕΣ, όπως προτείνεται στο σχέδιο σύμβασης, θα καταβάλλουν προσπάθειες για να λαμβάνονται υπόψη οι επιμέρους διαθέσιμες εναλλακτικές δυνατότητες στο καθεστώς απασχόλησης τις οποίες ο ΕΟΕΣ θα επιλέξει σύμφωνα με το ιδιωτικό ή με το δημόσιο δίκαιο».

Παράλληλα, στην παρ.4, εισάγεται η δυνατότητα πρόσληψης εξειδικευμένου προσωπικού σύμφωνα με διαδικασίες που προβλέπονται στο καταστατικό των Ομίλων. Είναι ρητή, άλλωστε, και η πρόβλεψη του Κανονισμού (ΕΕ) 1302/2013, «δεδομένης της σημασίας των κανόνων που εφαρμόζονται στο προσωπικό των ΕΟΕΣ καθώς και των αρχών που διέπουν τις ρυθμίσεις όσον αφορά τις διαδικασίες διαχείρισης και πρόσληψής του, ειδικές διατάξεις που αφορούν τις διαδικασίες διαχείρισης και πρόσληψης προσωπικού θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα καταστατικά τους».

Άρθρο 113 Οικονομική Διαχείριση - Έλεγχος ΕΟΕΣ

Στο παρόν άρθρο ρυθμίζεται η δυνατότητα των ΕΟΕΣ που έχουν την καταστατική τους έδρα στη χώρα μας να καταρτίζουν προϋπολογισμό, ο οποίος εγκρίνεται από

το ανώτατο συλλογικό του όργανο, δηλαδή τη Γενική Συνέλευση, σύμφωνα και με όσα ορίζονται στο άρθρο 11 του Κανονισμού 1082/2006, όπως ισχύει. Βασική καινοτομία του παρόντος νομοσχεδίου είναι η ρητή αναφορά, πρόβλεψη και κατοχύρωση των οικονομικών εισφορών των μελών των ΕΟΕΣ ως νομίμων δαπανών.

Ειδικότερα, στις προτεινόμενες διατάξεις της παρ.2, όσον αφορά τις επήσιες οικονομικές εισφορές των ΟΤΑ-μελών τους, για λόγους που συνέχονται προς την αρχή της ασφάλειας του δικαίου αλλά και για την κατοχύρωση της βιωσιμότητας και της δυνατότητας των ΕΟΕΣ να προγραμματίζουν και να ανταποκρίνονται στα καθήκοντα που τους έχουν ανατεθεί, προβλέπεται η διαδικασία παρακράτησης και απόδοσης των εισφορών στην περίπτωση μη καταβολής τους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 249 παρ.2 του ν.3463/2006 για τους Συνδέομους των Δήμων, των οποίων, σαφώς, η λειτουργική αποστολή έχει πολύ πιο περιορισμένο εύρος σε σχέση με εκείνη των ως άνω Ευρωπαϊκών Ομίλων.

Στην παρ. 4 περιγράφονται οι διαχειριστικοί έλεγχοι που διενεργούνται στους ΕΟΕΣ, στο πλαίσιο, είτε της τακτικής, είτε της έκτακτης διαδικασίας. Η παρούσα διάταξη εναρμονίζεται πλήρως με το πνεύμα και το γράμμα του άρθρου 6 του Κανονισμού (ΕΚ) 1082/2006, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο όλοι οι έλεγχοι πραγματοποιούνται σύμφωνα με διεθνώς αποδεκτά πρότυπα λογιστικού ελέγχου και οργανώνονται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους-μέλους στον οποίο ο ΕΟΕΣ έχει την καταστατική του έδρα.

Άρθρο 114
Καταργούμενες διατάξεις

Οι προτεινόμενες διατάξεις αποβλέπουν στην αποσαφήνιση του διακριτού χαρακτήρα του θεσμικού πλαισίου των ΕΟΕΣ, σύμφωνα με τα ανωτέρω, και στην αποφυγή εσφαλμένων νομικών συνειρμάτων με διατάξεις που αφορούν άλλα νομικά πρόσωπα (δίκτυα πόλεων, επιχειρήσεις ΟΤΑ, σύνδεσμοι δήμων), των οποίων η νομική βάση, η φύση και η αποστολή τους δεν έχουν καμία απολύτως σχέση με εκείνες των ΕΟΕΣ.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΜΗΤΡΩΟ ΠΟΛΙΤΩΝ

Άρθρο 115
Δημιουργία Μητρώου Πολιτών

Το «Μητρώο Πολιτών» αποτελεί μια στρατηγική επιλογή του ΥΠΕΣΔΑ για το σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την παραγωγική λειτουργία μιας νέας υποδομής ΤΠΕ εθνικής εμβέλειας, μέσω της οποίας απλουστεύονται και αυτοματοποιούνται διαδικασίες που εφαρμόζονται στους Δήμους για την εξυπηρέτηση του πολίτη, παρέχεται η βάση για παροχή ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας και καθίσταται δυνατή η αποτελεσματικά πάταξη της γραφειοκρατίας, αφού μέσω της υποδομής αυτής γίνεται δυνατή η κατάργηση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων που εκδίδονται μετά από αίτηση του πολίτη για χρήση αυτών σε φορείς του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα. Με την έννοια αυτή το Μητρώο Πολιτών γίνεται «πολλαπλασιαστής» της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας, όχι μόνο των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης που είναι οι άμεσοι χρήστες του συστήματος, αλλά και πολλών άλλων, τρίτων φορέων του Δημοσίου, που στο πλαίσιο άσκησης των δικών τους αρμοδιοτήτων, έχουν ανάγκη επαλήθευσης των στοιχείων αστικής και δημοτικής κατάστασης των εξυπηρετούμενων πολιτών.

Ειδικότερα, με την παρ. 1 θεσμοθετείται και ορίζεται το Μητρώο Πολιτών και καθορίζεται το πληροφοριακό του περιεχόμενο, ενώ στην παρ.2 ορίζεται η προέλευση των πληροφοριακών του δεδομένων και το αρχικό στάδιο της λειτουργίας του.

Στην παρ. 3 ορίζεται η διαδικασία μετάπτωσης των πληροφοριακών δεδομένων στο νέο σύστημα, ενώ στην παρ. 4 αναφέρονται οι αναγκαίες και υποχρεωτικές ενέργειες των αρμόδιων δημοτικών υπηρεσιών, προκειμένου να συγχρονίσουν τα δεδομένα των τοπικών τους βάσεων δεδομένων με το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα εθνικού δημοτολογίου, από το οποίο θα γίνει η μετάπτωση των δεδομένων.

Άρθρο 116 **Λειτουργία, ενημέρωση στοιχείων και διαχείριση Μητρώου Πολιτών**

Στο παρόν άρθρο καθορίζεται το διοικητικό πεδίο εφαρμογής του νέου πληροφοριακού συστήματος και οι βασικοί κανόνες λειτουργίας του. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 ορίζονται οι εξουσιοδοτημένοι χρήστες του συστήματος και τα δικαιώματα πρόσθασης αυτών στα τηρούμενα στοιχεία.

Με την παρ. 2 εξασφαλίζεται η δυνατότητα αντικειμενικού ιεραρχικού ή εξωτερικού καταστατικού ελέγχου επί νομιμότητας και της ορθότητας των χειρισμών καταχώρισης και επεξεργασίας των τηρούμενων στοιχείων εκ μέρους των εξουσιοδοτημένων χρηστών αυτού.

Με την παρ. 3 ανατίθεται ρητά η ευθύνη για την εύρυθμη, αποδοτική και ασφαλή λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος της κεντρικής βάσης δεδομένων του

Μητρώου Πολιτών στις αρμόδιες, κατά τις οικείες οργανικές διατάξεις Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με την παρ. 4 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εσωτερικών να καθορίζει τους ειδικότερους όρους διαχείρισης και λειτουργίας του συστήματος, την πολιτική ασφάλειας αυτού και προστασίας των τηρούμενων στοιχείων και, τέλος, ζητήματα που αφορούν στον τρόπο άσκησης αρμοδιοτήτων των δημοτικών υπηρεσιών και οργάνων των Δήμων, στο πλαίσιο της λειτουργίας και βέλτιστης αξιοποίησης της νέας υποδομής.

Άρθρο 117

Φιλοξενία πληροφοριακού συστήματος μητρώου πολιτών

Με το παρόν άρθρο παρέχεται η δυνατότητα της μεταφοράς και φιλοξενίας του πληροφοριακού συστήματος μητρώου πολιτών σε κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές τρίτου φορέα του Δημόσιου Τομέα, εφόσον διασφαλίζονται οι προϋποθέσεις του νόμου που αφορούν στα θέματα της προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η τήρηση της πολιτικής ασφάλειας της παρ. 4 του άρθρου 117 του παρόντος νόμου, και καθορίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά οργανωτικά και τεχνολογικά μέτρα που εξασφαλίζουν την εύρυθμη, αποτελεσματική και ασφαλή λειτουργία του συστήματος.

Άρθρο 118

Αξιοποίηση του Μητρώου Πολιτών – διαπιστευμένοι φορείς

Στο παρόν άρθρο καθορίζονται οι φορείς στους οποίους παρέχεται πρόσβαση στο Μητρώο Πολιτών, μέσω διασύνδεσης και κατάλληλης διαδικτυακής διεπαφής και η διαδικασία για την παροχή αυτής, με σκοπό την κατάργηση της απαίτησης προσκόμισης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων από φορείς του Δημοσίου, την εξυπρέτηση του πολίτη, τη μείωση της γραφειοκρατίας και την απλούστευση των διαδικασιών και του συνεπαγόμενου διοικητικού βάρους και μείωση του λειτουργικού κόστους, μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης των δυνατοτήτων των ΤΠΕ. Ειδικότερα:

Στην παρ. 1 ορίζονται οι διαπιστευόμενοι στο πληροφοριακό σύστημα φορείς, προσδιορίζεται το εύρος των στοιχείων στα οποία αποκτούν πρόσβαση και καθορίζεται ο σκοπός και τρόπος χρήσης και αξιοποίησης αυτών.

Στην παρ. 2 εισάγεται δέσμευση των διαπιστευμένων φορέων που αντλούν πληροφοριακά δεδομένα από το μητρώο πολιτών, ώστε σε περίπτωση που τα

επεξεργάζονται και τα αποθηκεύοντα σε δικές τους υποδομές, να εφαρμόζουν τις ισχύουσες διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Με την παρ. 3 ορίζονται οι τυπικές προϋποθέσεις που αφορούν στη διαπίστευση ενός φορέα στο πληροφοριακό σύστημα μητρώου πολιτών και παρέχονται οι σχετικές εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό του σκοπού της διαπίστευσης, καθώς και των οργανωτικών σχημάτων για την τήρηση των επιμέρους όρων της διασύνδεσης.

Στην παρ. 4 καθορίζεται η διαδικασία διαπίστευσης και το περιεχόμενο των σχετικών πρωτοκόλλων συνεργασίας μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών και εκάστου διαπιστευόμενου φορέα.

Με την παρ. 5 επεκτείνεται η ισχύς των ήδη ευρισκόμενων σε ισχύ πρωτοκόλλων συνεργασίας μεταξύ Υπουργείου Εσωτερικών και διαπιστευμένων φορέων στα πληροφοριακά συστήματα «Εθνικό Δημοτολόγιο» και «Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων» του Υπουργείου.

Τέλος, με την παρ. 6, το Υπουργείου Εσωτερικών αναλαμβάνει την υποχρέωση τήρησης και δημοσιοποίησης μητρώου διαπιστευμένων φορέων, με σκοπό ο κάθε πολίτης να γνωρίζει σε ποιους φορείς του Δημοσίου δεν απαιτείται πλέον η προσκόμιση πιστοποιητικών και βεβαιώσεων σχετικά με την αισική και δημοτική κατάσταση του ιδίου ή των οικείων του, ως δικαιολογητικά για την παροχή ορισμένης υπηρεσίας, βοηθήματος, επιδόματος κ.λ.π.

Άρθρο 119

Αποδεικτική δύναμη των στοιχείων του Μητρώου Πολιτών

Στην παρ. 1 ορίζεται ότι τα στοιχεία που αντλούν οι διαπιστευμένοι φορείς από το μητρώο πολιτών έχουν πλήρη αποδεικτική ισχύ για τους σκοπούς εκάστου φορέα, όπως αυτοί καθορίζονται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις της παρ. 3 του άρθρου 119 και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλο σκοπό πέραν αυτών, είτε του ίδιου είτε άλλων φορέων.

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος πιστοποιητικά, αποσπάσματα και βεβαιώσεις που εκδίδονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες εκτυπώνονται αποκλειστικά μέσω του πληροφοριακού συστήματος «Μητρώο Πολιτών» και φέρουν ειδικό χαρακτηριστικό ασφαλείας φέρουν χαρακτηριστικό ασφάλειας, έχουν δεν πλήρη αποδεικτική ισχύ κατά τις κείμενες διατάξεις.

- ४३ -

Άρθρο 120

Κατάργηση βιβλίων Δημοτολογίου

Με την παρ. 1 του άρθρου αυτού καταργείται η υποχρέωση των Δήμων να τηρούν χειρόγραφα βιβλία δημοτολογίου, αφού το τιθέμενο σε λειτουργία πληροφοριακό σύστημα Μητρώου Πολιτών, όχι μόνο τηρεί τα αντίστοιχα πληροφοριακά δεδομένα, αλλά αποτελεί ένα λειτουργικό ισοδύναμο αυτών και των διαδικασιών τήρησή τους.

Με την παρ. 2 καταργείται η υποχρέωση των δήμων να ενημερώνουν τις τοπικές βάσεις δεδομένων δημοτολογίου και ορίζεται ότι αυτή γίνεται υποχρεωτικά και αποκλειστικά μέσω επιγραμμικής σύνδεσης (on line) των εξουσιοδοτημένων χρηστών στο κεντρικό πληροφοριακό σύστημα μητρώου πολιτών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Με την παρ. 3, τέλος, καθορίζεται η εννοιολογική διάσταση του όρου δημοτολόγιο, στο πλαίσιο της λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος μητρώου πολιτών.

Άρθρο 121

Κατάργηση πιστοποιητικών εκδιδόμενων για χρήση σε δημόσιους φορείς

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η κατάργηση της απαίτησης προσκόμισης πιστοποιητικών και βεβαιώσεων σχετικά με την αστική και δημοτική κατάσταση του πολίτη, ως δικαιολογητικά για την παροχή ορισμένης υπηρεσίας, βοηθήματος, επιδόματος κ.λ.π. από φορείς οι οποίοι αποκτούν πρόσβαση στα πληροφοριακά δεδομένα του μητρώου πολιτών, σύμφωνα με το άρθρο 119.

Άρθρο 122

Πρόσβαση του Πολίτη στο Μητρώο Πολιτών

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται η παροχή νέας ηλεκτρονικής υπηρεσίας στον πολίτη, προκειμένου αυτός να μπορεί να ενημερώνεται για τις εγγραφές του Μητρώου Πολιτών που αφορούν στην αστική και δημοτική του κατάσταση. Ειδικότερα:

Με την παρ. 1 προβλέπεται η δημιουργία στο Υπουργείο Εσωτερικών κατάλληλου συστήματος πιστοποίησης του πολίτη, προκειμένου να αποκτά τη δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης μέσω του Διαδικτύου στα τηρούμενα στοιχεία του Μητρώου Πολιτών που τον αφορούν.

Με την παρ. 2 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εσωτερικών να καθορίζει τους ειδικότερους όρους, προϋποθέσεις και διοικητικές διαδικασίες για την ανάπτυξη και παραγωγική λειτουργία του παραπάνω συστήματος.

- ४५ -
Άρθρο 123
Άσκηση εισαγγελικού ελέγχου ληξιαρχικών πράξεων

Με την παρ. 1 του άρθρου αυτού επεκτείνεται ο προβλεπόμενος από το άρθρο 7 του ν.344/1976 (Α'143) έλεγχος των αρμόδιων Εισαγγελέων και Πρωτοδικών επί των ληξιαρχικών πράξεων και στα τηρούμενα στο πληροφοριακό σύστημα Μητρώου Πολιτών στοιχεία ληξιαρχικών πράξεων. Τούτο κρίνεται αναγκαίο, στο μέτρο που το πληροφοριακό σύστημα αποτελεί λειτουργικό ισοδύναμο των τηρούμενων βιβλίων, αλλά και της διαδικασίας τήρησής τους. Παράλληλα προβλέπεται η δυνατότητα του μακρόθεν ελέγχου μέσω κατάλληλης διαδικτυακής διασύνδεσης.

Στην παρ. 2 εξουσιοδοτούνται οι συναρμόδιοι Υπουργοί να καθορίζουν τους ειδικότερους όρους και τη διαδικασία διενέργειας του παραπάνω ελέγχου στα ηλεκτρονικά τηρούμενα στοιχεία.

Άρθρο 124
Μεταβατικές διατάξεις

Με την παρ. 1 καθορίζεται ότι οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ως προς το Εθνικό Δημοτολόγιο, το Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Ληξιαρχικών Πράξεων και το Ειδικό Ληξιαρχείο του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και ως προς την ευθύνη και τις υποχρεώσεις των χρηστών τους, εξακολουθούν να ισχύουν, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος

Με την παρ. 2 καθορίζεται ο τρόπος διαπίστωσης της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του μητρώου πολιτών.

Τέλος, με την παρ. 3 εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Εσωτερικών να μπορεί να επανακαθορίζει τον χρόνο και τον τρόπο αποστολής των πληροφοριακών δεδομένων που περιλαμβάνονται στις καταστάσεις της ανά δίμηνο πραγματοποιούμενης αναθεώρησης των εκλογικών καταλόγων, που προβλέπονται από την παρ.1 του άρθρου 12 του π.δ.26/2012 (ΦΕΚ 57 Α').

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Λοιπές διατάξεις

Άρθρο 125
Σύσταση Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας

Με το άρθρο 17 του ν. 4456/2017 (ΦΕΚ Α' 24), με τον οποίο τροποποιήθηκε το π.δ. 105/2014 (ΦΕΚ Α' 24), η Διεύθυνση Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών υπάχθηκε στη Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εκλογών του εν λόγω Υπουργείου.

Με την προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση επέρχεται τροποποίηση του π.δ. 105/2014 όπως ισχύει, με τη σύσταση νέας Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας στην αρμοδιότητα της οποίας θα ενταχθεί η Διεύθυνση Ιθαγένειας, μεταφερόμενη από την Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών. Η ιδιαίτεροτητα των θεμάτων Ιθαγενείας επιβάλλει τη δημιουργία του κατάλληλου οργανωτικού σχήματος για την αποτελεσματική διαχείριση των θεμάτων αυτών και την στρατηγική διάκριση της για την επίτευξη και τη διεύρυνση της αποστολής της. Η δημιουργία της Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας στην οποία υπάγεται η Διεύθυνση Ιθαγενείας, εξασφαλίζει την ταχεία λήψη αποφάσεων και τον σχεδιασμό των πολιτικών που απαιτούν οι σημερινές επιτακτικές ανάγκες με μείωση των γραφειοκρατικών iεραρχικών επιπέδων, ενώ παράλληλα παρέχεται η απαίτούμενη αυτονομία στην δράση της, δεδομένου και του μεγάλου όγκου των πάσης φύσεως θεμάτων που επλαμβάνεται. Επιχειρείται έτσι η μείωση του χρόνου απόκρισης της Διεύθυνσης Ιθαγένειας στα θέματα αρμοδιότητάς της, καθότι θα υπάγεται διοικητικά απευθείας στον Ειδικό Γραμματέα Ιθαγένειας, χωρίς την υπαγωγή της σε καμία περαιτέρω ενδιάμεση διοικητική μονάδα.

Στην Ειδική Γραμματεία Ιθαγένειας συνιστάται θέση Ειδικού Τομεακού Γραμματέα που υπάγεται στον Υπουργό. Ο Ειδικός Τομεακός Γραμματέας είναι επικεφαλής της διοικητικής iεραρχίας της Ειδικής Γραμματείας Ιθαγένειας και είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση και τη διοικητική εφαρμογή της πολιτικής των υπηρεσιών των οποίων προΐσταται, όπως αυτή καθορίζεται από την Κυβέρνηση και τα όργανα της. Προΐσταται δε του Συμβουλίου Ιθαγένειας, αντικαθιστώντας τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 126

Σύσταση Γενική Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής.

Η πρόταση για την δημιουργία της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής, με μεταφορά από την υφιστάμενη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης των Διευθύνσεων Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ανταποκρίνεται στις εμπειρίες και τις αναγκαιότητες που προέκυψαν από την εκτίμηση της μέχρι τώρα λειτουργίας της. Οι υπάρχουσες σήμερα Γενικές Διευθύνσεις θεσπίστηκαν υποχρεωτικά από το τότε υφιστάμενο πλαίσιο δράσεων μεταρρυθμιστικής πολιτικής. Κατ' ακολουθία η Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και Διοικητικής Υποστήριξης διογκώθηκε υπέρμετρα, με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, να υπάρχουν δυσχέρειες στον συντονισμό των επί μέρους Διευθύνσεων αλλά και σύγχυση λειτουργιών ιδίως

στο επίπεδο του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης, αφού υφίσταται εξαιρετικά μεγάλο και συχνά μη διαχειρίσιμο εύρος εποπτείας, στο μέτρο μάλιστα που προσετέθησαν σε αυτήν, εκτός από άλλα νέα αντικείμενα που προέκυψαν από την νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου, οι αρμοδιότητες δημοσιονομικής διαχείρισης από τις ΥΔΕ κα αυτές που αποδόθηκαν στον ΓΔΟΥ. Χαρακτηριστική επίσης είναι η σύγχυση και η ανάμιξη, με αυτήν την οργανωτική επιλογή, υποστηρικτικών και θεσμικών -παραγωγικών λειτουργιών, με σημαντικές συνέπειες στην αξιολόγηση των προτεραιοτήτων και του συνολικού ρόλου της ζωτικής αυτής μονάδας. Ως εκ τούτου, επισημαίνεται ότι οι δύο ως άνω Διευθύνσεις έχουν κυρίως θεσμικό και παραγωγικό χαρακτήρα. Οι θεσμικές αυτές δράσεις απαντώνται αποκλειστικά στο Υπουργείο μας, ως αρμόδιο για τα οικονομικού περιεχομένου θέματα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και δεν μπορεί παρά να αποτυπωθούν διακριτά στον τρόπο οργάνωσής του. Διαφορετικά, η αντιμετώπισή τους ως κοινών οικονομικών υπηρεσιών, που διαχειρίζονται οικονομικά μεγέθη, αντιβαίνει σε στοιχειώδεις κανόνες του οργανωτικού σχεδιασμού, ενώ απομειώνει τον θεμελιώδη θεσμικό τους ρόλο στην διαμόρφωση των κανόνων της οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης, των εσόδων, της περιουσίας και των αναπτυξιακών εργαλείων που θα προάγουν την αποτελεσματική δράση των ΟΤΑ κατά τις επιταγές του Συντάγματος. Υπενθυμίζεται επίσης, ότι οι πόροι που διαχειρίζονται οι δύο Διευθύνσεις είναι πόροι που, κατά το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τις ρητές συνταγματικές επιταγές, ανήκουν αποκλειστικά στους ΟΤΑ. Συνεπώς η επιλογή αυτή είναι αναγκαία αφού έτσι μόνον αποκρυσταλλώνεται, εξειδικεύεται και υποστηρίζεται αποτελεσματικά ο στρατηγικός σχεδιασμός και η αποστολή του Υπουργείου στον τομέα αυτό.

Άρθρο 127

Ρυθμίσεις σχετικές με την Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.

Οι εισαγόμενες με το άρθρο αυτό ρυθμίσεις αποσκοπούν στην διευκρίνιση νομικών ζητημάτων που αφορούν στη λειτουργία του νομικού προσώπου «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.) Α.Ε.». Σημειώνεται ότι η Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., έχει μηδενικά χρέη, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ.6 του ν.1518/85 λαμβάνει ετήσια επιχορήγηση, υπολογιζόμενη ως ποσοστό της τακτικής οικονομικής ενίσχυσης που λαμβάνουν οι δήμοι, η οποία ουσιαστικά αποτελεί την ανταπόδοση των από αυτή παρεχόμενων υπηρεσιών στους δημόσιους φορείς.

Ειδικότερα, με τις προτεινόμενες διατάξεις, επικαιροποιούνται υφιστάμενες ρυθμίσεις του άρθρου 16 του ιδρυτικού της Εταιρείας νόμου 1518/1985, σχετικά με την επ' αυτής ασκούμενη εποπτεία (παρ. 1) και τη δυνατότητα συγκρότησης επιτροπών για την υλοποίηση των έργων (εθνικών και συγχρηματοδοτούμενων) αυτής και από υπαλλήλους του δημοσίου τομέα, όπως αντός ορίζεται στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν.4270/2014 (παρ. 2).

Τέλος, για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των οκοπών της Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., λειτουργώντας ως ανώνυμη εταιρεία, προτείνεται η εξαίρεσή της από τις ρυθμίσεις

της παρ. 5 του άρθρου 24 της υποπαρ. Δ9 της παραγράφου Δ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 σχετικά με τη δυνατότητα παροχής ασφαλιστήριων συμβολαίων ή Προγραμμάτων Ιατροφαρμακευτικής Κάλυψης στους εργαζομένους της.

Άρθρο 128

Πληρωμές Κοινωνικών Προγραμμάτων από την «Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.»

Με την παρούσα διάταξη ορίζεται ότι οι πληρωμές που διενεργούνται από την «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.», στο πλαίσιο της Δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» προς τους Αναδόχους, δηλαδή στις Δομές παροχής υπηρεσιών φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων, παιδιών και προσώπων με αναπηρία, είναι ακατάσχετες, δεν παρακρατούνται και δεν συμψηφίζονται με τυχόν οφειλές που έχουν οι ανάδοχοι, φορείς του δημοσίου ή του ευρύτερου δημοσίου ή μη κερδοσκοπικά Ν.Π.Ι.Δ., προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα Ασφαλιστικά Ταμεία. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η εύρυθμη καθημερινή λειτουργία και ροή του ζωτικής σημασίας αυτού προγράμματος. Με την προτεινόμενη διάταξη, επίσης, οι ως άνω ανάδοχοι της Δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» δεν χρειάζεται να καταθέσουν φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα. Οι ιδιώτες φορείς θα πρέπει να προσκομίζουν στο Δικαιούχο «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.», ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα σε ισχύ κάθε τέσσερις μήνες. Η ρύθμιση του θέματος κρίνεται αναγκαία, δεδομένου ότι η καθυστέρηση έκδοσης των ανωτέρω ενημεροτήτων, συνήθως εκ λόγω αντικειμενικών (π.χ. καθυστέρηση στη ροή χρηματοδότησής τους ως δικαιούχων συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων), θέτει εν αμφιβόλω την έγκαιρη και αποτελεσματική εξέλιξη της ανωτέρω δράσης. Τα παραπάνω ισχύουν για τους ίδιους λόγους και για τις πληρωμές που διενεργεί η «Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης Α.Ε.» στο πλαίσιο προγραμμάτων συμβάσεων για την υλοποίηση των προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα «Βοήθεια στο Σπίτι» και «Κέντρα Πρόληψης των εξαρτήσεων και προαγωγής της ψυχοκοινωνικής υγείας».

Άρθρο 129

Κάλυψη πάγιων δαπανών Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής

Σκοπός της προτεινόμενης διάταξης είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανέκυψαν στην εκκαθάριση παγίων και λειτουργικών δαπανών του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής (Υ.ΜΕ.ΠΟ.), συνεπεία της στέγασης των Υπηρεσιών του, από κοινού με Υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, σε κτίρια που μισθώνει το τελευταίο και λόγω παρέλευσης της προθεσμίας που προέβλεπε η προηγούμενη ρύθμιση.

Με τις διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 3 του Π.Δ. 123/2016, με το οποίο συστάθηκε το Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής, ορίστηκε ότι: «6. Οι

δαπάνες λειτουργίας των Υπηρεσιών που εντάσσονται στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής εξακολούθουν να βαρύνουν έως τις 31-12-2016 τον προϋπολογισμό που έχει εγκριθεί για το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, οι πιστώσεις του οποίου μεταφέρονται στο Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής κατά το μέρος που αφορούν τις υπηρεσίες που εντάσσονται σε αυτό».

Η συστέγαση δύο Υπουργείων έχει ως αποτέλεσμα την από κοινού δημιουργία παγίων και λειτουργικών δαπανών, η κάλυψη των οποίων όμως βαρύνει τις πιστώσεις μόνο του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς για τις δαπάνες πάγιου χαρακτήρα (όπως, ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, επικοινωνιών, μισθωμάτων, κοινοχρήστων) και τις λειτουργικές δαπάνες που προκαλούνται από την χρήση των κτιρίων και των υποδομών (όπως, συμβάσεις καθαριότητας, συμβάσεις συντήρησης ηλεκτρονικού και ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, κλπ) εμφανίζεται υπόχρεο το Υπουργείο Εσωτερικών βάσει σχετικών συμβολαίων, συμβάσεων και λογαριασμών.

Παράλληλα, οι αριθμίες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, δεσμευόμενες από τις διατάξεις του άρθρου 75 του ν. 4446/2016, σύμφωνα με τις οποίες «Ο έλεγχος των δαπανών του Δημοσίου αποβλέπει στη διακρίβωση του κατά πόσον η δαπάνη: α. προβλέπεται από διάταξη νόμου ή εξυπηρετεί λειτουργικές ανάγκες της Υπηρεσίας ή συντελεί στην εκπλήρωση των σκοπών της (έλεγχος νομιμότητας)», δεν είναι δυνατόν να προβούν στην εκκαθάριση των ανωτέρω δαπανών, καθώς αυτές δεν εξυπηρετούν λειτουργικές ανάγκες του φορέα, ούτε συντελούν στην εκπλήρωση των σκοπών του, δεδομένου ότι εμπεριέχουν τις αντίστοιχες δαπάνες των υπηρεσιών του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής.

Με βάση α) τον αριθμό των υπαλλήλων του Υ.ΜΕ.ΠΟ. που φιλοξενούνται, ως ποσοστό επί του συνόλου των εργαζομένων των δύο συστεγαζόμενων Υπουργείων και β) τη χρήση των εγκαταστάσεων του Υπουργείου Εσωτερικών από Υπηρεσίες του Υ.ΜΕ.ΠΟ., ως ποσοστό επί των συνολικών τετραγωνικών μέτρων των εγκαταστάσεων του ΥΠ.ΕΣ., η συμβολή του Υ.ΜΕ.ΠΟ. στις από κοινού δαπάνες των δύο φορέων, εκτιμάται στο ποσοστό του 20%. Ως εκ τούτου, το ύψος των μεταφερόμενων πιστώσεων θα υπολογίζεται βάσει αυτού του ποσοστού επί των πραγματοποιηθεισών δαπανών. Προβλέπεται δε, η μεταφορά πιστώσεων από τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό εξόδων του Υπουργείου Μεταναστευτικής Πολιτικής δύο φορές ετησίως.

Από την προτεινόμενη διάταξη δεν προκύπτει επιβάρυνση του Κρατικού Προϋπολογισμού και δεν υπάρχει επίπτωση στο Μ.Π.Δ.Σ., καθώς η ρύθμιση αφορά στην ορθή κατανομή πάγιων και λειτουργικών δαπανών μεταξύ των εγκεκριμένων προϋπολογισμών εξόδων δύο φορέων που συστεγάζονται, ώστε να είναι δυνατή η εκκαθάριση των κοινών δαπανών από τον φιλοξενούντα φορέα που εμφανίζεται συνολικά υπόχρεος.

Άρθρο 130

**Μετονομασία Περιφερειακής Ενότητας Καρπάθου σε Περιφερειακή Ενότητα
Καρπάθου - Κάσου.**

Δεδομένου ότι η Περιφερειακή ενότητα Καρπάθου, σύμφωνα με την περίπτ. ιβ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010, αποτελείται από το Δήμο Καρπάθου και το Δήμο Κάσου, και για λόγους ιστορικούς, η ως άνω μετονομάζεται στο ορθότερον, ήτοι σε «Περιφερειακή ενότητα Καρπάθου- Κάσου».

Άρθρο 131

Τέλεση πολιτικών γάμων

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εκσυγχρονίζεται το θεσμικό πλαίσιο που αφορά στον χρόνο και τόπο τέλεσης των πολιτικών γάμων μέσω μίας ικανής διεύρυνσης αυτού. Ειδικότερα, σύμφωνα με το π.δ. 391/1982, σε κάθε Δήμο ή Κοινότητα ο Δήμαρχος η ο Πρόεδρος ορίζουν με πάγια πράξη τους περισσότερες τακτές ημέρες της εβδομάδας, μη αποκλειομένου του Σαββάτου και της Κυριακής, για την τέλεση του πολιτικού γάμου, καθώς και ορισμένο τόπο αυτού, δηλαδή την αίθουσα του οικείου δημοτικού ή το κατάστημα του Δήμου ή της Κοινότητας, ενώ με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται σε κάθε Δήμο, ο Δήμαρχος να ορίζει με πάγια πράξη του, περισσότερες τακτές ημέρες της εβδομάδας και τόπο αυτού, περισσότερα του ενός δημοτικά κτίρια ή και εξωτερικούς κοινόχρηστους δημοτικούς χώρους. Η παρούσα ρύθμιση ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης πραγματικότητας, όπου η δυναμική των πολιτικών γάμων έχει αυξηθεί κατά πολύ.

Άρθρο 132

Λειτουργία αμαξοστασίων Δήμων και εγκαταστάσεων εξυπηρετουσών μέσα μαζικής μεταφοράς

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012, ορίστηκε ότι οι εγκαταστάσεις διάθεσης υγρών και αερίων καυσίμων, συνεργείων οχημάτων, πλυντηρίων-λιπαντηρίων και χώρων στάθμευσης που εξυπηρετούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς των εταιρειών Ο.Σ.Υ. Α.Ε. και ΣΤΑΣΥ Α.Ε. , των υπαγομένων στο ν. 2963/2001 (Α' 268), καθώς και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και των επιχειρήσεων τους, που χωροθετούνται εντός των αμαξοστασίων τους, κατά παρέκκλιση των σχετικών διατάξεων, παραμένουν και λειτουργούν ως έχουν, επί δύο (2) έτη από την ισχύ του νόμου εκείνου, εφόσον διαθέτουν πιστοποιητικό πυρασφαλείας. Με το άρθρο 60 του ν. 4155/2013, συμπληρώθηκε το πεδίο εφαρμογής της παραπάνω διάταξης της παραγράφου 1 του άρθρου 114 του ν. 4070/2012, με την προσθήκη της περίπτωσης των μονάδων τεμαχισμού και συμπίεσης ογκωδών αντικειμένων και βιομάζας.

Οι ανωτέρω ρυθμίσεις κρίθηκαν επιβεβλημένες, διότι με το υφιστάμενο νομικό καθεστώς έκδοσης άδειας λειτουργίας των εν λόγω εγκαταστάσεων, απαιτείται η προηγούμενη ρύθμιση των πολεοδομικών εκκρεμοτήτων που αφορούν στις χρήσεις γης των εγκαταστάσεων εντός των υφισταμένων αμαξοστασίων. Η χωροθέτηση των εγκαταστάσεων αυτών είναι διάσπαρτη σε περιοχές με ποικίλο πολεοδομικό καθεστώς, εκ των οποίων, σε σημαντικό αριθμό περιπτώσεων, εκκρεμεί η

τακτοποίηση, λόγω ιδιαιτεροτήτων της κάθε περιοχής. Το διαδικαστικό αυτό κώλυμα αποτελεί βασικό ανασταλτικό παράγοντα έκδοσης των προβλεπόμενων αδειών λειτουργίας. Εκ του λόγου αυτού και μέχρι τον οριστικό καθορισμό των χρήσεων γης και τον τρόπο που αυτές επηρεάζουν τις δραστηριότητες που ασκούνται εντός των υφισταμένων αμαξοστασίων, είναι απαραίτητο να υπάρξει παράταση της προθεσμίας λειτουργίας των σχετικών εγκαταστάσεων, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση των απαιτούμενων αδειών λειτουργίας τους. Επειδή, η προϋπόθεση νομοθετικής ρύθμισης του πολεοδομικού καθεστώτος των χρήσεων γης, επηρεάζεται από διάφορες τοπικές ιδιαιτερότητες, οι οποίες διαδικαστικά καθυστερούν σημαντικά την έκδοση των σχετικών προεδρικών διαταγμάτων, προτείνεται η παράταση της ισχύος της υφισταμένης διάταξης νόμου μέχρι την 31.12.2019. Η τροποποίηση αυτή έχει, δηλαδή, ορισμένο χρόνο εφαρμογής, μέχρι την οριστική ρύθμιση των προϋποθέσεων που αφορούν στο πολεοδομικό καθεστώς και στις χρήσεις γης.

Άρθρο 133

Κέντρα Αποτέφρωσης Νεκρών

Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα εγκατάστασης και λειτουργίας Κέντρων Αποτέφρωσης Νεκρών στην ιδιωτική πρωτοβουλία. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 35 του νόμου 3448/2006 ορίσθηκε ότι η εγκατάσταση και η λειτουργία Κέντρων Αποτέφρωσης Νεκρών επιτρέπεται μόνον σε ΟΤΑ Α' βαθμού ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αυτών και σε εκτάσεις ιδιοκτησίας τους ή σε εκτάσεις που τους έχουν παραχωρηθεί κατά χρήση εντός ή εκτός των διοικητικών τους ορίων.

Επειδή η ενεργοποίηση των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης προς την κατεύθυνση της ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων Αποτέφρωσης Νεκρών έχει υπάρξει, έως σήμερα, εξαιρετικά περιορισμένη και επειδή η επιλογή της μετά θάνατον διάθεσης του σώματος αποτελεί ενάσκηση ατομικού δικαιώματος, συνάδουσα με το άρθρο 5 παρ.1 του Συντάγματος, ήτοι της κατοχύρωσης της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας, η Πολιτεία δεν μπορεί παρά να μεριμνά, προκειμένου η δυνατότητα αυτή να παρέχεται πράγματι στους πολίτες μέσα από ένα πλαίσιο πλήρες και οργανωμένο. Για το λόγο αυτό, με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνεται η ως άνω δυνατότητα και στην ιδιωτική πρωτοβουλία υπό το όμοιο αδειοδοτικό καθεστώς, τόσο σε επίπεδο χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης όσο και σε επίπεδο άδειας λειτουργίας, όπως ακριβώς ισχύει στην εθνική έννομη τάξη για κάθε έργο και υποδομή. Ομοίως, η παραπάνω επεκτείνεται εφεξής στο σύνολο των νομικών προσώπων των ΟΤΑ α βαθμού, καθώς και στους συνδέομενς των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού, στο πλαίσιο, πάντοτε, των καταστατικών σκοπών τους.

Ταυτόχρονα, μέσα από τη συγκεκριμένη νομοθετική διάταξη ο νομοθέτης έχει σκοπό να συμβάλει στην εμπέδωση μίας προοδευτικότερης αντίληψης των πραγμάτων,

επιβαλλόμενης, σε κάθε περίπτωση, από τη σύγχρονη πραγματικότητα, και να ενθαρρύνει σαφώς την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου για την εγκατάσταση και λειτουργία των κέντρων αποτέφρωσης νεκρών στη χώρα.

Με την παράγραφο 2 της προτεινόμενης ρύθμισης προστίθεται στην εξουσιοδοτική διάταξη νόμου και ο Υπουργός Υγείας ως καθ' ύλη αρμόδιος για ζητήματα που άπτονται της δημόσιας υγείας.

Άρθρο 134

Εκποίηση υλικών που προέρχονται από τη διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων και βιοαποβλήτων

Με την προτεινόμενη διάταξη, παρέχεται η δυνατότητα στους δήμους, στα νομικά πρόσωπα αυτών που ασκούν αρμοδιότητες αποκομιδής και διαχείρισης αποβλήτων, καθώς και στους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), να προβαίνουν στη διενέργεια ορισμένης οικονομικής δραστηριότητας και ειδικότερα στην εκποίηση των υλικών που προέρχονται από τη χωριστή συλλογή, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την επεξεργασία και ανάκτηση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων (ΑΣΑ) καθώς και των βιοαποβλήτων ή και της τυχόν παραγόμενης ενέργειας από αυτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο οικείο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων.

Προς υλοποίηση της ως άνω δραστηριότητας προβλέπεται η καθόλα αδιάβλητη και ταχεία διαδικασία της δημοπρασίας, καθώς και ορίζεται ότι τα έσοδα από αυτήν θα διατίθενται αποκλειστικά για την ενίσχυση της χωριστής συλλογής των Αστικών Στερεών Αποβλήτων και των βιοαποβλήτων και εν γένει για δαπάνες της υπηρεσίας καθαριότητας και φωτισμού, για τα νομικά πρόσωπα στα οποία υφίσταται τέτοια υπηρεσία.

Το τελευταίο, αφορά, σαφώς, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού στους οποίους, παρέχεται πρόσθετα η δυνατότητα κάλυψης των ανταποδοτικών υπηρεσιών από τα ως άνω έσοδα, ή άλλως η δυνατότητα μείωσης των εισφορών των δημοτών.

Αποτυπώνεται, ως εκ τούτου, μέσω της συγκεκριμένης νομοθετικής παρέμβασης η μέριμνα της Πολιτείας για ενίσχυση της διαδικασίας της ανακύκλωσης και για ανάπτυξη της αντίστοιχης συνειδησης από μέρους των κρατικών αρχών και του πολίτη, αποδίδεται σεβασμός στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας και ενισχύεται οικονομικά η τοπική αυτοδιοίκηση και, κατά συνέπεια, ο δημότης.

Άρθρο 135

Τροποποίηση άρθρου 82 του ΒΔ 24.9/1958 περί απαλλαγών από δημοτικούς και κοινοτικούς φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές

Από τη διάταξη του άρθρου 82 του βασιλικού διατάγματος 24/9-20/10/1958 προκύπτει σαφής και αδιαπραγμάτευτη βούληση του νομοθέτη να απαλλάξει από κάθε δημοτικό ή κοινοτικό φόρο, τέλος, δικαίωμα και εισφορά το Ελληνικό Δημόσιο και να καταβάλλει μόνο το τέλος ύδρευσης. Η βούληση αυτή αποτυπώνεται και στην πάγια νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με την οποία γίνεται δεκτό ότι η απαλλαγή που θεσπίζεται με το άρθρο 82 του ΒΔ, όπως αυτό αντικαταστάθηκε από τη διάταξη του άρθρου 60 του ν. 1416/1984, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, αναφέρεται εν γένει στο νομικό πρόσωπο της Πολιτείας.

Ωστόσο, εν έτει 1958, όπου δημοσιεύθηκε το ανωτέρω βασιλικό διάταγμα, δεν υπήρχαν μονάδες επεξεργασίας αστικών και βιομηχανικών υγρών λυμάτων, παρά μόνο υπόνομοι και βόθροι, ενώ ήδη σήμερα με τη συνεχόμενη αύξηση του πληθυσμού και τη βιομηχανική ανάπτυξη που μεσολάβησε τις προηγούμενες δεκαετίες, οι μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων όχι μόνον δέχονται τεράστιο όγκο αποβλήτων που προέρχονται από αστικές και βιομηχανικές δραστηριότητες, αλλά και είναι υποχρεωτική η κατασκευή και λειτουργία τους, σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία για την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Πρόσθετα, οι μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων, που το μέγεθός τους και η δαπάνη κατασκευής και λειτουργίας τους εξαρτώνται και από τον όγκο των υγρών λυμάτων του αστικού συγκροτήματος που εξυπηρετούν, κρίνεται απαραίτητο να εκσυγχρονίζονται διαρκώς, όχι μόνον για την πληρέστερη προστασία του περιβάλλοντος αλλά και για λόγους εξουικονόμησης ενέργειας, με αποτέλεσμα την υποχρέωση εξασφάλισης των αναγκαίων, προς τούτο, πόρων. Για το λόγο αυτό, κρίνεται απαραίτητο το Ελληνικό Δημόσιο να μην απαλλάσσεται ούτε από τα σχετιζόμενα με την αποχέτευση τέλη, ήτοι το ίδιο το τέλος αποχέτευσης, το τέλος χρήσεως υπονόμου και το ειδικό τέλος κύκλου νερού, δεδομένου ότι αυτά αφορούν στην λειτουργία και στον εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών λυμάτων και όχι απλά στην χρήση των υπονόμων.

Άρθρο 136

Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 3023/2002 (Α' 146)

Με τη διάταξη αυτή τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 25 προκειμένου να εναρμονιστεί η ρύθμιση με τις τροποποιήσεις που επήλθαν με το ν. 4304/2014 και οι οποίες δεν είχαν γίνει αντιληπτές τότε. Ειδικότερα, η παρούσα ρύθμιση, για τον προσδιορισμό των αναλυτικών καταστάσεων εκλογικών εσόδων και δαπανών παραπέμπει στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 20. Εντούτοις, το άρθρο 20 καταργήθηκε από 1.1.2015, ήτοι μετά την ισχύ του ν. 4304/2014 και οι αναλυτικές καταστάσεις εκλογικών εσόδων και δαπανών προβλέπονται πλέον στην περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 16Α του εν λόγω νόμους. Συνεπώς η παρούσα ρύθμιση αποσκοπεί στην αποκατάσταση της συνέχειας του νομικού λόγου.

Άρθρο 137

**Μεταφορά του ειδικού λογαριασμού του ν. 826/1978 (Α' 194) στον Τομέα Προνοίας
Αστυνομικών**

Με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν.826/1978 (Α' 194) συστάθηκε στο Επικουρικό Ταμείο Ελληνικής Χωροφυλακής (Ε.Τ.Ε.Χ.) ειδικός λογαριασμός με σκοπό την παροχή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης προς αναξιοπαθούντες ασφαλισμένους της πρώην Ελληνικής Χωροφυλακής.

Περαιτέρω το Επικουρικό Ταμείο Ελληνικής Χωροφυλακής (Ε.Τ.Ε.Χ.), με τις διατάξεις των άρθρων 94 επ. του ν. 3655/2008 (Α' 58) εντάχθηκε στον Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Ελληνικής Χωροφυλακής (ΤΕΑΕΧ) του Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφαλείας (Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α), στο πλαίσιο του οποίου λειτουργούσε έκτοτε ο ανωτέρω ειδικός λογαριασμός του ν. 826/1978.

Η μέχρι σήμερα λειτουργία του ειδικού λογαριασμού του ν. 826/1978 εντός της οργανωτικής οντότητας του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α καταδεικνύει ότι η εκπλήρωση του κοινωφελούς σκοπού του επιτυγχάνεται πλήρως καθώς η εξέταση των υποβληθεισών αιτήσεων λαμβάνει χώρα με αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α., που συγκροτείται κατά πλειοψηφία από απασχολουμένους στα Σώματα Ασφαλείας, οι οποίοι τελούν σε θέση να αντιληφθούν τη βασιμότητα και τη βαρύτητα των αιτημάτων και να τα αξιολογήσουν αποβλέποντας στην εξυπηρέτηση του αισθήματος δικαίου επί τη βάσει της κοινωνικής αποστολής του Ταμείου και στο πλαίσιο των αρχών αλληλεγγύης, συναντίληψης και κοινωνικής ευαισθησίας.

Ωστόσο, δυνάμει των διατάξεων της παρ. 28 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 της υποπαρ. Ε2 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), οι Τομείς του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α εντάχθηκαν υποχρεωτικά από 1-9-2015 στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.), ο οποίος, εκ της αποστολής του δεν είναι κατάλληλος φορέας για να υποδεχθεί και να λειτουργήσει τον Ειδικό Λογαριασμό του ν. 826/1978.

Ως εκ τούτου ανακύπτει η ανάγκη ο ως άνω ειδικός λογαριασμός να αποσυνδεθεί από τον Τομέα Επικουρικής Ασφάλισης Ελληνικής Χωροφυλακής (ΤΕΑΕΧ) του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης (Ε.Τ.Ε.Α.) και να μεταφερθεί - υπαχθεί στον Τομέα Πρόνοιας Αστυνομικών (Τ.Π.Α.Σ) του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α, ώστε η διοίκηση και λειτουργία του λογαριασμού να εξακολουθήσει στο τελευταίο Ταμείο.

Περαιτέρω, οι αστυνομικοί υπάλληλοι-μέτοχοι των Ταμείων της πρώην Χωροφυλακής είναι ταυτόχρονα μέτοχοι δύο λογαριασμών αλληλεγγύης, του υπό κρίση Ειδικού Λογαριασμού του ν. 826/1978(Α' 194) καθώς και του Ειδικού Λογαριασμού αρωγής αστυνομικού και πολιτικού προσωπικού που συστάθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 31 του ν. 2168/1993 στο Ίδρυμα Εξοχές Ελληνικής Αστυνομίας, εν αντιθέσει με τους αστυνομικούς υπαλλήλους-μετόχους των Ταμείων της πρώην Αστυνομίας Πόλεων οι οποίοι είναι μέτοχοι μόνο του δεύτερου εκ των λογαριασμών.

Ως εκ τούτου, ενόψει της αποτελεσματικής μακρόχρονης λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού του άρθρου 31 του ν. 2168/1993 στο Ίδρυμα Εξοχές Ελληνικής Αστυνομίας για την προστασία και διασφάλιση του συνόλου του προσωπικού, στο πλαίσιο των αρχών της κοινωνικής αλληλεγγύης δεν εξακολουθούν να υφίστανται λόγοι για τη λειτουργίας του Ειδικού Λογαριασμού του ν. 826/1978(Α' 194) και την πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση μίας κατηγορίας αστυνομικού προσωπικού με διατήρηση της υποχρέωσης καταβολής εισφορών σε δύο ειδικούς λογαριασμούς αλληλοβοηθείας.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η προσωρινή μεταφορά του Ειδικού Λογαριασμού του ν. 826/1978(Α' 194) στον Τομέα Πρόνοιας Αστυνομικών (Τ.Π.ΑΣ) του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α, με σκοπό εντός έτους από τη ψήφιση της εν λόγω ρύθμισης να εξετασθούν οι εκκρεμείς αιτήσεις και ακολούθως να τεθεί σε εκκαθάριση και να καταργηθεί. Το δε τυχόν κεφάλαιο που θα προκύψει μετά την εκκαθάριση και τα πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία του ειδικού λογαριασμού μεταφέρονται στον Ειδικό Λογαριασμό αρωγής αστυνομικού και πολιτικού προσωπικού του άρθρου 31 του ν. 2168/1993 ο οποίος επιτελεί τον ίδιο σκοπό με το υπό κατάργηση Λογαριασμό δηλαδή την οικονομική ενίσχυση των αναξιοπαθούντων συναδέλφων.

Άρθρο 138

Κρατήσεις για την ονομασία του Δόκιμου Αστυφύλακα σε Αστυφύλακα και Δόκιμου Υπαστυνόμου σε Υπαστυνόμο Β'

Το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης & Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφαλείας (Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α.) συστάθηκε με το άρθρο 94 του Ν.3655/2008 (Α' 58). Σε αυτό εντάχθηκαν, ως αυτοτελείς τομείς με πλήρη λογιστική και οικονομική αυτοτέλεια, το πρώην «Ταμείο Αρωγής Αστυνομικών» (Τ.Α.ΑΣ), ως «Τομέας Πρόνοιας Αστυνομικών» (Τ.Π.Α.Σ.), καθώς και το πρώην «Επικουρικό Ταμείο Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων» (Ε.Τ.Υ.Α.Π.), ως «Τομέας Πρόνοιας Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων» (Τ.Π.Υ.Α.Π.). Με τη διάταξη της παραγράφου Γ2γ του άρθρου 138 του ν. 4052/2012 (Α' 41), ρυθμίστηκε το ζήτημα της παρακράτησης, σε δεκαοχτώ (18) μηνιαίες δόσεις, και απόδοσης της προβλεπόμενης παγίας εισφοράς ονομασίας του δόκιμου Αστυφύλακα σε Αστυφύλακα, καθώς και του δόκιμου Αξιωματικού σε Υπαστυνόμο Β' των μετόχων του Τομέα Πρόνοιας Αστυνομικών (Τ.Π.Α.Σ.) του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α. Περαιτέρω, με τη διάταξη της παραγράφου Γ.2.δ του ίδιου ως άνω άρθρου 138 προβλέφθηκε η παρακράτηση, σε έξι μηνιαίες δόσεις, της ίδιας εισφοράς ονομασίας για τους δοκίμους Αξιωματικούς σε Υπαστυνόμους Β' του Τ.Π.Υ.Α.Π., ενώ δεν υπήρχε μνεία περί του τρόπου παρακράτησης της παγίας εισφοράς ονομασίας για τους δόκιμους Αστυφύλακες σε Αστυφύλακες, του Τ.Π.Υ.Α.Π.

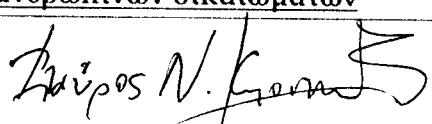
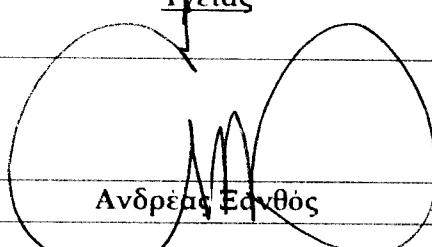
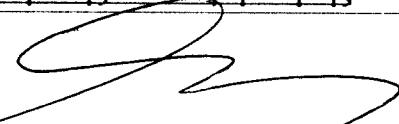
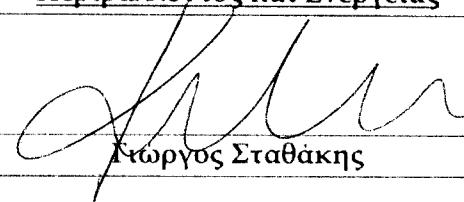
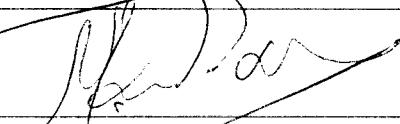
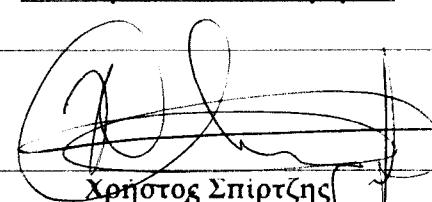
Με την παρούσα,, λοιπόν, τροποποίηση των παραγράφων Γ2γ και Γ2δ του άρθρου 138, σκοπείται η εξομοίωση των μετόχων του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α., ώστε να ισχύει ο ενιαίος κανόνας της παρακράτησης σε δεκαοχτώ (18) ισόποσες μηνιαίες δόσεις της

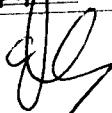
προβλεπόμενης παγίας εισφοράς ονομασίας του δόκιμου Αστυφύλακα σε Αστυφύλακα, καθώς και του δόκιμου Αξιωματικού σε Υπαστυνόμο Β', τόσο των μετόχων του Τομέα Πρόνοιας Αστυνομικών (Τ.Π.Α.Σ.), όσο και των μετόχων του Τομέα Πρόνοιας Υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων (Τ.Π.Υ.Α.Π.) του Τ.Ε.Α.Π.Α.Σ.Α. Η τροποποίηση αυτή συνάδει με την ανάγκη τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και την εξ αυτού του λόγου αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης ανάμεσα σε εξομοιούμενες κατηγορίες ασφαλισμένων.

Αθήνα, 12/7/2012

- 96 -

Οι Υπουργοί

<u>Εσωτερικών</u>	<u>Οικονομίας και Ανάπτυξης</u>
	 Δήμος Παπαδημητρίου
<u>Εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής αλληλεγγύης</u>	<u>Δικαιοσύνης, διαφάνειας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων</u>
	 Σταύρος Κοντονής
<u>Οικονομικών</u>	<u>Υγείας</u>
	 Ανδρέας Εφταθός
<u>Διοικητικής Ανασυγκρότησης</u>	<u>Περιβάλλοντος και Ενέργειας</u>
	 Γεώργος Σταθάκης
<u>Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης</u>	<u>Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής</u>
	 Παναγιώτης Κουρουμπλής
<u>Υποδομών και Μεταφορών</u>	<u>Τουρισμού</u>
 Χρήστος Σπίρτζης	 Ελένη Κουτρούπα
<u>Μετακαρπετικής Γεωγραφίκης Ιεράνης Μογχαλας.</u>	

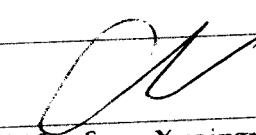
<u>Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων</u> Ευάγγελος Αποστόλου	<u>Πολιτισμού και Αθλητισμού</u> Λαυδία Κονιόρδου
---	--

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Οι αναπληρωτές Υπουργοί

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΤΣΕΚΗΡΗΣ

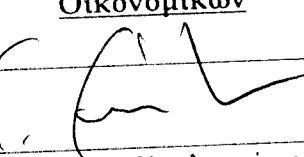
Οικονομίας και Ανάπτυξης

Αλέξανδρος Χαρίτος

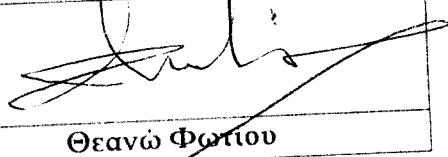
Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Σωκράτης Φάμελος

Οικονομικών

Γεώργιος Χούλιαράκης

Εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης
και κοινωνικής αλληλεγγύης

Θεανώ Φωτιού

Οι Υφυπουργοί

Οικονομικών

Αικατερίνη Παπανάτσιου